Prèkè

Komt er nu naast Arbeidszorg ook een dienst Ambtenarenzorg?

Amigoe

102E JAARGANG — NO.: 116

VRIJDAG 24 MEI 1985

VANDAAG

MARIO EVERTSZ
...trend...

Nieuws in vogelvlucht

BEIRUT — Een bestand dat was aangegaan tussen de Sji'itische Amal-militie en de Palestijnen onder toezicht van Syrie's vice-president Khaddam, werd vanmorgen niet opgevolgd. Hiermee moest een einde komen aan de strijd bij de Palestijnse vluchtelingen- kampen. De Palestijnen moeten volgens dit akkoord hun wapens inleveren bij het leger. Binnenkort komen de Amal, Palestijnen en Druzen in Damascus bijeen voor verder overleg. De strijd heeft zo'n 100 doden en honderden gewonden geeist. Italie's Buitenland- minister Andreotti is op vredesmissie gegaan naar Beirut en Syrie met een Europees plan op zak voor een nieuwe verzoenings- conferentie voor Libanon.

*****

COLOMBO — Na 2 jaar van etnisch geweld in Sri Lanka is er nog geen uitzicht op politiek overleg om uit het Tamil-probleem te komen. De situatie is uitzichtlozer dan ooit, aldus waarnemers. De Tamil-militanten hebben bewezen net als de veiligheidstroepen voor geen geweld terug te schrikken, hoe gruwelijk ook. Aan het geweld lijkt nog geen einde te komen.

*****

TEL AVIV — Israel heeft een Palestijnse guerrillagroep op de westelijke Jordaanoever opgerold. Er waren 30 arrestaties. Bij de actie werden 5 woningen vernietigd.

*****

WASHINGTON — Reagan is bereid de Iraanse heilige stad Qom te bombarderen of andere doelen indien 1 van de 4 VS-gijzelaars, die in handen zijn van de Sji'itische Jihad, wordt vermoord, zo vernam Hearst news service van een hoge VS-adviseur; 1 van de 4 zou zich in Iran bevinden. Zij werden alle 4 in Libanon ontvoerd. Iran is gewaarschuwd dat de gevolgen ernstig zijn als een van hen iets overkomt en er bewijs is van Iraanse medeplichtigheid. Iran heeft gisteren weer een stroomcentrale in Irak gebombardeerd. Irak ontkende het 1e bombardement.

*****

MOSKOU — Het SU-VS-graanoverleg is na 2 dagen afgerond zonder dat Moskou liet weten hoeveel graan het denkt nodig te hebben dit seizoen. Men zei ook niets over de oogstvooruitzichten dit jaar. Het overleg wordt 2 maal per jaar gehouden op VS- schattingen van de SU-graanoogst. De VS zijn bereid tot september 85 meer dan de toegezegde 22 miljoen ton graan te leveren. De SU klaagde over de slechte kwaliteit van het graan.

*****

NAIROBI — Tanzanie's president Nyerere heeft toegeven dat een aantal fouten is gemaakt bij de invoering van het socialistische beleid in zijn land. De nationalisatie der boederijen en de afschaffing van cooperaties beschouwt hij als een vergissing, maar hij blijft de Ujamaa-politiek — het stichten van dorpen die gemeenschappelijk produceren — verdedigen. Een socialistische samenleving kan eigenlijk alleen maar in een ontwikkeld land worden opgebouwd. We zijn een arm land, we hebben voor een socialistisch beleid gekozen en niet voor een welzijnsstaat, want daar hebben we de middelen niet voor.

*****

PARIJS — De Unesco heeft ingrijpende bezuinigingsmaatregelen in het administratieve apparaat aangekondigd. Er gaan 300 van de 4000 werknemers de laan uit. Unesco-directeur M'Bow komt hiermee tegemoet aan een van de belangrijkste eisen van het bestuursapparaat ter compensatie van het verlies van de VS- bijdrage ad 25% der Unescobegroting.

*****

PARIJS — De vooruitzichten van Ierland zijn nog steeds somber als gevolg van de grote buitenlandse schuld en aan de geringe kans op herstel van het particuliere bedrijfsleven, aldus de Organisatie van economische samenwerking en ontwikkeling (OESO) van 24 landen. Ierland heeft de grootste schuld verhoudings- gewijs van hen allemaal.

*****

WASHINGTON — Het VS-huis is akkoord gegaan met de 86-begroting met een tekort van 173 miljard, overigens 56 miljard minder dan het geval zou zijn geweest als het huidige uitgavenpeil was gehandhaafd. De senaat heeft een belangrijke verandering afgedwongen in Reagans Mxprogramma en hun aantal beperkt tot 50. Dit voorstel werd met 78 tegen 20 stemmen aanvaard. Het huis zal naar men verwacht eenzelfde besluit nemen.

*****

GDANSK — Het proces tegen 3 belangrijke Solidariteitsfiguren in Gdansk is uitgesteld tot 3 juni. Gisteren was de 1e procesdag, welke echter in een chaos eindigde. Het uitstel is ivm de gezondheidstoestand van een van hen, Michik. Zij worden beschuldigd opgezet te hebben tot staking.

*****

AKKOORD MET IMF LIJKT ONDERWEG

Arbeidsminister noemt het politieke zaak

Staking Argentinië is niet algemeen

BUENOS AIRES — Aan de stakingsoproep van het Argentijnse vakverbond is gisteren geen algemeen gehoor gegeven. In de fabrieken lag het werk grotendeels stil, maar het openbaar transport functioneerde min of meer normaal. Volgens de regering ging het om een zuiver politieke staking. Van overheidszi - de had men gewaarschuwd niet mee te doen aan deze actie. Ti - dens een massale CGT-bijeenkomst in de omgeving van het regerings- paleis werd door de vakbondsleiders afkeuring uitgesproken over het economische beleid van president Raul Alfonsin en zijn regering. Ook werd de staf gebroken over het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Blijkens uit Londen afkomstige berichten lijkt er een akkoord op komst tusen Argentinie en het door de vakbeweging versmade IMF.

Het Peronistische CGT kondigde de algemene staking van 24 uur aan om daarmee kracht bij te zetten aan zijn eis voor een ander economisch beleid door de regering. Volgens de vakbeweging heeft de regering van Alfonsin zich met handen en voeten gebonden aan het IMF en aan de eisen van het internationale bankwezen wat de aflossing van zijn enorme buitenlandse schuld betreft. Niet de hele Peronistische wereld kon zich echter met deze staking verenigen. Wel kreeg het vakverbond steun uit de linkse politieke hoek naast die van een deel der Peronisten. Adhesie betuigden de Intransigente partij, de Communistische partij, de kleine socialistische partijen, inclusief die van de Trozkiisten en ook van de Beweging Integratie en Ontwikkeling (MID) van centrum-rechtse signatuur van expresident Arturo Frondizi.

Rond het middaguur werd een massabetoging gehouden op het Plaza de Mayo, welk plein al menig protest heeft gezien en enorme politieke betogingen heeft meegemaakt. Het ligt niet ver van het presidentiele paleis dat door veiligheidstroepen hermetisch was afgesloten. Door het CTG was er een grote tribune opgericht. De schattingen over de deelname liepen uiteen van 70.000 tot 200.000. Er deden zich geen moeilijkheden voor. De sfeer was er ondanks alles ontspannen. Tijdens de betoging werd het woord gevoerd door de CGT-secretarissen Saul Ubaldini en Osvaldo Borda, die weinig heel lieten van het economische beleid van de regering van Alfonsin die sedert hij aan de macht kwam geprobeerd heeft tussen de drie sociale partners tot een consensus te komen. Een van de belangrijkste leiders van het CTG, Roberto Digon, zei dat het enige doel van de massabijeenkomst was duidelijk te maken aan de regering dat er nu echt een verandering moet komen op sociaal-economisch gebied omdat er te weinig aan de ontwikkeling van het land wordt gedaan. Volgens de vakbeweging wordt de economie ondergraven door het speculeren en door de woekerwinsten welke er gemaakt worden en welke niet in het land blijven.

Minister Hugo Barrinuevo van Arbeid kwalificeerde de staking als «politiek». Degenen die aan dit soort acties deelnemen, zo waarschuwde hij, zullen dadelijk de gevolgen daarvan ondervinden in hun portemonnee. Het ambtenarenkorps was al eerder gewaarschuwd niet deel te nemen omdat er maatregelen getroffen zouden worden tegen de stakers. Het leek er op dat de waarschuwende stem van de regering niet helemaal in de wind werd geslagen. In de industrie-sector werd in grote mate gestaakt, maar heel wat minder was dit het geval in de handelssector. Bij het openbaar vervoer waren slechts weinig stakers te bespreuren. In de onderafdeling auto-transport werden slechts symbolische acties gehouden. De spoorwegen en de metro reden volgens schema. De banken functioneerden normaal. Toen de staking onderweg was ging echter een flink deel van het bankpersoneel de straat op. Op straat was het niet druk. Degenen die niets in het centrum te maken hadden vermeden dit om niet in moeilijkheden te geraken. Zo was er ook niet veel autoverkeer te bespeuren.

De politieke partijen welke hun steun betuigden aan de staking maakten er allemaal het voorbehoud bij dat de staking niet bedoeld was als een factor om het democratisch bewind te destabiliseren. Men wilde alleen zijn stem verheffen om ... bijstelling van het economsich beleid te bereiken. Zij maakten dit voorbehoud omdat onlangs de CGT-secretaris Ubaldini had gezegd dat de regering «moet veranderen of opstappen». Dit achtten de andere partijen te vergaand.

Binnen een tot twee weken kan er een akkoord verwacht worden tussen Argentinie en het IMF over een nieuw economisch aanpassingsprogramma dat nodig is wil het land in aanmerking komen voor nieuwe kredieten om zijn economie op poten te zetten en om in het reine te komen met zijn schudeisers. Argentinie heeft een buitenlandse schuld van veertig miljard dollar. Een anoniem gebleven functionaris die nauw betrokken is bij dit overleg liet dit in Londen weten. Volgens hem zijn de eventuele problemen uit de wereld geholpen en is het akkoord een kwestie van tijd. De Argentijnse regering heeft de bereidheid getoond de noodzakelijk geachte maatregelen te treffen. Bij het IMF vindt men dat president Alfonsin zich geschikt heeft naar de politieke realiteit. Het programma dat op stapel staat mikt op een vermindering van de inflatie welke naar de duizend procent holt. Komt het akkoord er inderdaad dan maakt Argentinie meer kans op internationale steun. In de bankwereld staat men echter nog steeds huiverig tegenover geld lenen aan Argentinie. In New York heeft Argentinie inmiddels officieel laten ontkennen dat er kans bestaat op het nationaliseren van een of meer banken. Ook dit soort geruchten maakt bankiers kopschuw. Terwijl de staking in Argentinie begon vertrok een onderhandelingsdelegatie naar New York voor officieel overleg met het IMF.

Defensie-overleg Italië-Brazilië

ROME — De minister van Defensie van Brazilie admiraal Jose Maria do Amaral Oliveira heeft een officieel bezoek gebracht aan Italie en in dit verband overleg gepleegd met zijn Italiaanse collega Giovanni Spadolini. Punt van gesprek: de uitbreiding van de samenwerking op technisch en industrieel gebied. Brazilie is een belangrijke wapenfabrikant en exporteur.

Suriname op zoek naar adviseurs

PARAMARIBO — Prof. dr W. Albeda heeft op advies van de Nederlandse minister van Buitenlandse zaken drs Hans van den Broek bedankt voor de Surinaamse uitnodiging een adviseurstaak op zich te nemen. Het Surinaamse beewind zoekt namelijk vooraanstaande Nederlanders als adviseurs op sociaal-economisch en politiek terrein. Zij moeten Suriname uit de crisis halen en meteen een brugfunctie vervullen naar Nederland toe. Zo ziet Andre Haakmat die enige tijd onder legerleider Desi Bouterse super-minister is geweest de situatie. Voor deze adviseursmissie had Bouterse zijn kabinetchef, de oud-ambassadeur mr Henk Herrenberg, uitgekozen. Minister Van den Broek heeft inmiddels bevestigd dat hij Albeda heeft afgeraden een adviseurschap op zich te nemen in Suriname. Dit omdat Albeda al een overheidsfunctie heeft, namelijk als voorzitter van de Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid. Albeda zou niet afwijzend hebben gestaan tegenover het Surinaamse aanbod. Andre Haakmat vindt het jammer dat Albeda niet is gegaan. Van hem had men niet anders kunnen verwachten dan dat hij het standpunt van Den Haag nog eens had weergegeven: dat concrete stappen naar de democratie de enige manier zijn om de ontwikkelings-samenwerking weer op het spoor te zetten.

Later werd uit Suriname vernomen dat het niet ging om een volledig adviseurschap maar om te adviseren op een ad hoc- basis. Kennelijk wilde Paramaribo via Albeda een «officiele lijn» naar Den Haag krijgen.

Argentinië mindert suiker-export

BUENOS AIRES — Argentinie beperkt zijn suikerexport en dringt er bij de andere suikerproducenten op aan hetzelfde te doen om de suikerprijs op de wereldmarkt te laten stijgen. In Londen zijn op het ogenblik besprekingen aan de gang van de internationale suikerorganisatie (ISO). De suikerprijs heeft nagenoeg een diepterecord bereikt. Een overeenkomst tussen de producenten is vrijwel de enige mogelijkheid de prijzen weer wat op te vijzelen, maar men verwacht dat de grote producenten hun uitvoer niet zullen beperken.

Italiaanse president: Argentijnse jeugd moet vrede beschermen

BUENOS AIRES — De Italiaanse president Sandro Pertini heeft de Argentijnse jeugd opgeroepen zich in te zetten voor de wereldvrede en de verdediging van de democratie. Hij deed dit tijdens zijn recente bezoek aan Argentinie. De bejaarde socialistische president van Italie had eerder dit jaar zijn bezoek aan Argentinie afgebroken wegens het overlijden van de Sovjet Russische president en partijleider Constantin Tsjernenko. Pertini kreeg in de stad Cordova het ere-doctoraat in de exacte wetenschappen van de Nationale universiteit. De ere-doctor drong er bij de jeugd op aan zich te keren tegen de nucleaire oorlog en zijn dreiging.

DEN HAAG — Het kantoor van de Arabische Liga in Den Haag werd vanmorgen bezet uit protest tegen de invallen van het Libanese leger en de Sji'itische Amal-militie in de Palestijnse vluchtelingenkampen in Beirut. De politie trad niet op omdat alles er rustig aan toe ging. De bezetters tonen zich solidair met de Palestijnse bevrijdingsorganisatie PLO.

Massale ziekmeldingsactie verrast luchtvaartmaatschappijen

Nederlands luchtruim dicht voor vliegtuigen: actie verkeersleiders

SCHIPHOL — Het luchtverkeer van en naar Schiphol en de luchthavens van Rotterdam en Maastricht is vrijdagmorgen om zeven uur volledig stil komen te liggen door collectieve ziekmeldingen van luchtverkeersleiders, die op dat tijdstip hun dienst hadden moeten beginnen. Ook voor overvliegend luchtverkeer is het Nederlands luchtruim vanaf dat moment gesloten.

Alle 79 vluchten die van zeven uur tot twaalf uur van Schiphol hadden moeten vertrekken, moesten worden geannuleerd. Hierbij waren 33 vluchten van de KLM naar voornamelijk Europese bestemmingen; 84 vluchten hadden tussen zeven en twaalf uur op Schiphol moeten binnenkomen. De vliegtuigen die al onderweg waren, zoals dertien vluchten vanuit intercontinentale bestemmingen van de KLM, moesten uitwijken naar buitenlandse luchthavens, zoals Brussel, Antwerpen en Dusseldorf. De overige vluchten werden geannuleerd. De actie kost de KLM vandaag alleen al 4,5 miljoen dollar. De massale ziekmeldingen kwamen voor de luchtvaart- maatschappijen en voor de luchthaven Schiphol toch noch vrij onverwacht. Om zes uur vrijdagmorgen werd duidelijk dat ernstige problemen dreigden.

Minister Smit-Kroes van Verkeer en Waterstaat heeft inmiddels een kort geding aangespannen tegen het gilde van luchtverkeers- leiders, c.q. de verkeersleiders die samen acties beramen. Het kort geding dient vrijdagmorgen elf uur (Ant. tijd) voor de president van de rechtbank in Haarlem. Zij vindt de verkeers- leidersacties volstrekt onverantwoordelijk.

In de loop van de ochtend verlegden de charter- luchtvaartmaatschappijen Transavia en Martinair hun vluchten naar Brussel, waar inmiddels employees gestationeerd zijn. Ook de KLM overweegt dergelijke maatregelen.

Kort na het sluiten van Schiphol kwam het busvervoer op gang, om passagiers van de bestemmingen waar de vliegtuigen naartoe waren uitgeweken, naar Schiphol te brengen en omgekeerd. Ook buitenlandse maatschappijen hebben bussen ingezet om hun passagiers van en naar deze bestemmingen te vervoeren. Een woordvoerder van British Airways merkte op dat er "nu geen bus meer te krijgen is".

De verkeersleiders melden zich ziek vanwege het geschil met de leiding van de Rijksluchtvaartdienst over de door hun gewenste salaris- toeslagen en hun arbeids- omstandigheden. Het laatste overleg hierover liep dinsdag vast. Hoewel de Vice- voorzitter van het luchtverkeers- leidersgilde, W. Koper, dinsdagavond waarschuwde voor mogelijke spontane acties die tot vertragingen zouden kunnen leiden, bleven massale ziekmeldingen woensdag en donderdag uit. Wel ontstonden woensdag vertragingen als gevolg van wat werd genoemd een "niet optimale manier van werken van de verkeersleiders". Donderdag verliep het luchtverkeer volkomen normaal.

Vrijdagochtend is achter de schermen druk overleg gevoerd. Het kabinet en de Rijksluchtvaartdienst beraden zich over de nu te nemen stappen.

Vrijdagochtend verklaarde de Rijks- luchtvaartdienst dat er tot 22.30 uur vrijdagavond geen luchtverkeer van en naar Schiphol mogelijk zou zijn. Dit hoorde de KLM van de Rijksluchtvaartdienst. De ziekmeldingen komen voor de luchtvaart- maatschappijen en hun passagiers op een uiterst ongunstig tijdstip. Vrijdag al begint de drukte van het Pinkstervervoer.

De KLM zal in de loop van vrijdag een aantal intercontinentale lijndiensten laten vertrekken van Brussel en Dusseldorf met de vliegtuigen die daarnaartoe vrijdagochtend zijn uitgeweken. Vanaf Brussel worden vijf vluchten uitgevoerd, vanaf Dusseldorf een.

VALKENBURG— Bij opgravingen in het Zuidhollandse Valkenburg hebben archeologen een Romeins "castellum" (nederzetting) aangetroffen. Dit is het hoofd van een van de drie, in de klei goed geconserveerde, skeletten die op een nabijgelegen grafveld werden aangetroffen. Het hoofd is van een vrouw, die naast haar man en baby lag begraven. De nederzetting dateert uit de tweede eeuw, iets meer dan 100 jaar na Christus.

Colombiaanse senaat aanvaardt gratiewet

BOGOTA — De Colombiaanse senaat heeft het wetsontwerp aangenomen waarbi gratie wordt verleend aan vroegere verzetsstrijders. Het huis van afgevaardigden nam het ontwerp al eerder aan. Het is een onderdeel van het pacificatie- programma van president Belisario Betancur.

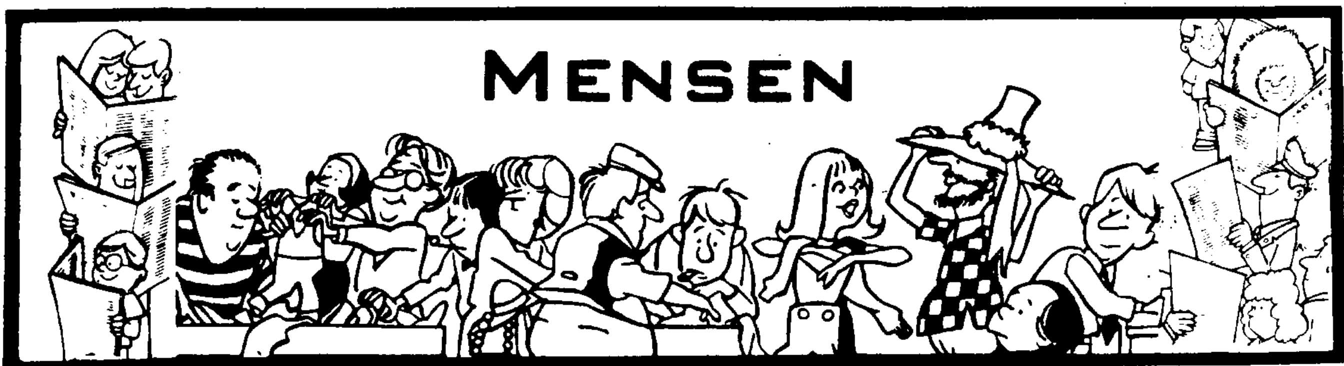
Aanvulling regering, assemblee pas in juni

Topberaad in Suriname

PARAMARIBO — De Surinaamse legerleider Desi Bouterse, die volgens welingelichte kringen in Paramaribo enige weken geleden werd getroffen door een lichte beroerte, heeft in de nacht van woensdag op donderdag een marathon- vergadering van het zogenoemde topberaad geleid.

Op de vergadering van het topberaad werd duidelijk dat de Surinaamse regering en de Nationale assemblee, niet deze maand zoals Bouterse eerder verklaarde, maar pas in de loop van juni worden aangevuld. Er vielen en plaatsen open toen de drie grootste vakcentrales hun ministers uit het kabinet terugtrokken. Inmiddels hebben twee centrales besloten terug te keren in de regering. Dat zijn de Moederbond en de ambtenaren- centrale CLO. De vakcentrale C 47 van Fred Derby komt niet terug. Een nieuwe partner wordt de Vereniging Surinaams Bedrijfsleven (VSB).

Gesproken is nu over de aanvulling van de ministerraad met drie leden. Op het topberaad is afgesproken dat de zittingsperiode van de tweede regering- Udenhout, die op 1 januari van dit jaar is ingegaan, niet langer zal duren dan de aanvankelijk overeengekomen 27 maanden. Dit ondanks de stagnatie, die is ontstaan door het uittreden van de drie vakcentrales.

Op Bonaire herdacht CAI MARSERA het feit dat hij 25 jaar in dienst van de Overheid is. Een groot gedeelte van deze jaren werkte hij bij het korps Douane. Sinds enkele jaren is hij nu belast met de administratie van de Dienst Water Distributie. Ter gelegenheid van deze heugelijke gebeurtenis overhandigde waarnemend Gezaghebber Avelino Cicilia de jubilaris de bekende enveloppe. Op de foto Gedeputeerden Soliana en Crestian, waarnemend Gezaghebber Avelino Cicilia en de jubilaris met zijn gezin.

*****

De KAKKERLAKKEN die twee patiënten en een verpleegster onlangs vonden in hun middageten in een Londens ziekenhuis, richtten geen schade aan de gezondheid aan. Met deze troost moesten de patiënten en de zuster van het hospitaal in het sjieke stadsdeel Hampstead het doen. De verpleegster die een mee- gekookte kakkerlak aantrof in haar kippe- ragout en er drie uur lang van overstuur was, heeft bij de directie van het ziekenhuis een klacht ingediend. Een van de twee patiënten nam aan dat er geen opzet in het spel was en toonde begrip, maar de tweede patiënt verliet het ziekenhuis op stel en sprong. Volgens een woordvoerder van het hospitaal was er geen gevaar voor de gezondheid omdat de kakkerlakken op een bepaalde temperatuur met het eten mee gekookt werden en zo de bacteriën werden gedood. De vakbond van ziekenhuis- personeel wijt het voorkomen van kakkerlakken in het eten aan besparingen, waardoor men niet meer zo schoonhoudt als vroeger. De keuken van het hospitaal zou een zwijnestal zijn.

*****

MOEDER TERESA, de Indiase religieuze die werkt onder de verworpenen in Calcutta, en de zanger FRANK SINATRA waren onlangs onder de dertien personen die door president Ronald Reagan werden onderscheiden met het hoogst civiele eerbewijs van de VS: de "Congressional medal of freedom". Moeder Teresa was niet persoonlijk aanwezig. Andere begiftigden waren acteur James Stewart, diepzeevorser Jacques- Yves Cousteau, oud- ambassadeur Jeane Kirkpatrick, jazz- pianist Count Basie en de test- piloot Charles Yeager, die als eerste mens met een straaljager de geluids- barrière doorbrak.

*****

De Amerikaanse belastingen azen nog steeds op het geld- met - een - luchtje van de 38 jaar geleden overleden gangster AL CAPONE uit Chicago. Vooral het geld dat achtergebleven zou kunnen zijn in een kluis van het hotel waar "scarface" zijn hoofdkwartier had. De belastingen hebben onlangs opnieuw aanspraak laten gelden op de nalatenschap van Capone, mocht enig geld gevonden worden in geheime kluizen die hij waarschijnlijk heeft laten bouwen in het souterrain van het oude hotel Lexington, zijn zetel van 1928 tot 1931. De Amerikaanse belastingen hadden nog een vordering van 201.347, 68 dollar op Al Capone, toen hij in 1932 gevangen werd gezet wegens belasting- ontduiking en zes jaar later in de gevangenis aan hersensyfilis overleed. Tot nu toe hebben werklieden in het hotel acht plaatsen ontdekt waar zich een kluis zou kunnen bevinden.

*****

Gezellig samen op de fiets. Wordt dit het toekomst- beeld wat vervoer betreft van de Nederlandse politie en wellicht ook, gezien de banden voor de Antilliaanse? Zal het inleveren zover gaan dat de politie zelfs één fiets met z'n tweeën moet delen? Alhoewel het een romantisch toekomstperspectief lijkt, geeft deze foto helaas een unieke gebeurtenis weer.

Het Staatshoofd van Swaziland, KONINGIN-REGENTES NTOMBI, wenst niet langer met deze laatste naam te worden aangesproken, omdat het "meisje" betekent en gebrek aan respect suggereert. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken in Mbabane maakte onlangs bekend dat de Koningin- Regentes voortaan gewoon zo of "Indlovukazi" (grote vrouwtjesolifant) zal worden genoemd. Het is maar net waar je de voorkeur aangeeft!

*****

De Deense hoofdstad hangt een bierloos pinksteren boven het warme hoofd, omdat bij de twee firma's die 75 procent van de markt bestrijken, Tuborg en Carlsberg, sinds 9 mei door een staking van de 3500 werknemers geen bier meer wordt gebrouwen. De stakende arbeiders eisen een nieuwe CAO met garantie dat zij niet ontslagen worden en loonsverhoging. De directies hebben tot nu toe het been stijf gehouden. Wie van de Deense bierstaking in een land waar ongeveer 134 liter bier per hoofd van de bevolking per jaar wordt gedronken en men al begint voor de ochtend- koffie profiteert, zijn de Duitse en Belgische bierbrouwers. Aan de Duits- Deense grens is geen sprake meer van boter- maar van bierreizen en de douane heeft er de handen vol aan.

*****

Een "in echtscheiding liggend" ECHTPAAR in Milaan stond onlangs voor de rechter om een eigentijds probleem te laten behandelen: het sinds twaalf jaar getrouwde paar had geen kinderen maar wel een hond en die moest aan hem of haar worden toegewezen. De materiële kant van de echtscheiding was in alle pais en vree geregeld, maar het struikelblok was Terry, de zevenjarige setter, waarvan geen der echtelieden afstand wilde doen. De rechter heeft beslist als ware de hond de vrucht van het huwelijk: Teddy is naar de bazin gegaan en de baas heeft bezoekrecht gekregen. Het "kind van de rekening" is niets gevraagd.

*****

DE DIRECTEUR van de strafgevangenis in de Midden- Italiaanse stad Forli is door de justitie ter verantwoording geroepen omdat hij op een laat uur in een nachtlokaal werd aangetroffen met drie vrouwelijke gevangenen. De vrouwen, die wegens goed gedrag alleen 's nachts achter de tralies moeten zitten, hadden de directeur, de 40- jarige Alfredo Granito, en drie andere beambten op de bewuste avond op straat ontmoet. Men besloot samen een paar vrolijke uurtjes door te brengen in een nachtclub. De directeur redeneerde dat een beetje menselijkheid in het gevangeniswezen geen kwaad kan. Omdat de vrouwen voortvluchtig zijn, hangt de directeur een klacht wegens hulp bij ontsnapping boven het hoofd.

*****

Twaalf jaar lang heeft de nu 14-jarige DAVID vrijwel onafgebroken opgesloten gezeten voor hij ontsnapte en een politie- agent hem ergens in een park vond. De laatste dertien maanden zat hij in een kast zonder licht, soms tien dagen achtereen met alleen het hoogst noodzakelijke om te eten, terwijl zijn moeder en haar vriend aan het wintersporten waren. Het enige contact dat David al die tijd heeft gehad, was dat met zijn halfbroertje, die twee jaar jonger is. Die liet hem af en toe uit de kast om met hem te spelen als de ouders er niet waren. In die tussenpozen heeft David ook leren lezen. Hij is nooit op school geweest. De laatste twee jaar heeft hij zijn achterstand voor een goed deel weggewerkt. Ondanks de stokslagen, het vastbinden en de uitgedrukte sigaretten- peuken op zij huid willen David en Laurent weer contact met hun moeder en dan niet in de gevangenis. De rechter en de jury proberen er achter te komen waarom de moeder haar kind zo behandelde en waarom haar vriend dat over zijn kant liet gaan. De mensen stonden goed bekend. Het broertje daarentegen heeft het nooit aan attentie ontbroken. De moeder zegt zelf, haar gedrag niet te begrijpen.

*****

LEA JACKSON en WILLIAM BRADLEY, gescheiden door de Tweede Wereldoorlog, hebben hun romance na veertig aar hervat. De 55- jarige Jackson arriveerde vanuit Engeland in de VS. Bradley was een 18- jarige matroos en Jackson een kelnerin van 15 toen zij elkaar in Engeland ontmoetten en op elkaar verliefd raakten. Maar de Tweede Wereldoorlog strooide roet in het eten en men verloor elkaar tot onlangs uit het gezicht. Bradley verloor twee jaar geleden zijn vrouw door kanker en Jackson scheidde ongeveer op hetzelfde tijdstip van haar man. In augustus van het vorig jaar ging Bradley naar Engeland om zijn oude liefde op te sporen, maar bij slaagde niet. Jackson had zich intussen na haar scheiding afgevraagd hoe het met Bradley was gegaan en ze had een brief gestuurd naar zijn oude adres, welke hij ontving. Onlangs ontmoetten de twee elkaar en de vorige week terwijl duizenden in een Britse televisie- show luisterden vroeg hij haar telefonisch ten huwelijk, waarop ze ja zei.

*****

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDE-DIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRIKT OOST
25 mei 1985 vanaf 08.00 uur t/m 27 mei 1985 om 07.00 uur:
Dokter Doran, spreekkamer: Centro. Med. Montaña Abao, tel.: 673355; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 83270 bgg 625614-625822.
(Dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero- Bakmeyer).

STADS- EN 2DE DISTRIKT WEST
24 mei 1985 vanaf 18.00 uur t/m 27 mei 1985 om 06.00 uur:
Dokter Heerenveen, spreekkamer: Doktersk. Muizenberg, tel.: 44349; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel. 44349 bgg 625614-625822.
(Dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo- Henry, King, mevr. Soliana, Tjin, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales- Concession, Mevr. Pablo).

DERDE DISTRIKT BANDA ABAO
24 mei 1985 vanaf 18.00 uur t/m 27 mei 1985 om 06.00 uur:
Dokter Vonhögen, spreekkamer: Centro Med. Barber, tel.: 641658-641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 75761 bgg 625614-625822.
(Dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero-Duque, Hernandez).

* * *

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Van Velthoven, tel.: 76728 en zuster Vlanders, tel.: 44187.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

* * *

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrobanda: Sta. Maria, tel.: 80800; Punda: del Pueblo, tel.: 612444.

* * *

VERLOF BEGRAFENIS
25 mei: R.M.E. Penso, Mahumaweg 35.
26 mei: P.A.J. Scherptong, Paradijs 8.

* * *

DIVERSEN
DALTINO TOURS: 19.30-11.30 uur optreden T & Tec Power Stars Steel Orchestra uit Trinidad. Hotel Curaçao Plaza.

* * *

FESSKA
20.00-22.00 uur kursus "Algemene inleiding in de wijsbegeerte - Universiteit.

ZATERDAG
DIVERSEN
KAS DI KULTURA
LIBERTAS (Scharlooweg 61): 09.00 schilder/tekenwedstrijd voor de jeugd.

OPENBARE BILBIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00 / 14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

ST. EILIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK: **(bezoekuren)** opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: vr+zat 21.00+24.00 uur, zondag 21.00 uur *Terminator* (aktiefilm, fl.5,-).
CINELANDIA: vr+zat 19.00+21.00 uur, zondag 21.00 uur *Night Kill* (18 jr., 3.75 en 2.75).
vr+zat 24.00 uur *Violent City* (3.75 en 2.75, 18 jr.).

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 12.00-2.00 Take two; 16.30 Cartoons; 16.45 Nederlanders overzee; 17.45 AGHUSA; 18.15 Agedres na plaka chikí; 18.30 Telenovela: «Colorina»: 19.15 Informe Deportivo; 19.30 America's Top Ten; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 TC special; 21.00 Knight Rider; 22.00 Show di Job; 23.00 Tempo pa Dios; 23.05 Money line; 23.35 Sports tonight; 24.05 Sluiting.

ZATERDAG: 12.00-2.00 Take two; 16.30 Club PTL; 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Magnum P.I.; 21.30 Estreno: Before and after; 23.00 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of POB 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank n.v.

CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Namens Antillean News Holding N.V.:
R.F. Snow
Adjunct: I.M.PH. de Maayer- Hollander.

Hoofdredactie:
waarnemend voor:
Laureen Ravelli- Schenk
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Ana van Leeuwen, Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; Zaterdag 07.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie)
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
ARUBA
Nassaustraat 110.
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling; Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 2737.
Losse nummers: Papergarden, Food Center, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel en Papertrip Julianaluchthaven.

SABA:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
Linda Bontenbal, Windwardside.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf)

WASHINGTON- medewerker: Paul Comenencia (tel.: 202- 4623933).

MIAMI- medewerker: David Serphos, 1420 South Bay- shore Drive 503, Miami Florida 33131.

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

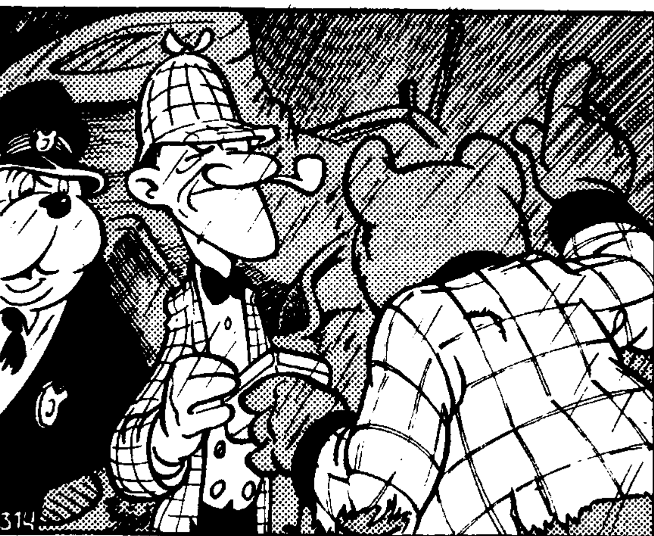
DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curaçao: Districo N.V., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: (Abonnementen en Incasso): mv. A. Wong- Loi- Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

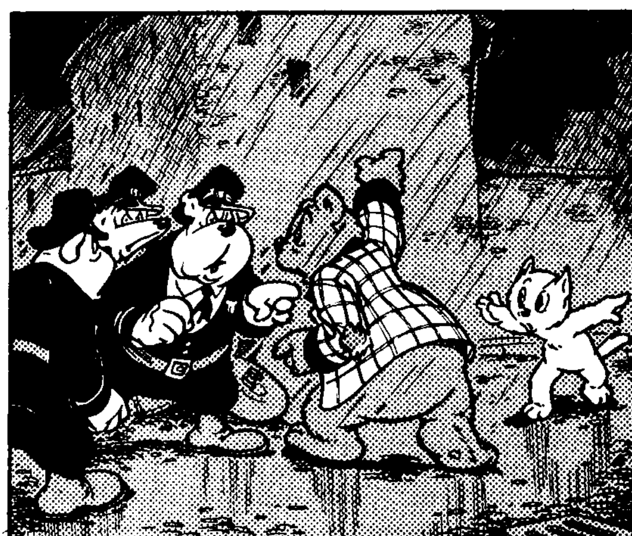
Buiten Antillen (Nederland):
NAf.80,15 per maand (luchtpost) of NAf.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en Mom Bakkesz

door Marten Toonder

1314 — Heer Bommel pakte het doosje met de diamant en gaf het aan de grote speurder Jim Mufkins. "Hier is de steen!" sprak hij streng. "Verlies hem geen ogenblik uit het oog! Ik draag U op, de schat te bewaken!"

"In orde!" zei de detective. "Bij mij is hij veilig! Mijn beroepseer staat op het spel! En als U het mij vraagt, weet ik ook wáár de dief zich bevindt!" Bij deze woorden wierp de scherpe speurder een veelbetekenende blik op de naderende politie-ambtenaren.

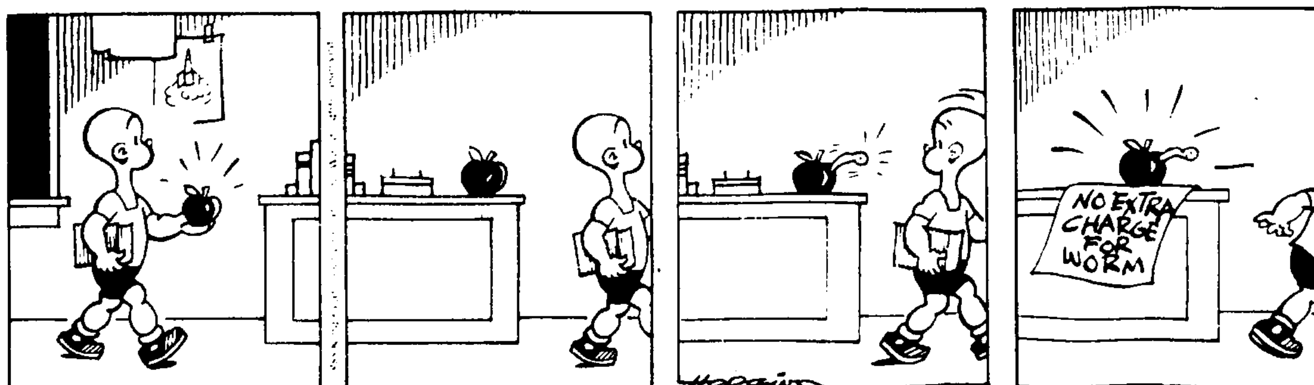
"Een ogenblikje!" zei commissaris Bulle Bas. "Wat betekent dit allemaal hier?" Je naam en adres Bommel! Ik ga je opschri - ven!" "Zo!" zei heer Bommel. "Het is mooi! Inplaats van dieven te vangen, houd je je bezig met het bekeuren van een heer die bij het uitoefenen van zijn beroep een ongelukje maakt! Vang liever de dief!"

"Welke dief?" vroeg de politiechef getroffen. Heer Bommel vertelde in korte trekken wat er allemaal gebeurd was met de diamant, die hij onder zijn bewaking had genomen. "Maar een heer staat voor zijn taak!" besloot hij. "Met grote voortvarendheid heb ik de schaafsteen weer gevonden. Weliswaar heb ik de dief nog niet, maar de zaak is duidelijk!

De misdadiger heeft zich natuurlijk als agent vermomd en bevindt zich op het ogenblik onder Uw manschappen! Het kan niet anders!?" loeide Bulle Bas. "Je durft beweren, dat één van mijn agenten de dief Mom Bakkesz is? Bah! Dat is belediging van ambtenaren in functie! Nu is het genoeg! Nu ga ik je dubbel opschrijven, Bommel!"

Op dat moment gaf Tom Poes een kreet. "Die detective is weg!" riep hij. "Met het doosje, natuurlijk!" "Daar heb je het nu al!" riep heer Ollie. Onder het oog van de politie! In plaats van hun plicht te doen, staan dit soort ambtenaren de namen van heren van Stand op te schrijven!"

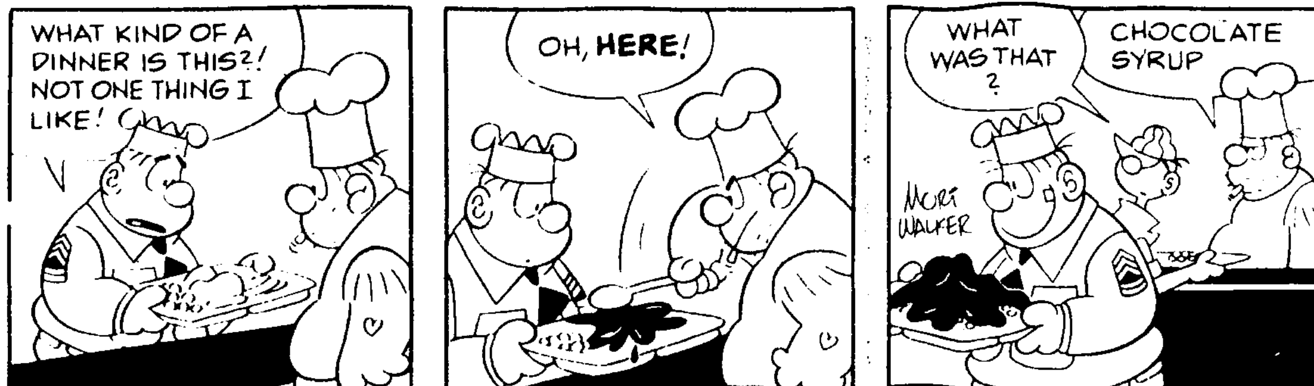
HENRY ® By Dick Hodgins

Jim Henson's™ MUPPETS

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

QUINCY ® By Ted Shearer

HUECK BETITELT MELDING ALS KWADERTROUW

Hoge functionarissen binnen de overheid melden:

Ondanks stop aanzienlijke toename eilandspersoneel

WILLEMSTAD — Ondanks de voor alle overheids- sectoren geldende personeels- stop en de, als gevolg van de economische recessie, dreigende algemene loon- maatregel, werden er door het Curaçaose eilands- bestuur de afgelopen weken een groot aantal mensen in dienst van het eiland- gebied genomen. Bij alleen al de Dienst Arbeidszorg werden circa dertig nieuwe werknemers in dienst genomen, waarvan een tiental, zo verklaarde voorzitter van de ambtenarenbond ABVO, Frits Brito, te hebben vernomen, bedoeld zijn om als opzichters te fungeren. Volgens hoge functionarissen van het eilandgebied is er zelfs sprake van de aanname van meer dan honderd nieuwe krachten.

Hoewel tegengesproken door gedeputeerde George Hueck van Financiën, wordt binnen kringen van de Curaçaose overheid het fenomeen gelaakt, waarbij ondanks de personeelstop "roekeloos" personeel in overheidsdienst genomen wordt. Deze ontwikkeling, die volgens functionarissen van ondermeer Personeels- zaken en Financiën en een hoge autoriteit binnen het eilands- bestuur "schrikbare en ontoelaatbare" vormen aanneemt, is reden voor de nodige ontevredenheid binnen de afdeling Formatiezaken, die de regering adviseert bij deze aangelegenheden.

Gedeputeerde Hueck ontkende één en ander gisteren tegenover de Amigoe en zei dat er geen sprake is van uitzonderings- gevallen. Hij zei wel dat er onlangs accoord is gegaan met de aaname van 13 bewakers, die te werk gesteld zullen worden op het Rif- recreatie- project. Volgens Hueck is dit volledig gerechtvaardigd nu immers bewaking hier hard nodig zou zijn. Hueck zei daarnaast dat enkele afdelingen, zoals Financiën en het Ontvangers- kantoor inderdaad versterkt waren. "Het gaat hierbij echter om gekwalificeerd personeel dat nodig is," vervolgde de gedeputeerde, die zei de binnen Formatiezaken levende ontevredenheid niet "opvallend" te vinden. "Er is altijd wel een reden om ontevreden te zijn," zei Hueck, die stelde dat "kwadertrouw" de beweegreden is voor de Amigoe- zegslieden.

Die bronnen, die niet nader geïdentificeerd wilden worden, hebben weinig goeds te zeggen over voor de gang van zaken. Zo zou de ontwikkeling demotiverend werken en daarnaast de voorgenomen bezuinigingen moeilijk verkoopbaar maken. "Men is des duivels", zei een hoge functionaris binnen de overheid. Een andere zegsman die nauwe banden onderhoud met het Bestuurscollege, sprak eveneens van een onaanvaardbare situatie, die met name de afgelopen twee weken verergerd is.

De Amigoe vernam dat deze ontwikkeling zich met name voordoet bij de diensten Domeinbeheer en Sport en Cultuur. Daar zouden, volledig overbodig, recentelijk een aanzienlijk aantal personen in dienst zijn genomen voor "onzinnige werkzaamheden", zo wordt gesteld. De gedeputeerde die met deze twee diensten belast is, Nelson Monte, was vandaag niet bereikbaar voor de Amigoe- redactie.

Alhoewel de ambtenarenbond niet officieel op de hoogte is van een opvallende aanname van nieuwe mensen in eilandsdienst, beaamde ook voorzitter Brito hierover te hebben vernomen. Voor wat betreft de dienst Arbeidszorg kende hij ook het juiste aantal nieuw- aangenomenen. Van de totaal 27 mensen werden er meer dan tien aangesteld als opzichters om toezicht te houden op de arbeiders die belast zijn met de verwijdering van struiken langs de wegen, aldus de vakbonds- leider.

Brito verklaarde tegenover de Amigoe van mening te zijn dat een dergelijke toename van het eilands- werknemers- bestand, het ambtenaren- apparaat zeker geen goed zal doen. Zeker niet waar in beschouwing moet worden genomen dat er toch al een heleboel mensen binnen de ambtenarij rondlopen waarvoor onvoldoende werk is en die niet eens een volledige dagtaak kunnen uitvoeren.

Tegen de benoeming van personeel op vacante posten, van mensen die na het beëindigen van hun studie terugkeerden en waarmee in het kader van de formatie afspraken waren gemaakt, zei de ABVO- voorzitter geen bezwaren te hebben. In dit geval echter leek hem de aanname van nieuw eilands- personeel slechts op politieke gronden gebaseerd te zijn. En dat, aldus Brito, is geenszins aanvaardbaar. "Als de zaken slecht gaan, hoe kun je dan waarmaken zoveel mensen in dienst te nemen. Het aannemen van personeel is weliswaar het recht van een werkgever; wanneer enerzijds verkondigd wordt dat de broekriem moet worden aangehaald, mag je zeker niet zondermeer mensen aannemen". Brito zei het dan ook als van groot belang te beschouwen dat er een absolute personeels- stop wordt ingevoerd. Zolang niet van een dergelijke absolute stop sprake is, verwachtte hij niet dat dergelijke praktijken op personeels- gebied, zouden ophouden, stelde hij.

Evenzo verzet de ambtenarenbond zich tegen de benoeming van het voormalige MAN- raadslid Harold Martis in een functie bij de dienst Onderwijs en Cultuur. Martis, die sedert zijn uittreden uit de MAN als onafhankelijk lid in de Eilandsraad zit, werd volgens de ABVO aangesteld in een functie waarvoor, volgens de eilandsbegroting over 1985, geen vacature bestond. De aanstelling van het onafhankelijke raadslid, dat volgens de ABVO niet beschikt over de juiste kwalificaties voor de functie die hem werd toegewezen, werd dan ook door de ambtenarenbond fel bekritiseerd.

Toeriste bestolen

WILLEMSTAD— Een toeriste die in de Breedestraat te Punda op een bankje zat te genieten van de zon, werd onverwachts geconfronteerd met een motor die langzaam aan haar voorbij reed. Op dit voertuig zaten twee mannen, waarvan de een de tas van haar afnam, de ander gaf hierop gas en beiden reden er vandoor. In de tas zat een paspoort, een vliegtuigbiljet, identiteitskaart, een rijbewijs en enkele gouden sieraden. Verder bevond zich ook nog een bedrag van 180 dollar in de tas. Eerder deze week gebeurde een dergelijk voorval. De politie vraagt inlichtingen over de blauwe bromfiets van het merk Yamaha. Voor de juiste informatie is er een beloning.

WILLEMSTAD — Tijdens een gisteravond gehouden persconferentie legden de VIPP- leden de problematiek voor van de afgelopen weken. Zoals bekend is er nogal wat tumult ontstaan nadat de regering door middel van twee ministeriele beschikkingen een maximale marge van dertig procent aan de importeurs van pharmaceutische preparaten oplegde. De importeurs die van mening zijn dat een dergelijke marge het faillisement en daaruit voortvloeiend het ontslag voor een groot aantal werknemers betekent, hebben een kort geding tegen de regering aangespannen waarin de rechter maandagochtend uitspraak zal doen.

Op de foto vlnr: secretaris Bob van Genkel, VIPP- voorzitter Nelson Salas en VIPP- lid Carol Capriles tijdens de persconferentie.

''Gezien ernstige gevolgen van acties''

VIPP zal zich houden aan uitspraak rechter

WILLEMSTAD — De Vereniging Importeurs Pharmaceutische Preparaten (VIPP) zal zich bij de beslissing van de rechter neerleggen. Mocht de uitspraak aanstaande maandag in het nadeel van de organisatie zijn, zal zij evenwel alles in het werk stellen om met alternatieven toch te trachten het hoofd boven water te houden. De VIPP wil ten alle tijden acties voorkomen omdat zij van mening is dat acties ernstige gevolgen kan hebben voor de bevolking.

Tijdens een gisteravond gehouden persconferentie gingen de bestuursleden van de VIPP uitgebreid in op gebeurtenissen van de afgelopen weken. Zoals bekend werden door de regering enkele maatregelen ingevoerd, door middel van twee ministeriele beschikkingen, waarin bepaald wordt dat de importeurs van pharmaceutische preparaten een maximale marge moeten handhaven van dertig procent. De importeurs zijn echter van mening dat deze marge niet toereikend is en dat verschillende importeurs, met name de kleinere, hierdoor failliet zullen gaan. Dit is eveneens naar voren gekomen in een accountants- rapport waarin wordt gesteld: "een verlaging van de maximaal toegestane brutowinst marge tot dertig procent van de inkoopprijs houdt in dat bij de huidige kwantitatieve verhoudingen binnen de branche en bij een veronderstelde gelijkblijvend service- niveau en werkgelegenheids- potentieel, de groothandel in geneesmiddelen op de Nederlandse Antillen een verliesgevende activiteit zal zijn." Een en ander werd tijdens het door de VIPP aangespannen kort geding tegen de regering, door advocaat- generaal Vos van de hand gewezen met de stelling dat het accountants- kantoor uiteraard opschrijft wat de opdrachtgever wenst te zien.

De VIPP- bestuursleden uitten gisteren hun bezorgdheid over de gebeurtenissen van de afgelopen weken. Zoals de Amigoe reeds eerder berichtte, stelde voorzitter Nelson Salas vóór het gesprek met minister Mansur van Economische Zaken, ervan overtuigd te zijn de regering begrip zou hebben voor hun situatie. Na afloop van dit gesprek echter, zeggen de VIPP- leden zeer teleurgesteld te zijn in de houding van met name de regerings- adviseurs die naar hun mening op niet verantwoorde wijze de maximale marge berekend hebben. Dit bleek, zo benadrukte voorzitter Nelson Salas gisteren, ook tijdens de behandeling van het kort geding woensdagmiddag toen de adviseurs op de vraag van de rechter om het cijfer- materiaal te overleggen, met hun mond vol tanden stonden.

De VIPP legde ook gisteravond de berekening voor die zij aan de minister hebben laten zien: indien een preparaat voor één gulden bij de fabriek gekocht wordt, mag de importeur daar een marge van dertig procent opdoen, dit preparaat van 1,30 gulden wordt door de apotheker (die door middel van de ministeriele beschikking gebonden is aan een opslag- percentage van vijftig procent- red) verhoogd met vijfenzestig cent, waarna het verkocht wordt voor 1,95 gulden. De importeurs wezen in dit verband op de enigszins scheve verhouding tussen het percentage van de importeurs en die waaraan de apothekers gebonden zijn. Zij hebben de regering er dan ook op gewezen dat een onderzoek hiernaar niet overbodig zou zijn.

De importeurs stelden tot slot dat zij er gaarne toe bereid zij de preparaten uit de regio te importeren, omdat deze inderdaad veel goedkoper zijn. VIPP- voorzitter Salas bracht echter naar voren dat een rapport hierover, afkomstig van de VIPP, volledig genegeerd is en dat bovendien het hier op de Antillen gehandhaafde registratie- systeem voor medicamenten zeer Europees gericht is en niet openstaat voor registratie van preparaten uit de regio. De regering moet dan wel haar normen verleggen en medewerking verlenen aan dergelijk initiatief, aldus de VIPP- voorzitter.

Het weer

WEERSVERWACHTING GELDIG tot morgenmiddag 12 uur. Licht tot half bewolkt met in de nacht en ochtenduren een kans op een plaatselijke bui. Matige tot vrijkrachtige oostelijke wind. OVERZICHT: de vochtigheid en onstabiliteit zijn voldoende om in de komende 24 uur op de Benedenwindse Eilanden en plaatselijke bui tot ontwikkeling te doen komen.

Aanrijdingen

WILLEMSTAD— In de afgelopen 24 uur, vonden er 17 aanrijdingen plaats, waarbij een gewonde viel en er een schade van 17.300 gulden genoteerd werd.

Britse adviseur stelt extra heffingen voor

Curaçaose gezondheidszorg kost onevenredig veel geld

Prof Bob Logan

WILLEMSTAD — Een van de middelen om de enorme kosten van de Curaçaose gezondheids- zorg, waaraan jaarlijks zo'n 200 miljoen Antilliaanse guldens wordt besteed, te reduceren, is volgens de Britse adviseur van het Bestuurscollege, prof Bob Logan, het zwaarder belasten van artikelen die als van negatieve invloed op de volksgezondheid kunnen worden beschouwd.

Logan, die op verzoek van het eilands- bestuur een rapport opstelde over de situatie in de eilandelijke gezondheids- zorg en daarbij nauw samenwerkte met de Geneeskundige- en Gezondheids- dienst (GGD), is van oordeel dat mede- financiering van deze zorg, ondermeer kan komen uit een extra belastingheffing op zaken als tabaks- artikelen, alcoholische dranken, auto's en benzine- producten. Allemaal artikelen, aldus Logan, die als schadelijk voor de gezondheid kunnen worden aangemerkt.

De Britse adviseur, die al eerder door het eilands- bestuur werd aangetrokken voor aanbevelingen op het gebied van het volksgezondheids- beleid, adviseert naast een inkomsten- verhoging voor de gezondheids- sector, tevens een reductie van de kosten die hiervoor door het eilandgebied moeten worden uitgetrokken. Zulk een verlaging kan onder andere worden bereikt door middel van een verhoging van de bijdragen die van de kant van zowel werkgevers als werknemers voor geneeskundige bijstand wordt ontvangen.

Een andere mogelijkheid die hij ziet om de onkosten enigszins te drukken, is het zoeken naar alternatieven voor wat betreft de aankoop van geneesmiddelen. Waar over het algemeen bepaalde vaste landen, waaronder Engeland en Duitsland, voor de aankoop van geneesmiddelen worden aangeschreven, zou men zich ook meer op andere landen, waar pharmaceutische middelen worden gefabriceerd, moeten wenden. Als voorbeeld noemde hij in deze Barbados, waar geneesmiddelen tegen zeer concurrerende prijzen worden vervaardigd. De onkosten voor de gezondheids- zorg in Barbados bedragen dan ook ongeveer eenderde van die op Curaçao, merkte hij op.

Het leeuwedeel van de onkosten voor de gezondheids- zorg wordt door de overheid gedragen. Alhoewel daarvoor de gelden indirect door de bevolking zelf, middels belasting- afdrachten, worden opgebracht, vindt prof Logan, dat een verhoging van de directe bijdrage niet ongerechtvaardigd is. De kosten van de gezondheids- zorg op het eiland, die door de adviseur in verhouding tot andere landen in het Caribisch gebied als van een uitzonderlijk hoog niveau werd gekenschetst, zijn zijns inziens onevenredig hoog. Hij vergeleek deze met de Nederlandse zorg, die als een van de kostbaarste kan worden beschouwd. Curaçao zit daar zelfs met 50 procent boven, zei Logan, die tegelijkertijd opmerkte dat het niveau, alhoewel betrekkelijk hoog, niet in een zelfde verhouding staat.

Met name gezien de onafwendbare sociaal- economische teruggang die de Antilliaanse eilanden te wachten staan, acht de adviseur daarom een snelle en stringente kosten- bewaking van de gezondheids- sector noodzakelijk. In het door hem opgestelde rapport dat, zoals de Amigoe eerder deze week al berichtte, de titel "More value for less costs" draagt, doet hij dan ook een aantal aanbevelingen die er op gericht zijn de onkosten in de gezondheids- sector terug te dringen, terwijl tegelijkertijd het huidige niveau van deze sector wordt gehandhaafd.

GGD- hoofd drs Mac Kibbelaar liet gisteren tijdens een pers- conferentie weten, dat een kosten- reductie al op gang werd gebracht. Ondermeer door uitbreiding van de geneeskundige faciliteiten op het eiland. Hij erkende dat de aanschaf van nieuwe apparatuur op bijvoorbeeld oogheelkundig gebied een forse investering vereiste, maar voor de evenzo aan dat deze investering zeker op langere termijn zijn vruchten zal afwerpen en voor de overheid uiteindelijk een aanzienlijke kosten- reductie met zich mee zal brengen. Alleen al voor wat betreft de afdeling oogheelkunde waar jaarlijks gemiddeld veertig procent van de patiënten naar het buitenland werd verwezen. Nu komt dat percentage niet veel verder dan tien procent, aldus Kibbelaar. Verwijzingen naar het buitenland namen overigens in zijn algemeenheid af, voerde hij aan. Werden er in de eerste vier maanden van 1984 nog in totaal 84 patiënten naar het buitenland verwezen voor geneeskundige behandeling; in dezelfde periode van dit jaar bedroeg dit aantal slechts 37.

''Indien huidige trend zich voortzet''

CDM verwacht in 1987 break-even resultaat

WILLEMSTAD — De Curaçaose Dok Maatschappij (CDM) hoopt in 1987, indien de huidige trend zich voortzet, met een break- even resultaat haar boekjaar af te sluiten. In 1985 verwacht men nog een verlies van 14 miljoen te boeken, terwijl dat verlies in 1986 gedaald moet zijn tot tien miljoen gulden. Het afgelopen boekjaar is met een fors verlies van 21,7 miljoen afgesloten.

Tijdens een gistermiddag gehouden persconferentie, ging directeur Mario Evertsz van de CDM in op de gebeurtenissen in de afgelopen twee jaar. Zoals bekend werd de CDM in 1983 door het eilandgebied overgenomen en werd deze de grootste aandeelhouder. Het bedrijf stond er toen financieel gezien zeer slecht voor waarna er een zogenaamd reddingsplan is opgesteld waarbij enerzijds de inkomsten verhoogd moesten worden en anderzijds de kosten, waaronder voor een groot deel personeels- kosten verlaagd moesten worden. Het boekjaar 1983 werd uiteindelijk met verlies van 38,4 mil oen gulden afgesloten.

Het boekjaar 1984 is met een groter verlies afgesloten dan in het reddingsplan was verzien. Mario Evertsz stelde gistermiddag dat dit te wijten is aan het feit dat de er toch minder werk binnen kwam dan verwacht was, daarbij is het werk tegen een lagere prijs uitgevoerd. Bovendien, zo vervolgde de CDM- directeur, waren de kosten minder gedaald. Toch toonde Evertsz zich redelijk tevreden over de afsluiting van 1984. Een verlies van 21,7 miljoen gulden is wel veel maar in vergelijking met het verlies van 38,4 miljoen in 1983 is dat toch een enorme verbetering, aldus de directeur.

Hij verklaarde dat de Dok Maatschappij nog steeds een bedrijf in crisis is, dus dat er nog steeds een crisis- beleid gevoerd moet worden. Er is wederom een beleids- plan voor de komende twee jaar opgesteld dat echter ieder kwartaal wordt geëvalueerd en waar nodig wordt aangepast. Evertsz stelde dat het huidige werkaanbod zeer acceptabel is. Het is echter in deze branche zeer moeilijk in te schatten of die trend zich voortzet. Indien een opdracht voor reparatiewerkzaamheden een maand van tevoren binnen is, is dat zeer vroeg, zo verklaarde de CDM- directeur. In 1985 hoopt de CDM haar boekjaar af te sluiten met een verlies dat niet hoger is dan 14 miljoen gulden. In 1986 hoopt men dit verlies terug te brengen tot tien miljoen gulden, terwijl Evertsz gisteren zeer voorzichtig verklaarde dat, indien de huidige trend zich zodanig bli ft voortzetten, het boekjaar 1987 naar alle waarschijnlijkheid met een break-even resultaat kan worden afgesloten.

Evertsz verklaarde verder dat er in 1985 door de overheid 22 miljoen gulden subsidie wordt verleend, hiervan is tien miljoen bestemd als verliescompensatie, een deel wordt gebruikt voor benodigde investeringen en het werkkapitaal van de CDM moet worden aangevuld. Voor 1986 zal de overheid tien miljoen gulden subsidie verlenen waarvan 7,5 miljoen gulden bestemd is voor verlies-compensatie. De CDM-directeur zei dat de subsidies dan wel aanzienlijk zijn maar stelde hier tegenover dat er aan directe inkomsten voor de overheid per jaar tien miljoen gulden binnenkomt, daarbij wordt er, naast de arbeidsplaatsen die de CDM zelf schept, ook aan verschillende andere bedrijven indirect werk geleverd, zo verklaarde Mario Evertsz.

Tussen BC Aruba/Land en vakbonden

Accoord bereikt over wachtgeld

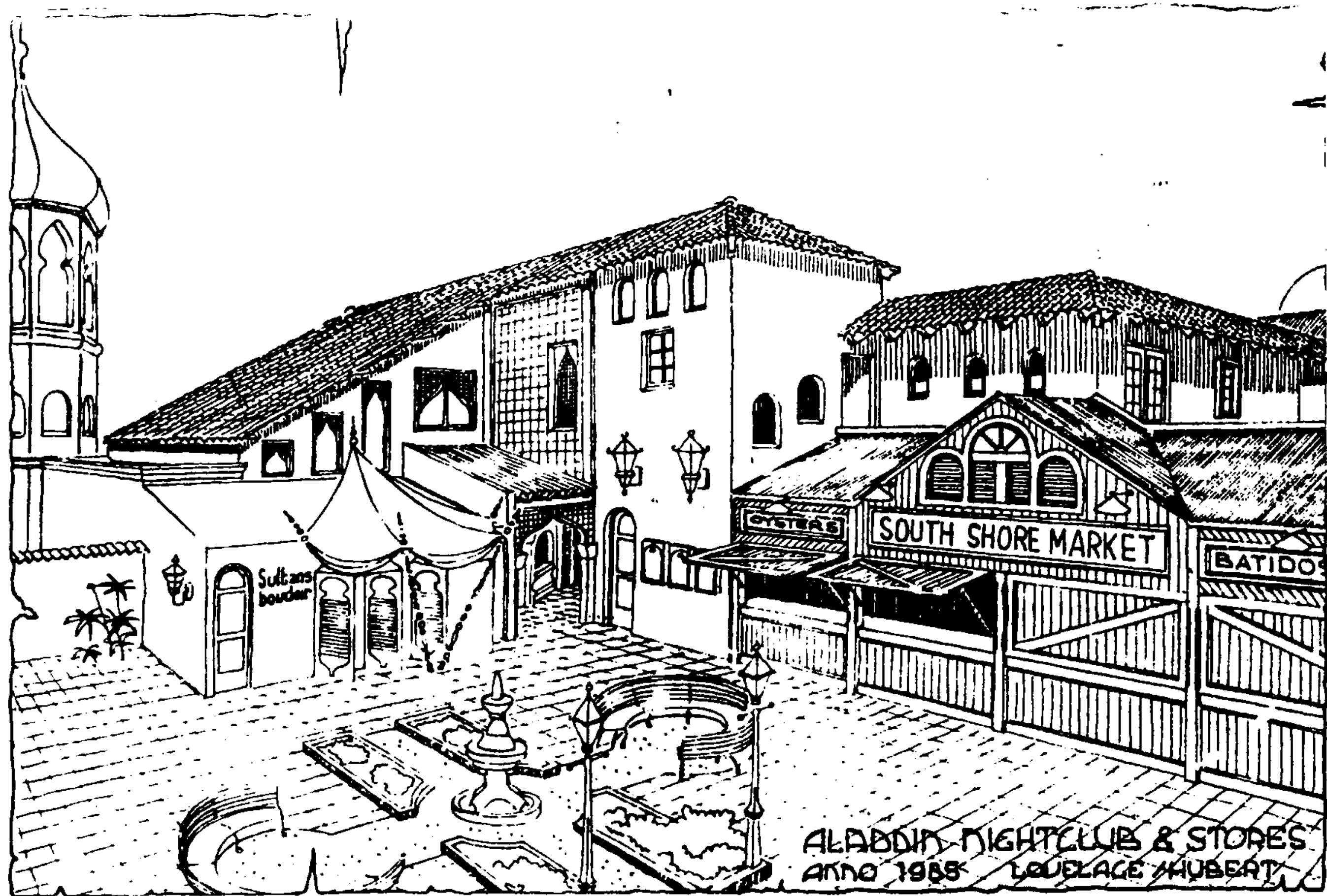
WILLEMSTAD/ORANJESTAD — Tussen de vakbonden die de Landsambtenaren op Aruba vertegenwoordigen en het Land/ BC- Aruba is een accoord bereikt over de wachtgeldregeling. Het gaat hierbij om een uitkering die de op Aruba werkende Landsambtenaren die na de status aparte niet in dienst zullen willen treden van het land Aruba, zullen krijgen.

Minister Rozendal (DP- Cur) bevestigde vanmorgen, evenals zijn collega mr Croes (MEP) eerder, dat de wachtgeld- uitkering in totaal drie jaar beslaat: de eerste 15 maanden zullen de betrokkenen 80% van hun laatst genoten bezoldiging krijgen, waarna dit bedrag de 15 daarop volgende maanden naar 70% teruggebracht zal worden. Het laatste half jaar zal men in aanmerking komen voor 60% van het laatst uitbetaalde salaris. De betrokkenen zullen door middel van andere werkzaamheden de 100% kunnen complenteren. Dit betekent, aldus Rozendal, dat de inkomens als gevolg van die werkzaamheden, de eerste 15 maanden niet hoger mogen liggen dan 20% dan het laatst genoten inkomen. Is dit wel het geval dan zal dit afgetrokken worden van het wachtgeld. Ter vraag of het een en ander gecontroleerd kan worden, meent de minister is een aangelegenheid van het Arubaanse Bestuurscollege. "Er zal een controle- apparaat moeten komen; de controle blijft echter moeilijk. Adderzijds is Aruba nu ook weer niet zo groot", verklaarde de minister.

Rozendal deelde mee dat het accoord inhoudt dat de betrokkenen maart volgend jaar, uiterlijk 3 maanden na het ingaan van de status aparte, de tijd hebben een beslissing te nemen of men al dan niet in aanmerking wenst te komen voor het wachtgeld, volgens het dinsdag ge- accoorde voorstel.

De bewindsman belast met de herstructurering verklaarde vandaag in gesprek met de Amigoe dat de Arubaanse gedeputeerde Nel Oduber die de vergadering bijgewoond heeft, de bonden toezeggingen heeft gedaan ten aanzien van de uitbetaling van het wachtgeld. Een antwoord om hoeveel man het vermoedelijk gaat en als gevolg daarvan de omvang van de kosten is niet voorhanden. Volgens minister Rozendal varieert de raming tussen de 50 en de 300 personen."Als gevolg hiervan is het erg moeilijk bedragen te noemen. Namens het BC- Aruba is de vakbonden evenwel toegezegd dat de uitbetaling zal plaats vinden", zei de heer Rozendal.

Zijn arubaanse collega Croes heeft eerder deze week zijn waardering uitgesproken waarop de vakbonden deze kwestie hebben afgehandeld.

Voorzitters nationale commissie bijeen

Conferentie over viering vijfde eeuwfeest Amerika

BUENOS AIRES — Op de vergadering van de voorzitters van de nationale commissies voor de herdenking van het vijfde eeuwfeest van de ontdekking van Latijns Amerika in de Argentijnse hoofdstad waren 22 van de 25 voorzitters present. Het belangrijkste doel van de bijeenkomst is te bevorderen dat er coördinatie komt tussen de verschillende nationale plannen voor deze herdenking.

De vergadering werd geopend door president Raul Alfonsin van Argentinie die er op wees dat Iberisch Amerika de erfenis van dit halve millennium moet aanwenden als een stimulans bij zijn werk aan het vormen van een soort Ibero-Amerikaans gemenebest. Een dergelijk nauwer verbond zou onvoorstelbare voordelen bieden aan alle naties op dit continent, zo meent hij. De ontdekking door Colombus heeft de gang der geschiedenis veranderd en vormde de bodem waarin de culturen van Amerika en van Europa elkaar konden ontmoeten en in elkaar versmelten. Deze viering moet volgens president Alfonsin gebeuren op een manier welke geschiedenis maakt, maar waarbij rationeel, systematisch en samenhangend moet worden samengewerkt zodat Latijns Amerika zijn doeleinden bij deze viering bereikt.

Er bestaan al verschillende uiteenlopende plannen voor de herdenking. Zo wil men drie karvelen (snel zeilende schepen) gaan bouwen volgens de oorspronkelijke plannen van vijfhonderd jaar geleden. Deze zullen dan de tocht moeten gaan maken van Colombus indertijd. Ook wordt gedacht aan een herdenkingsvlucht zoals die er in 1896 is geweest met de Spaanse piloot Ramon Franco, een broer van de latere generalissimo Francisco Franco. Het toestel waarmee toen gevlogen werd bevindt zich in Buenos Aires. Ook zijn er plannen voor twee presidentiele conferenties rond de herdenking van het vijfde eeuwfeest. Er is voorlopig nog voldoende tijd om een en ander uit te werken.

Braziliaanse juristen willen proces voor Boff tegen Vaticaan

SAO PAOLO — Braziliaanse advocaten overwegen een proces tegen het Vaticaan aan te spannen in verband met het schrijfen spreekverbod dat aan de bevrijdingstheoloog Leoondardo Boff is opgelegd. Zij achten deze sanctie in strijd met het canonieke recht. De advocaten Helio Dicundo en Jose Queiroz verzetten zich tegen deze bestraffing omdat Boff in feite niet de kans heeft gekregen zich uitvoerig te verdedigen. Daarmee wordt het canonieke recht geweld aangedaan, vinden de strafpleiters. Zij willen hun zaak aanspannen bij de Heilige Stoel. Aanvankelijk was gemeld dat zij naar het Internationale hof in Den Haag wilden stappen. De beide advocaten doen dit op persoonlijke titel «als practicerende katholieken. Boff heeft geen wetenschap van onze plannen», zeiden zij.

Zakenvaria

IN VOLLE VAART werkt Divi-hotels aan de uitbreiding van het Alhambra- recreatie- project, omvattende twintig winkels, nachtclubs, restaurants en plantsoenen met fonteinen. Gistermiddag reeds kon het spantenbier vloeien omdat aannemer Albo Aruba nv de hoogste top had bereikt. Op de tekening is een gedeelte te zien van het project, waaronder de Aladdin nightclub en een aantal winkels.

Mr Mito Croes kraakt beleid Statenvoorzitter

ORANJESTAD — AVP statenlid mr Mito Croes heeft in Tenoticias zijn verontwaardiging uitgesproken over het beleid van Staten- voorzitter Markes. Volgens mr Mito Croes moet aan de chaos die de Staten- voorzitter in de Staten veroorzaakt zonder uitstel een einde komen. Mr Croes doelde op het feit dat hij voor de eergisteren gehouden vergaderingen van de Staten, waarvan een commissie- vergadering 's morgens om tien uur begon, eerst tien voor tien het uitnodigings- telegram ontving. Dat was geen haalbare zaak terwijl ook 's middags voor de Staten- vergadering geen kans bestond tijdig op Curaçao te komen. Voorts bekritiseerde het Statenlid dat niet eens een agenda werd ontvangen wat behandeld zou worden. Mr Mito Croes was ook niet te spreken dat in deze tijden nu men het steeds over bezuinigingen heeft zo'n grote delegatie naar Den Haag moet reizen. Helemaal bar vond hij het dat "onafhankelijken" die niet eens tweehonderd stemmen hebben behaald ook eisen dat ze mee moeten gaan.

Tegen Athletics

Richmond haalt in laatste inning pas de zege binnen

ORANJESTAD — Richmond slaagde er gisteravond pas in de laatste inning in een 6-5 baseball- overwinning op Athletics te behalen. Hierdoor is Richmond op 4 gewonnen en 4 verloren wedstrijden komen te staan en Athletics op 1 gewonnen en 6 verloren partijen.

De sigarettenploeg wist tot tweemaal toe een achterstand in te lopen (2-2 en 5-5) om uiteindelijk als thuisclub in het tweede gedeelte van de laatste inning op een error de winnende zesde run te scoren. Richmond maakte in de voorlaatste inning zijn vijfde run waardoor een 5-4 voorsprong van Athletics tenietgedaan werd en de stand 5-5 gelijk werd. In de laatste slagbeurt raakten voor Richmond de drie honken bezet op een honkslag en twee vrije lopen. Op een bouncer naar de kortestop- speler beging deze een error, waardoor Jose Petronilia met de winnende zesde run voor Richmond kon binnenlopen.

Het wedstrijdverloop: 6 runs, 12 hits, 3 errors voor Richmond en 5 runs, 10 hits, 3 errors voor Athletics. Winnende pitcher: Roque Wester, verliezer: Renny Lacle. Best batter: Franklin Brown (Athletics) met 3 hits in 5 beurten.

Veteranen-basketball

ORANJESTAD — Idefre zal binnenkort een veteranen- basketbal- toernooi organiseren met deelname van acht ploegen. Op dinsdag volgende week om half acht 's avonds, wordt in het San Nicolas Sportcentrum een vergadering met de deelnemenden clubs gehouden. Dan zullen onder meer de regels voor het toernooi en het wedstrijdschema worden vastgesteld. De ploegen die aan dit toernooi deelnemen, zijn: Aruba Jrs, Aguila, RCA, Concorde, Plymouth, Don Bosco, Estrella en Caribe.

Arubanen doen mee aan 15 km loop Bonaire

ORANJESTAD — Een Arubaanse delegatie vertrekt vandaag naar Bonaire om deel te nemen aan de 15-kilometer hardloopwedstrijd van Rincon naar het Bonaire Beach-hotel. De deelnemers zijn: Willy Willems, Eddy Vos, Theodoor Vrolijk, Lia Melis, Robert Tromp, Oslin Croes, Juancho Tromp, Fabian Tromp, Roly Croeze, James Burnett, Maximo Maduro, Victor Tromp, Eddie Thode, Padu Maduro, Juan Tromp, Oswald Tromp. De delegatie staat onder leiding van Rudy Leysner van Idefre.

Leraren in staking in Brazilië

SAO PAOLO — In de Braziliaanse staat Sao Paolo hebben duizenden leerkrachten het werk neergelegd en zich gevoegd bij het al grote koor van stakers. Er werd al gestaakt in onder meer de autoindustrie, de ziekenhuizen, op de suikerrietvelden en in de sinaasappelplantages. In alle gevallen gaat het om looneisen. Volgens de woordvoerster van de onderwijzersbond Beatrix Pardi namen er 100.000 van de 200.000 leerkrachten aan de actie deel, moesten zo'n 2700 scholen worden gesloten en moesten anderhalf miljoen kinderen en studenten naar huis terugkeren. In deze staat zijn er ongeveer vijfduizend scholen en vijf miljoen leerlingen in de leeftijd van zeven tot zeventien jaar. De lerarensalarissen varieren tussen de negentig tot 575 dollar per maand. Men wil een verhoging van 47,7 procent. Deze verhoging acht men nodig tegen de achtergrond van een inflatie van 228 procent welke ook aan hun inkomen knaagt.

Indien nodig is vakbeweging bereid druk uit te oefenen

CTV gaat verder dan president Lusinchi goed acht voor Venezuela

CARACAS — Het Venezolaanse algemene vakverbond CTV heeft zijn eis voor een salarisverhoging herhaald. Dit gebeurde ondanks het negatieve antwoord dat de regering op eerdere verzoeken had gegeven, waarbij de regering wees op de moeilijke omstandigheden waarin Venezuela zich bevindt.

Indien wij voor het verkrijgen van deze verhoging druk moeten gaan uitoefenen, dan zullen we dit ook doen, zo dreigde de voorzitter van het CTV Juan Jose Delpino. Hij leidt de belangrijkste arbeidersorganisatie van Venezuela, welke op ideologisch gebied op één lijn zit met de regering van president Jaime Lusinchi. De CTV-voorzitter voegde er aan toe dat desnoods alle soorten druk uitgeoefend zullen worden om dit doel te bereiken. Ons verzoek voor salarisverbetering is een fundamentele zaak in de huidige omstandigheden, zei hij. In zijn toespraak tot het congres van het drie miljoen leden telllende vakverbond ging Delpino niet nader in op welke maatregelen hij in zijn achterhoofd heeft. Venezuela is een der weinige landen in Latijns Amerika waar staken een zeldzaamheid is en waar de vakbeweging zelden naar dit wapen grijpt. De voorzitter beantwoordde met zijn dreigement een oproep van Lusinchi die gezegd had dat zijn regering de voorkeur er aan geeft dat de salarisverhogingen gekanaliseerd worden via collectieve arbeidsovereenkomsten en daarbij gekoppeld worden aan productieverhoging.

Delpino is echter van mening dat de verhoging gelijk moet zijn aan de gestegen kosten van levensonderhoud. Ook stelde de CTV-voorzitter dat de regering maatregelen moet treffen om de werkloosheid terug te dringen, welke volgens officieuze cijfers zo'n half miljoen tot een miljoen Venezolanen treft. Van een algemene loonronde zoals de vakbeweging die wenst gruwelt Lusinchi omdat volgens hem het effect daarvan illusoir is en slechts van heel korte duur omdat hij al heel snel door de inflatie wordt opgeslurpt. Lusinchi wilde tegenover het CTV-congres niet verder gaan dan de toezegging dat de regering van Accion Democratica (AD) zich concentreert op het verbeteren van het «sociale loon» der arbeiders, waarmee bedoeld worden alle factoren welke de kwaliteit van het leven mede beïnvloeden en verbeteren zoals gezondheidszorg, onderwijs en veiligheid. Bij het vakbondscongres was men niet erg te spreken over Lusinchi's toespraak welke men gewoon teleurstellend noemde.

Commerciele vluchten blijven verboden

Managua: guerrilla-aanval op Bluefields afgeslagen

MANAGUA — Volgens het Nicaraguaanse ministerie van Defensie is een poging van de contra's om de stad Bluefields te bezetten afgeslagen. Hierbij werken troepen van de Sandinistische infanterie en van Binnenlandse zaken samen.

De stad Bluefields in het gelijknamige gebied ligt op 275 kilometer ten oosten van Managua. Aan de kant van de anti-Sandinistische guerrilla vielen 24 doden en talrijke gewonden, aldus Defensie. Bij het leger waren er slechts vijf gewonden. De aanval werd in de vroege ochtenduren van Hemelvaartsdag begonnen en wel in het zuid-oostelijke deel van de stad. Daar is men op het ogenblik bezig met het aanleggen van een ladingsbaan voor vliegtuigen. De aanval werd ondernomen door ongeveer tweehonderd strijders van de ARDE-guerrilla van Eden Pastora. Deze waren overzee aangevoerd met barkjes. Er ontbrandde meteen een gevecht dat drie uur duurde. Toen had het leger weer de controle over de stad en nam het restant van de Arde-eenheid de vlucht naar het binnenland, aldus het defensie-verhaal. Op de vluchtende guerrillastrijders werd munitie en wapentuig veroverd. Volgens Defensie hebben de contra's zelfs geen enkele straat in hun macht gehad. Toen de slag voorbij was werd de Sandinistische pers ingevlogen om zich persoonlijk op de hoogte te stellen van de situatie. Er werden foto's verspreid van gedode guerrilastrijders. Ondanks de mededeling dat men alles onder controle had in het Bluefieldsgebied werd een verbod afgekondigd voor commerciele vluchten boven dit gebied. Ook de telefoon- verbindingen met het gebied werden onderbroken en nog niet hersteld. Bij de Sandinisten noemde men de poging een wanhoopsdaad waarmee men de rust in Bluefields had willen verstoren.

In Bluefields bestaat de bevolking grotendeels uit negers. Jaarlijks viert men er van 18 mei zijn carnaval. De muziek daarbij is van Afrikaans-Caribische afkomst. Aan deze viering verleent de Sandinistische overheid veel medewerking.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

ORANJESTAD
BOULEVARD THEATRE: I: 20.15 uur *Falling in love* (14 jr.); 24.00 uur *De prille lusten van een tiener* (18 jr.); II: 20.45 uur *Thief of hearts* (18 jr.).
BALASHI
DRIVE INN: 20.30 , 24.00 uur *Herbie rides again* (14 jr.).
SAN NICOLAS
PRINCIPAL: 20.30, 12.00 uur *Hot dog* (18 jr.).

BOTICA'S: Oranjestad: Sta Anna, tel.: 28181; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

WACHTREGELING DOKTOREN
(Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord): dokter J.C. Frederiks, Stadionweg 27, tel.: 24484; (San Nicolas en Savaneta): dokter K. Vieira, Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833, Hospitaal, tel.: 24300.

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

ARUBA CAMERA CLUB (t/m 31 mei): tijdens kantooruren gelegenheid tot bezichtiging foto- tentoonstelling - openbare bibliotheek.

SPORT
BASEBALL: 20.00 uur AA.kl. Atletics vs Nevada - L.S.P.

*****

ZATERDAG
DIVERSEN
KIWANIS KEY CLUB
COLEGIO ARUBANO: 10.00-22.00 uur Dance marathon - Centro di Bario Brazil.

COMISION '85: 09.00-12.00 uur forum: "Dag van de Heer" - Teresia Center San Nicolas.

TOERISTENSCHIP: 08.00-15.00 uur "Fairsea" - VERT. SELMA.

SPORT
ZWEMMEN: 14.00 uur zwemwedstrijden voor scholen - POVA zwembad.

BASEBALL: 14.00 uur A.kl. Marlboro vs Concord - E.M.B.

MOKO ZOO RANCH: hele week geopend **(maandag t/m zondag)** van 10.00-18.00 uur.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Kerkstraat 17C, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219 / 225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis- gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (**openingstijden**)
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, dinsdag en vrijdag van 09.30-12.00/13.30-17.30 uur; woensdag- en donderdagochtend gesloten, in de middaguren geopend; woensdagmiddag geopend tot 19.00 uur.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA (**openingstijden**): dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

*****

TELEARUBA

VRIJDAG: 18.00 Dance fever; 18.30 Sport school; 18.45 Telenovela: Colorina; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 CHIEFS; 21.30 Wrestling; 22.30 Internationale nieuws; 23.00 Money lines; 23.30 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

ZATERDAG: 18.00 CHIPS: Simple operation; 19.00 Program Gobierno Central (Min. Ing. R.H. Lacle); 19.30 The A-Team (Champ); 20.30 International news; 21.30 Estreno (Best little girl in the world); 23.05 60 Minutes; 23.55 Sluiting.

Kandidaten Felipito Tromp, Michael Kuiperi en Richard Harms

PPA doorbreekt unaniem besluit over voordracht voor gouverneur

ORANJESTAD — De beraadslagingen binnen de commissie van overleg van de eilandsraad werden gisteravond afgerond omtrent de aanbevelingen van kandidaten voor het gouverneurschap van Aruba. Als formele voordracht kwam uit de bus 1. Felipito B Tromp, 2. W. Michael S Kuiperi en 3. Richard Harms. De PPA gooide roet in de unanieme beslissing doordat deze ook zijn kandidaat vermeld wilde zien. De PPA beschouwde de voordracht als een totaal pakket. De PPA was het niet eens met de kandidatuur van Richard Harms. Het Bestuurscollege zou vanmorgen in zijn vergadering de definitieve voordracht opstellen naar aanleiding van het resultaat van de beslissingen van de fractieleiders in de eilandsraad.

Bij de aanvang van de vergadering van gisteren werd het "probleem" omtrent de deelname van de onafhankelijke raadsleden besproken. Dit naar aanleiding van het protest van de onafhankelijke Charro Kelly dat hij als leider van de partij ADN ook uitgenodigd had moeten worden voor overleg in deze nationale zaak. De heer Kelly stelde daarbij dat hij door niemand in de eilandsraad vertegenwoordigd wordt en dat hij evenveel recht heeft als ieder ander lid. In dit verband wees de heer Kelly erop dat ook andere eilandsraads- leden bij het zich onafhankelijk opstellen of met nieuwe partij komen deel mochten nemen. Voor Telenoticias vertelde de heer Kelly dat hij destijds met minister De Koning de kandidatuur van gezaghebber Bislip voor gouverneur heeft gesproken. De MEP heeft duidelijk getoond tegen Bislip te zijn, aldus Charro Kelly.

Bij het beraad van de commissie van overleg werd gisteren duidelijk gesteld dat iemand zich pas fractieleider van een partij in de eilandsraad mag noemen wanneer de partijen aan de verkiezingen hebben deelgenomen. Dit neemt niet weg dat onafhankelijke raadsleden voor het overige in het geheel mogen deelnemen aan de werkzaamheden van de eilandsraad. Besloten werd deze zaak verder door te praten bij een volgende gelegenheid, maar in ieder geval was men het er nu over eens dat onafhankelijken niet aan dit overleg voor het gouverneurschap mochten deelnemen. De vergadering werd hierop geschorst omdat gezaghebber Pedro Bislip zelf kandidaat werd gesteld en derhalve uit ethische overwegingen niet aan de evaluatie kon deelnemen. Onofficieel vond daarna de evaluatie plaats, waaraan deelnamen de gedeputeerden, fractieleiders, eilandssecretaris en adviseurs.

Tot in de avonduren werd vergaderd. Aanvankelijk was iedereen voldaan dat het een unanieme voordracht zou worden, toen deze ten aanzien van de kandidaten Tromp en Kuiperi was bereikt. Tot eenieders verbazing werd ook deze unanimiteit ten aanzien van de eerste twee kandidaten verbroken toen de PPA zich niet kon verenigen met de derde kandidaat Richard Harms. Deze droeg wel de instemming van de MEP, AVP en het Bestuurscollege. Uiteindelijk kwam de formele voordracht zoals hierboven gemeld uit de bus.

Van de zijde van het Bestuurscollege, de MEP en de AVP werd de teleurstelling uitgesproken over het feit dat men niet tot een concensus heeft kunnen geraken. Vooral nu het een nationale zaak betreft, namelijk de eerste gouverneur voor Aruba. Men vond de houding van de PPA onlogisch en inconsequent.

In de verklaring die vanmorgen door de algemene adviseur Betico Croes werd uitgegeven wordt gesteld: hopelijk zal de PPA inzien dat het de verkeerde weg aan het bewandelen is naar de aparte status. Bij de viering van het ingaan van de status aparte zal de nationale eenheid moeten blijken en hopelijk zal de nieuwe regering per 1 januari aanstaande een nationaal karakter dragen. Maar dan zal de houding van de PPA wel een andere dienen te zijn dan zoals in deze belangrijke zaak getoond, aldus de algemene adviseur Betico Croes.

Intussen heeft de Partido Democratico Arubano (PDA) een telex- boodschap gestuurd aan minister drs Jan de Koning waarin gerefereerd wordt aan een eerdere PDA- telexboodschap inzake de benoeming van een gouverneur. In een nieuwe boodschap wordt gesteld dat de PDA, gezien de voorbereidings- werkzaamheden tot realisatie van onze status aparte en het feit dat na de intreding daarvan ook een nieuwe regering zal optreden, sterk van mening is dat een voorgedragen kandidaat een tijdelijke gouverneur moet zijn. De voordracht tot benoeming van een definitieve gouverneur moet immers door het nieuwe parlement worden gedaan, zo besluit de PDA.

MEP informeert zijn aanhang

ORANJESTAD — De MEP houdt zondag een bijeenkomst van wijkleiders, besturen en aanhangers in Rooi Lamoenchi. Op deze bijeenkomst die om half elf 's morgens begint zal door verschillende sprekers uitleg worden gegeven over de politieke ontwikkelingen van de laatste tijd alsmede om de komende vergaderingen van de Tweede Kamer en Eerste Kamer in Nederland tot wijziging van het Statuut, waardoor Aruba per 1 januari op eigen benen komt te staan.

PDA protest tegen benoeming bij DECO

ORANJESTAD — Namens de Partido Democratico Arubano heeft secretaris generaal drs. F.A.J. Booi een protest- telegram aan het Bestuurscollege gezonden in verband met het feit dat ondanks een aangekondigde personeelsstop toch een nieuwe employee bij de DECO werd benoemd. Deze benoeming zou tegen alle legale procedures zijn ingegaan en alleen maar de chaotische situatie op Aruba verhogen. Het zou hier een ex- Lagowerknemer betreffen die al met een grote som ontslaggeld en pensioen in vooruitzicht Lago heeft verlaten. De PDA eist een verklaring waarom deze persoon werd benoemd en wat zijn werk bij Deco inhoudt. Het volk dat lijdt heeft recht te weten wat de overheid in deze te verbergen heeft, aldus de PDA aan het BC.

Betico Croes aan Coördinatie-voorzitter

Volgend voortgangsverslag is ongetwijfeld gunstiger

ORANJESTAD — De voorzitter van de Raads- commissie onafhankelijkheid Aruba (RCOA), Betico Croes, stelt in een telex- boodschap aan de voorzitter van de Coordinatie- commissie RTC- besluiten, prof. mr. PJG Kapteyn, dat het aan de vooravond van de behandeling van de ontwerp- rijkswet tot wijziging van het Statuut, alle werkzaamheden op schema liggen. Dat dit mede te danken is aan het deskundige werk van de coordinatie- commissie en dat Croes ervan overtuigd is dat het zesde- en vermoedelijk laatste voortgangs- verslag van de commissie aanzienlijk positiever van karakter zal zijn.

Ten aanzien van het vijfde voortgangs- verslag merkt de heer Croes het volgende op in zijn boodschap: "In het vijfde voortgangs- verslag van de Coordinatie- commissie wordt ten aanzien van het invoeren van een eigen Arubaanse munt gesteld dat binnen de Coordinatie- commissie verschil van mening bestaat over de opportuniteit van deze keuze op dit moment. Terecht merkt de commissie vervolgens op dat terzake het uiterste van Aruba zal worden gevergd om het benodigde vertrouwen te scheppen in die Arubaanse munt. Met geen woord wordt gerept over een unaniem betreuren zijdens de commissie van dit besluit.

Wellicht doelt U op de desbetreffende passage in het persbericht dd. 20 april 1985 (p. 2). Welnu, het is juist dit persbericht dat de (on)nodige deining op Aruba heeft veroorzaakt. Reden waarom dezerzijds per telex gereageerd werd. Op geen enkele wijze doet het evengenoemde persbericht recht aan de bevindingen van de commissie. Integendeel, er wordt een uiterst somber beeld geschilderd van Aruba: een RTC-partner die zich enorm veel inspanningen getroost om de RTC-conclusies uit te voeren en daarin op voortreffeli ke wijze is geslaagd. Ter illustratie mogen dienen de vele lovende woorden van de voorzitter van de Vaste Kamer- commissie voor Nederlands Antilliaanse zaken, drs W. Meyers, gedurende zijn verblijf op de Antillen. Aldus RCOA- voorzitter Croes in zijn telex- boodschap.

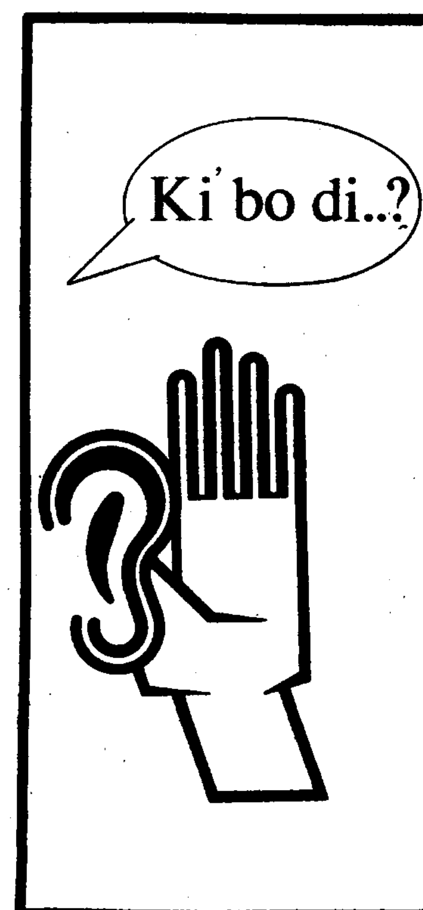
Zakenvaria

MISS ARUBA- finalist, Jacqueline Semeleer, is deze week naar Santo Domingo vertrokken om deel te nemen aan de verkiezing van "Miss Turismo del Caribe y Centroamerica. De deelname van mej. Semeleer werd mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van Aruba Concorde hotel, welke bijdrage op de foto uitgereikt wordt door general manager Herman Gehr.

ORANJESTAD — Het La Salle College bleek in de C-categorie (tot en met 13 jaar) over de beste voetballers te beschikken en werd dan ook verdiend kampioen van het schooltoernooi. In de finale versloeg La Salle tegenstander Colegio Arubano met 6-1. De La Salle- doelpunten werden gemaakt door: Raymond Davelaar (2), Raynold Kelly (2), Jair Weveren Elias Tromp, terwijl de Colegio-eer door Arjen Schoen gered werd.

Ged. Croes: nieuwe opzet van TeleAruba nog steeds in studie

ORANJESTAD — De overdracht van TeleAruba aan een nieuwe vennootschap is nog steeds in studie, zo liet gedeputeerde Frank Croes op vragen in Telenoticias horen naar aanleiding van het feit dat vooral het personeel van het TV- stadion zich onzeker voelt dat nu nog steeds geen beslissingen worden genomen.

Er is een commissie doende om de oprichting van een vennootschap te na gaan. Zodra die studie afgerond is gaan de stukken naar het Bestuurscollege zodat beslissingen kunnen worden genomen en de Centrale regering op de hoogte gesteld, waarna de overdracht kan plaatsvinden.

De heer Croes verklaarde dat men zich nog niet verdiept heeft in de positie van het personeel na de overdracht maar dat het wel van belang is dat mensen met ervaring aan kunnen blijven. TeleAruba moet optimaal kunnen blijven functioneren, aldus de gedeputeerde, die wees op de financiele problemen van het TV- station waarvoor oplossingen moeten worden gevonden. Vooral het educatieve deel van TeleAruba mag niet verloren gaan.

Sprekende over blackbox of iets anders in de toekomst liet de gedeputeerde horen dat hierover geen besluiten werden genomen. De heer Croes had een telegram van de heer Khan van de Unesco ontvangen die verklaarde bereid te zijn om met experts de situatie te komen evalueren ook wat betreft de communicatie- mogelijkheden tussen overheid en bevolking.

Lacle vraagt naar omkopen bij OM

ORANJESTAD — Het MEP- statenlid Clyve Lacle heeft aan de minister van Justitie een viertal vragen gesteld over recente publicaties in Ultimo Noticia dat er bij rechtszaken sprake zou zijn van omkoperij. Hij doelde hierbij op het bericht dat een advocaat zijn cliënt tien mille zou hebben gevraagd waarvan vier mille naar iemand van het Openbaar Ministerie zou gaan.

In dit verband vraagt het Statenlid of de bewindsman kan bevestigen dat een advocaat gevestigd op Curaçao zich schuldig heeft gemaakt aan een strafbaar feit? Kan de minister de Staten meedelen dat deze bewuste advocaat thuis gemolesteerd en mishandeld werd door, voor hem bekende personen waarbij zelfs de politie ter plaatse verscheen, doch door hem geen klacht tegen deze personen werd ingediend. Tenslotte vraagt Statenlid Clyve Lacle of de minister het niet raadzaam acht om onverwijld over te gaan tot het doen instellen van een justitieel onderzoek naar het gebeurde en de Staten te zijner tijd te informeren?

Panama Rebels biedt De Venzio flink tegenstand

ORANJESTAD — Het Amerikaanse basketbalteam van de Venzio all stars had het gisteravond niet zo gemakkelijk tegen Panama Rebels als in de twee voorgaande wedstrijden. Panama Rebels gaf goed partij en bezorgt de Amerikaanse gasten handen vol werk.

Bij de rust stonden de gasten met 45-26 voor, terwijl de eindstand 93-63 in het voordeel van de Venzio all stars werd. Tony Gumbs van Panama bracht 21 punten binnen en Tico Cooper 22 punten voor de All stars. In de voorwedstrijden verloren de dames van Don Bosco met 47-29 van Conny Francis, waarbij laatstgenoemd team bij de rust steeds een voorsprong had van 24-11. In deze ontmoeting brachten het meeste punten binnen Shermin Brunnings (Don Bosco) 17 en Evelyn Farrel (Conny Francis) 15.

Vanavond spelen de sporthal te Santa Cruz Aguilla en Don Bosco waarna de Venzio all stars de strijdt aanbindt tegen Gold Crowns.

Tom Pietsz met acclamatie ACA-praeses

ORANJESTAD — De paardensport- vereniging, Asociacion di Caballistanan di Aruba, hield onlangs een zeer geslaagde vergadering die door meer dan vijftig leden bijgewoond werd. Hoogtepunt was het kiezen van een bestuur voor twee aar. Bij acclamatie werd Tom Pietersz tot ACA- voorzitter gekozen. Hij vormt samen met secretaris Pedro Barrios en penningmeesteres mej. Enid Arends het dagelijks bestuur. De overige gekozen bestuursleden zijn: Sonny Salas, Oscar Werleman, Max Tromp, Nelson Richardson, Luis (Lucho) Claro en Leonard Peterson.

*****

LISSABON — Angola blijkt bij de olievelden van Cabinda een Zuidafrikaans sabotageteam verrast waarbij 2 Zuidafrikaanse soldaten omkwamen en een 3e gevangen werd genomen. Bij de Unita-guerrilla zei men van niets te weten.

*****

Aruba naar zilveren BVB-voetbaltoernooi

ORANJESTAD — De Arubaanse Voetbal Bond (AVB) is uitgenodigd om op 31 mei, 1 en 2 juni — in verband met het 25-jarig bestaan van de Bonaireaanse Voetbal Bond (BVB) — op Bonaire te voetballen tegen Curaçao en de zilveren BVB.

Op 31 mei komt Aruba uit tegen Bonaire, op 1 juni Aruba tegen Curaçao en op 2 juni Bonaire tegen Curaçao. De AVB heeft in verband met deze wedstrijden zeventien spelers uitgenodigd voor de te houden training. Deze spelers zijn: Eddie Briezen, Errick Leest, Chommy van der Linde, Cesar Croes (S. Luis Deportivo), Alvin Dirksz, Anthony Braafhart, Amado Rosina, Humphrey Wiersman (Dakota), Mico Angela, Hubert Perez, Juju Rasmijn (Estrella), Johnny Douglas, Edwin Todd, Rafael Vanegas (RCA), Morwin Gomez (Bubali), Tico Tromp, Cyrill Vrolijk (Universal). Willem (Buchi) Vrolijk (S. Luis Deportivo) werd aangewezen als trainer van de selectie, en Doc Williams (Dakota) als assistent- trainer.

Statenlid Lacle:

Kwestie De Castro- De Paula waarschijnlijk naar fin. commissie

ORANJESTAD — MEP- Statenlid Clyve Lacle die voorzitter van de financiele commissie in de Staten is verwacht dat de kwestie tussen Statenlid De Castro en minister De Paula bij de behandeling in de Staten bij de financiele commissie terecht zal komen. Desgevraagd stelde Statenlid Lacle in een gesprek met de Amigoe alle vertrouwen te hebben in de minister van Financien Gilbert de Paula. Wanneer het geval in de Staten komt zal de heer Lacle voorstellen — drs De Castro maakt ook deel uit de financiele commissie van de Staten — om in dit geval een speciale commissie te benoemen die zich met de zaak zal belasten. Van dit "petit comite" zou dan ook Don Martina deel uit moeten maken. Het comite zou dan alle stukken ter inzage moeten krijgen.

Vergadering gaat dinsdagmorgen verder

Frank Williams bedelft BC onder onderwijsvragen

ORANJESTAD — Na een kleine twee uur vergaderen over het AVP- agendapunt, het onderwijsbeleid van het BC, besloot voorzitter Pedro Bislip de openbare eilandsraads- vergadering gistermiddag te schorsen met de mededeling dat de vergadering dinsdagmorgen negen uur zal worden voortgezet.

Frank Williams (PPA) kwam tijdens de vergadering met maar liefst vijftig vragen over het onderwijs, waardoor de Onderwijsgedeputeerde een flinke portie huiswerk in het weekeinde te verwerken zal hebben. Williams vroeg onder meer welke de visie van het BC op het onderwijs is, en op welke filosofie, ideologie of principes deze visie gebaseerd is. Mocht het BC van mening zijn dat het onderwijs- rendement laag is, dan wenste het PPA-lid te vernemen welke maatregelen het BC denkt te nemen om dit rendement te verhogen. Indien het juist is dat het BC het prerogatief heeft eilandelijke onderwijs- inspecteurs/controleurs te benoemen, waarom heeft het BC nooit gebruik gemaakt van dit prerogatief, aldus Williams, die tevens vroeg hoe ver het staat met de werkzaamheden over een eigen onderwijs- systeem zoals in 1981 door het BC werd bekendgemaakt.

Het PPA-lid wenste te vernemen dat wanneer het BC aan het ontslaan van leerkrachten begint, wie het eerst aan de beurt komen en welke criteria gebruikt zullen worden. Een andere vraag van Williams was, of er voor het schooljaar 1985/1986 een centrale inschrijving van leerlingen bij Onderwijszaken zal worden ingevoerd, en of het waar is dat leerlingen gedwongen zullen worden in te schrijven voor scholen in hun wijk. Voorts vroeg Frank Williams of het de bedoeling is van het BC om:

Te stoppen met de afdelingen bouwkunde en werktuig- bouwkunde bij de MTS en als gevolg hiervan het nieuwe schooljaar te beginnen met slechts een klas bouwkunde / werktuig- bouwkunde: electro- techniek.

De Stichting Middelbaar Onderwijs Aruba te dwingen de niet in vaste dienst zijnde 2e graadsleraren te ontslaan.

In de toekomst de VWO te sluiten alsmede de Colegio Arubano-dependance in San Nicolas en per augustus aanstaande de Arubaanse Pedagogische Akademie. Wat is het BC van plan met de kerngroep van 4 tot 5 leraren van deze akademie?

Het PPA-lid wilde ook nog weten wat het subsidie- beleid van het BC zal zijn ten opzichte van het Projekto- Educacion pa Adulto (PEA) en buurtcentrum voor wat betreft het opvoedkundig aspect.

VOORBESCHOUWING NEDERLANDS BETAALD VOETBAL

Wie wordt derde degradant?

Ajax dit weekeinde mogelijk kampioen

WILLEMSTAD — De grote vraag voor voetbal minnend Nederland is wannaar Ajax kampioen wordt. Morgen al, uit bij Roda JC, of maandag thuis tegen Volendam? Feit is dat de Amsterdammers nog maar twee punten nodig hebben uit de komende drie duels. De laatste wedstrijd van het seizoen wordt volgende week in Eindhoven tegen PSV gespeeld maar dan hoopt men al lang landskampioen te zijn. Ajax heeft in ieder geval net op tijd de juiste vorm gevonden om kampioen te worden. De wedstrijd tegen Feijenoord heeft dat duidelijk gemaakt. Men is alleen niet zo overtuigend kampioen als in voorgaande jaren want met name de laatste weken werd er nog al behoorlijk gerommeld in en buiten het veld. Het leidde tot een crisis waar trainer Aad de Mos de dupe van werd.

De verwachting is dat Ajax morgen genoegen neemt met een gelijkspel uit bij Roda ook al omdat men zich wil sparen voor de wedstrijden die komende week nog gespeeld moeten worden. Maandag zal men dan ongetwijfeld in de laatste thuiswedstrijd van het seizoen het kampioenschap binnen halen. Dat gebeurd dan uitgerekend tegen Volendam, de club die dit seizoen zo goed op weg leek om na promotie een belangrijke rol in de kompetitie te gaan spelen, maar nu vecht tegen degradatie. Een ander aardig detail is dat Volendam trainer en Oranje interim coach Leo Beenhakker hoog op het verlanglijstje staat van Ajax om opvolger te worden van Aad de Mos. Beenhakker is niet de eerste keus maar weet zeker dat hij de nieuwe man wordt als Ajax er niet in slaagt om Rinus Israel van Den Bosch los te weken. Israel staat nog een seizoen onder kontrakt van de Brabantse club en werd al eerder benaderd door MVV om Barry Hughes op te volgen. Het Den Bosch bestuur hield Israel echter aan zijn kontrakt omdat men anders gevaar loopt de sponsor voor shirtreclame te verliezen. Die geldschieter heeft namelijk in het nieuwe kontrakt laten opnemen dat Israel ook het komende seizoen trainer moet zijn van Den Bosch anders gaat de hele overeenkomst niet door. Ajax voorzitter Harmsen heeft al laten weten dat hij dat kontrakt respekteert maar toch een poging zal doen om alle partijen tevreden te stellen. Beenhakker wacht gewoon af en weet zich in ieder geval al verzekerd van de belangstelling van de KNVB die hem een uitstekend aanbod heeft gedaan om verantwoordelijke man te worden van het Nederlands elftal.

KAMPIOENSCHAP

Met Ajax mag het de laatste weken dan niet voor de wind gegaan zijn; men wordt in ieder geval wel weer kampioen. De drie topclubs hebben met name in de laatste beslissende fase zoveel punten laten liggen dat het meer op een loterij leek dan een voetbalkompetitie. Ajax had als eerste de positieven weer bij elkaar en had op het juiste moment, in de alles beslissende wedstrijd tegen Feijenoord, de goede vorm te pakken. Geholpen door het succes in Hongarije, waar weer eens karakter werd getoond door de (Ajax-)internationals, werd Feijenoord puur op klasse en inzet verslagen. Het 22e landskampioenschap kwam daardoor weer een grote stap dichterbij. Omdat men ondanks alles toch de steun heeft behouden van het eigen kritische publiek zal men het kampioenschap graag in eigen huis willen vieren. Roda is reeds veilig en zal er alles aan doen hun publiek iets moois voor te schotelen. Men heeft immers wat goed te maken na de beschamende 4-0 nederlaag afgelopen week bij Excelsior. Dat speelt dan precies in de kaart van Ajax dat maandag, thuis tegen Volendam, alles uit de kast wil spelen. Dat kan dan betekenen dat Volendam, ondanks de aanwezigheid van Leo Beenhakker die wel een uitgeblust Nederlands elftal weet te motiveren maar niet zijn eigen club, zal degraderen. Slechts een wonder kan de Volendammers nog redden. Als men morgen thuis tegen Excelsior wint en volgende week de laatste thuiswedstrijd tegen Az eveneens met een positief resultaat weet te beeindigen dan gloort er in Volendam weer hoop. Men is [illegible] wel afhankelijk wat de andere degradatiekandidaten doen.

BESLIST

In de bovenste regionen is de strijd al beslist. Ajax landskampioen, PSV en Feijenoord plaatsen zich voor de UEFA beker en Groningen heeft samen met Sparta de grootste kater van het seizoen te verwerken. De strijd om de vierde plaats is namelijk voor niets gebleken na de uitschakeling van PSV in de beker strijd. Slechts als PSV de beker zou winnen hadden deze twee clubs nog een kans op Europees voetbal gehad. Nu lijkt Utrecht de grootste kanshebber om komend jaar Europa in te gaan, als men tenminste de finale tegen Helmond Sport tot een goed einde weet te brengen.

Onderaan de rangli st is de spanning te snijden. NAC en PEC spelen komend seizoen een divisie lager maar de grote vraag is wie de beide clubs gaat vergezellen. Volendam lijkt de grootste kanshebber zeker met het oog op de wedstrijden die men nog voor de boeg heeft. Maar ook Excelsior en de Go Ahead Eagles zijn nog verre van veilig. Beide clubs hebben 25 punten, twee meer dan Volendam, en hebben op papier komend weekeinde kansen op minstens twee punten. Haalt men die dan is het lot van Volendam bezegeld. Go Ahead heeft morgen NAC op bezoek, wat sinds de degradatie een feit werd zeer wisselvallig presteert, en maandag wederom thuis FC Groningen. Als de Eagles nog een kans willen hebben om ook volgend jaar eredivisie te spelen zal men aan deze twee duels minsten twee punten moeten overhouden. Op zich lijkt dat niet zo'n probleem. Excelsior heeft een stap in de goede richting gedaan door vorige week te winnen van Roda en moet evenals de Eagles komende dagen twee punten zien te halen om zich veilig te stellen. Morgen gaat men naar Volendam, wat dus een echte vierpuntenwedstrijd gaat worden, en maandag ontvangt men in eigen huis het tobbende PSV. Excelsior is er wel de club naar om voor een stunt te zorgen maar of men van PSV zal weten te winnen is nog maar de vraag. Daarom zal men er morgen alles aan doen om in Volendam alle beslissingen te laten vallen.

De overige wedstrijden hebben in feite niets meer om handen en zijn alleen nog belangrijk voor de statistieken. Als we van boven naar beneden de ranglijst bekijken dan heeft PSv het vrij eenvoudig met de wedstrijden tegen Excelsior, maandag en morgen thuis tegen Sparta. De Rotterdammers presteerden zeer goed de laatste weken in de hoop op de vierde plaats en dus Europees voetbal maar die droom werd wreed verstoord door de uitschakeling van PSV. Of trainer Vonk zijn mannen nog een keer weet te motiveren om tegen PSV te stunten is nog maar de vraag.

Feijenoord kan nog derde worden als men morgen thuis van AZ wint en maandag uit bij Fortuna ook beide punten binnenhaalt. Bij een halve misstap van PSV heeft men dan de nu nog gedeelde derde plaats alleen in handen. Sparta heeft buiten de lastige uitwedstrijd tegen PSV komende maandag een leuke thuiswedstrijd voor de boeg. Tegenstander is dan Haarlem wat na de winterstop zeer goed presteerde en ook tegen runner up Sparta wat wil laten zien. Een wedstrijd waarbij het publiek waarschijnlijk winnaar wordt, als er tenminste nog publiek naar Spangen toe komt. Groningen ontvangt morgen Den Bosch, de nummer zes op de ranglijst, en gaat maandag naar Deventer voor de wedstrijd tegen de Eagles. Den Bosch moet maandag in eigen huis tegen bekerfinalist Utrecht bewijzen dat men niet voor niets zo hoog op de ranglijst staat. Haarlem krijgt morgen MVV op bezoek en moet maandag dus naar Sparta. Twente mag morgen in Zwolle proberen het doelsaldo op te vijzelen en PEC een pak slaag geven terwijl men maandag de andere degradant NAC in eigen huis moet bestrijden. Twee duels waarin de doelpuntenmakers hun hart kunnen ophalen. Roda wat morgen Ajax op bezoek krijgt gaat maandag naar AZ, Fortuna moet morgen naar Utrecht en is maandag gastheer van Feijenoord. AZ heeft morgen de lastige uitwedstrijd tegen Feijenoord voor de boeg. Utrecht heeft naast de wedstri d tegen Fortuna de uitwedstri d tegen Den Bosch op het programma. MVV gaat morgen naar Haarlem en krijgt maandag degradant PEC op bezoek. De resterende wedstrijden zijn hierboven al genoemd

Na historische zege gisteren:

Nederlands damteam maar net gelijk tegen Afrika

VALKENBURG — De vernieuwde Sovjet-dame-equipe heeft in de zesde ronde van de strijd om de wereldbeker voor continenten- teams de achterstand op het Nederlandse trio tot een wedstrijdpunten drie bordpunten verkleind. Zelf wonnen de drie Oosteuropese grootmeesters met 5-1 van Amerika. Het Nederlandse drietal kwam donderdag met pijn en moeite niet verder dan 3-3 tegen Afrika. De strijd tussen de beide Europese teams werd door het A-team met 5-1 gewonnen.

Voor het Nederlandse trio verliep de return tegen Afrika zeer teleurstellend. Na het succesvol afgesloten gevecht tegen de Sovjetunie, bleek het drietal het favoriet zijn niet aan te kunnen. Oud- wereldkampioen Ton Sijbrands kreeg een op revanche beluste Abdulaije der tegenover zich. Toen bleek dat in de stelling van de Afrikaan dit keer geen zwaktes waren te ontdekken, was de vrede snel getekend. Op het eerste bord zorgden Isa Mbaye en Jannes van der Wal wel voor spektakel, waarbij dit keer de Senegalees niet als slachtoffer wilde fungeren.

De Nederlandse kampioen kreeg weliswaar licht voordeel maar investeerde zoveel tijd dat hij voor de laatste twaalf zetten minder dan een halve minuut bedenktijd over had. In die fase maakte Mbaye de tactische fout lang na te denken. Dat gaf Van der Wal de kans om nog voor zijn vlag viel, het vereiste aantal zetten op het bord uit te voeren en daarmee een dreigende nederlaag af te wentelen. Aan Rob Clerc lag toen de taak de zesde Nederlandse zege veilig te stellen. Naarmate de strijd vorderde kreeg Diallo het steeds moeilijker, maar de Afrikaan verweerde zich uitstekend. Het duel vergde bijna zes uur en 83 zetten alvorens Clerc moest berusten in een puntendeling.

In de Sovjetequipe leek door nieuwkomer Alexander Baljakin tegen Amerika stri dlust te zijn ingebracht. Korenevski en Koeperman besloten al spoedig tot remise. Baljakin speelde tegen Autar op scherp terwijl Gantwarg moeizaam ploeterde tegen de Canadees Gaeton Gagnon die op het eerste bord de Braziliaan de Teixera sterk verving. De Noordamerikaan kwam binnen de tijd net twee zetten tekort om voor een verrassing te zorgen. Nu won Gantwarg in een voor hem wel betere maar niet direct winnend eindspel. Baljakin besliste daarna via een doorbraak op de linkervleugel kort na de vijftigste zet de partij tegen Autar wat de Sovjetunie op een 5-1 bracht.

De nieuwe bordvolgorde in de Europese teams leverde voor het A-team het gewenste effect op. Fraaie overwinningen van Issalene en Verpoest vormden de basis voor een 5-1 zege.

Tele Santana is opvolger

Braziliaanse Voetbalbond ontslaat haar bondscoach

RIO DE JANEIRO — Elf dagen voor de eerste kwalificatiewedstrijd van Brazilië voor de eindronde van het wereld- kampioenschap voetbal in Mexico, heeft de bond van het grootste Zuid- amerikaanse land bondscoach Evaristo Macedo ontslagen. Het vertrek van de trainer, die iets meer dan een maand geleden werd aangesteld, kwam niet als een verrassing. In de voorbereiding op de kwalificatie- duels leed het Braziliaanse nationale elftal, dat het moest doen zonder zijn in Italië spelende vedetten, drie nederlagen en werd er even vaak gewonnen.

Na het verlies (1-2) in het weekeinde tegen Chili in Santiago, werd het elftal op het vliegveld van Rio de Janeiro door een grote menigte boze supporters opgewacht. Zij eisten het vertrek van Macedo, die als enige verantwoordelijk wordt gesteld voor de slechte resultaten. De woede van de duizenden supporters was zo groot dat de politie de bondscoach moest begeleiden op zijn weg naar een gereedstaande wagen.

Niet alleen de supporters, maar ook de media in Brazilië uitten ernstige kritiek op Macedo en zijn team. „Brazil, een nieuwe catastrofe", sierde met grote letters het dagblad O Globo. Volgens de Jornal Dos Sports moest God bedankt worden, dat de voorbereidings- periode voorbij was. „Gelukkig hebben de slechte resultaten geen directe gevolgen. Duidelijk is wel dat er iets moet gebeuren".

De Braziliaanse bond vond dat ook. Grote vrees bij de voetballiefhebbers is dat het land zich voor het eerst in de historie niet zal kunnen plaatsen voor de eindronde.

Nauwelijks een paar uur na het ontslag van Evaristo Macedo als bondscoach van het Braziliaanse nationale team, is Tele Santana benoemd tot zijn opvolger. Santana had de selectie al eens eerder onder zijn hoede en was de laatste jaren werkzaam als coach in Saoedie- Arabië.

WILLEMSTAD — De Antilliaanse jeugdvoetbal- selektie, bestaande uit spelers tot en met 16 jaar, is woensdagavond, j.l. teruggekeerd uit Mexico Stad waar werd deelgenomen aan de Concacaf- eliminatie- wedstrijden voor de (eerste) jeugd wereld- kampioenschappen voetbal die in augustus, a.s. in China worden gehouden. De selektie heeft een goede prestatie geleverd door 2 van de vier gespeelde wedstrijden te winnen. De twee andere wedstrijden werden verloren. In de eerste wedstrijd werd een 0-9 nederlaag geleden tegen het veel sterkere gastland Mexico. De ploeg herstelde zich op indrukwekkende wijze en won achtereenvolgens met 3-1 van Panama en met 3-0 van Guatemala. In de vierde en beslissende wedstrijd voor klassifikatie voor de semi- finales, werd met 1-3 verloren van Honduras. Bondscoach Rob Groener, uiterst links op de foto, was uitermate tevreden over de geleverde prestaties en het gedrag van de spelers. Op de foto, de ploeg vlak voor vertrek op de luchthaven op dinsdag 7 mei, j.l. De selektie heeft zeer goede financiële medewerking verkregen van de jubilerende Antilliaanse Brouwerij N.V.

SPORTAGENDA

BASEBAL: 20.00 uur AA.kl. Sta. Rosa Indians Complan vs Blue Hawks Kodela - SDK.

LITTLE LEAGUE: 10.00 uur Gr. Kwartier vs Royal Scorpions; 13.00 uur St. Joris vs Winston; 16.00 uur AGT vs Angelo Royals - Don Nicho Hurtado Ball Park.

BC JANWE: Schaaklessen en Trainingen.

Huebner trekt zich terug uit zonetoernooi

HAMBURG — De Westduitse schaak- grootmeester Robert Hubner heeft zich donderdag teruggetrokken voor het zonetoernooi, dat op 30 juni in Mende-Raxco in Mexico van start zou gaan. Hubner, die in de vorige serie de kwartfinales van het kandidaten- toernooi bereikte en daarin via de Roulette werd uitgeschakeld door de Sovjet- schaker Vassili Smyslov, gaf in Hamburg zijn slechte gezondheid als reden op. In plaats van het zonetoernooi speelt de Westduitser nu een demonstratie- tweekamp tegen de Rus Gary Kasparov, die 4 juni in Hamburg begint.

Hubner, die aan zijn vierde poging zou beginnen om de uitdager van wereld- kampioen Anatoli Karpov te worden, had eerder deze maand aan de internationale schaak- federatie (FIDE) gevraagd om zijn overplaatsing van het toernooi in Mexico naar dat in Biel, Zwitserland. Hubner kwam tot dat verzoek wegens zijn zwakke gezondheid en zijn vrees voor het spelen in de ijle lucht en op grote hoogte. De FIDE besloot echter op de vergadering in Tunis niet van de eerdere loting af te wijken. Op aanraden van zijn arts trok de 36- jarige Hubner zich vervolgens terug.

BASKETBAL / DIEPPE

BASKETBAL / DIEPPE — Het Nederlands heren- basketbalteam heeft donderdag een gevoelige nederlaag geleden tegen Frankrijk. In Dieppe verloor de ploeg van coach Heger met 69-66 na al bij rust met 38-45 te hebben achter gestaan. Topscorer in de weggespeelde Nederlandse ploeg was Marco de Waard met 24 punten. Hij werd op de lijst van beste schutters gevolgd door Jelle Esveldt met zeven punten.

Vijf vrije lopen en twee wilde worpen

Alpha-werper Bonifacio helpt Scorpions aan overwinning: 7-2

WILLEMSTAD — Royal Scorpions/Mr. Baseball blijft heel dicht in het kielzog van koploper Sta. Rosa Indians volgen. Gisteravond registreerde het overwinning nummer negen in zijn laatste tien wedstrijden en reduceerde de achterstand op Indians tot één wedstrijd. Alpha/Zelbo krege de nederlaag te verwerken waardoor het nog meer terrein verloor op de rest van het veld.

Scorpions haalde zijn overwinning op vrij simpele wijze met een 7-2 score binnen. Ofschoon het niet verder kwam dan 7 honkslagen tegen Alpha-pitcher Arthur Bonifacio stond het gedurende praktisch de gehele wedstrijd voor met een marge van ten minste 3 runs. Alpha was gisteravond veel vaardiger met het slaghout, sloeg niet minder dan 12 honkslagen tegen winnaar Rignald Martina (waaronder een homerun), maar liet na de nodige runs te produceren.

Scorpions opende de score in de tweede inning op een veldfout van de eerste honkman en maakte er in de derde 3-0 van op honkslagen van Benjamin Thijssen en Raïfy Josepha, een deadball en een tweede fout van de eerste honkman. Alpha scoorde voor het eerst tegen in de zesde inning op de tweede seizoen- homerun van Alvaro Asención maar Scorpions nam weer afstand in de zevende. Slechts één honkslag (van Lonte Balentin) gecombineerd met 2 vrije lopen en 2 wildpitches stelden Scorpions in staat uit te lopen tot 5-1. Alpha probeerde als zovele keren daarvoor in de achtste weer een rally op touw te zetten maar kwam weer niet verder dan één run (op honkslagen van Myron Clara en Ramses St. Jakoba en ene fout van de shortstop).

Indien Alpha al illusies had om Scorpions nog voorbij te streven werden deze in de negende finaal de grond ingeboord toen Scorpions er nog 2 runs bij voegde. Alpha had het overigens weer geheel aan zichzelf te wijten omdat Scorpions slechts één honkslag sloeg. Maar Bonifacio gaf 3 vrije lopen weg en bood Scorpions de kans om zijn zege met 7-2 score veilig te stellen. De eindcijfers waen: 7- 7- 3 voor Scorpions en 2- 12- 2 voor Alpha. Rignald Martina bracht met het resultaat zijn persoonlijke record als pitcher op 4-1. Voor Bonifacio was dit de derde nederlaag in vijf wedstrijden.

Alpha werd door het resultaat nog dieper op de voorlaatste plaats gedrukt. Met een record van 4-11 staat Alpha thans slechts 1 1/2 wedstrijd verwijderd van de laatste positie terwijl de afstand tot de naast- hogere ploeg (Sta. Maria Pirates) nu 2 hele wedstrijden bedraagt. Scorpions naderde met de overwinning koploper Indians tot 1 wedstrijd. Zijn record is 12-3.

Vanavond ontmoeten Blue Hawks en Sta. Rosa Indians elkaar. Indians dat tot dusverre slechts éénmaal (tegen Scorpions) verloor, versloeg Hawks in de eerste ronde met moeite met 2-1 en won in de tweede ronde met ruimere score (8-4).

...*Rignald Martina: vierde overwinning...*

Zico: acht maanden en twee miljoen

UDINE — De rechtbank in Udine heeft donderdag de Braziliaanse international Zico veroordeeld tot acht maanden gevangenisstraf. Verder moet de bij Udinese spelende Braziliaan een boete betalen van bijna 2 miljoen gulden. Volgens de rechter is bewezen, dat Zico lires ter waarde van ruim 3 miljoen gulden illegaal naar het buitenland heeft gesmokkeld. De Braziliaan was woensdagavond uit Italië vertrokken naar zijn thuisland om zich voor te bereiden op de komende reeks van interland- wedstrijden van Brazilië.

Ted Koetsier weer in SUBT-stadion

WILLEMSTAD — De problemen tussen de voorzitter van de Scheidsrechters- commissie CVB en het bestuur van de Fedeprof lijken opgelost te zijn. Voorzitter Ted Koetsier, oud- Fifa scheidsrechter en ook voorzitter van de scheidsrechter- commissie van de NAVU, moest persé een pasje tonen om het SUBT-stadion te mogen betreden. Nadat hem op 28 maart de toegang tot het stadion werd geweigerd, legde hij zijn functies neer.

Deze zaak is thans opgelost en in een schrijven maakt hij bekend dat hij nu weer zich volledig zal gana inzetten voor de scheidsrechterij op Curaçao. Het ligt in de bedoeling van de scheidsrechter- commissie om in de nabije toekomst dit bestuur te laten bestaan uit niet meer actieve scheidsrechters. Behalve de niet- actieve Koetsier zitten thans in dit bestuur de actieve scheidsrechter Leo de Boer, Stoffer de Jonge, Rignald Keteldijk en Frank Cathalina.

Jeugd van Brievengat kan 's middags sporten

WILLEMSTAD — Bureau Sportzaken (Sedreko) heeft het initiatief genomen om in de wijk Brievengat de jeugd aldaar de mogelijkheid te bieden onder deskundige leiding kennis te maken met de volgende sporten: voetbal, baseball, judo en schermen. Judo en baseball staan onder leiding van Haime Felipa, voetbal wordt geleid door Mau Maria en het schermen zal worden begeleid door Kurt Willems.

Alle jeugdigen die geinteresseerd zijn en de juiste leeftijd hebben (6 tot 16 jaar) kunnen zich maandag 27 mei gratis laten inschrijven in Buurtcentrum Brievengat om drie uur. Alleen scherm- liefhebbers moeten in de gymzaal van de Van Houteschool zijn. Men kan zich daar om vier uur melden.

Het voetballen vindt elke maandag en zonderdag plaats van drie tot vijf op het veld van Brievengat. Op hetzelfde veld wordt op woensdag de baseball-trainingen gehouden. In de zaal van het buurtcentrum wordt elke maandag en donderdag van drie tot zes uur de judosport beoefend. Het schermen vindt elke maandag en vrijdag plaats in de gymzaal van de Van Houteschool onder leiding van Kurt Willems en Danid Polanco.

Voor meer informatie kan je contact opnemen met Landhuis Hel, tel. 614233 of even daar langs komen.

Individuele kampioenschappen karate voor jeugd en junioren

WILLEMSTAD — Zondag 26 mei organiseert de Curaçaose Karate Bond de individuele jeugd en junioren kampioenschappen 1985. Vanaf 11.00 zullen de karateka's elkaar in de sportzaal van Rust en Burgh bestrijden. De wedstrijden zijn verdeeld in zes categorieën: A tot 1.30 meter; B: 1.30-1.40 m; C: 1.40-1.50 m; D: 1.50-1.60 m; E: 1.60-1.70 m; F: 1.70 m en langer en alle karateka's van 16 en 17 jaar.

Visentini blijft leider

Renners in Ronde van Italië nemen fietsend een rustdag

JESI — De kopmannen namen donderdag in de zevende etappe van de ronde van Italië alvast een voorschot op de rustdag, die voor vrijdag in Foggia is vastgesteld. Rose- truidrager Visentini en favoriet Hinault deden geen trap teveel op de 185 kilometer van Cervia naar Jesi. De zon scheen fel op de verrassend venijnige hellingen van de Apennijnen. De kopstukken koesterden zich in de warmte, terwijl een beslissende slag best tot de mogelijkheden had behoord. Het werd de dag van de tweede garnituur. De italiaan Orlando Maini behoorde tot de zes dapperen, die na 98 kilometer de vrije ruimte zochten en die behielden tot de finish. Maini was de slimste en snelste in de slotkilometers en bezorgde zijn ploeg, opgebouwd rond de Spanjaard Lejaretta, de eerste zege in zes maanden koers.

De beslissende ontsnapping kwam op de naam van de Fransman Dominique Arnaud, een trouwe volger van Bernard Hinault. Maini was bij kilometerpaal 98 attent, evenals de Zwitser Urs Zimmermann (op 8.20 van Visentini een gevaarlijke outsider), de Italianen Marco Giovanetti en Fabrizio Vannucci en de Fransman Philippe Poissonnier. Geen van de renners was lid van dezelfde ploeg. Iedereen reed voor zijn kans. Het peloton wenste de uitbraak niet te dwarsbomen. De voorsprong liep op tot zes minuten, maar slonk door het hoge tempo in de slotfase tot minder dan twee minuten. Giuseppe Saronni won tenslotte de groepssprint, waar Maini 1.52 eerder het doel gepasseerd was. Johan van der Velde werd tiende, Van Meer 22ste.

In de strijd om de dagprijs dacht Arnaud twee kilometer voor het eind de beslissende coup te plaatsen. Maini, een 26-jarige coureur uit Bologna die pas een keer eerder als prof succesvol was, sprong echter in zijn wiel en weigerde de kop over te nemen. Tweehonderd meter voor de meet waren de vier vluchtmaten terug. Op het laatste rechte eind in de straten van Jesi demarreerde Maini uit alle macht en bleef Zimmermann, vorig jaar winnaar van de ronde van Zwitserland, en Giovanetti voor.

Visentini bleef zonder veel inspanning leider, met 28 seconden voorsprong op Hinault en een marge van 1.16 op de nummer drie, Lejarreta.

De stand in het algemeen klassement:
1. Roberto Visentini (Ita) 36 uur 7 minuten en 16 seconden; 2. Bernard Hinault (Fra) op 0,28; 3. Marino Lejarreta (Spa) op 1,16; 4. Stefan Mutter (Zwi) op 1,25; 5. Francesco Moser (Ita) op 1,31; 6. Hubert Seiz (Zwi) op 2,04; 7. Greg Lemond (VSt) op 2,09; 8. Giambattista Baronchelli (Ita) op 2,34; 9. Stefano Contini (Ita) op 2,48;

Wereldkampioenschap poker

LAS VEGAS — Drie Texanen zijn onder de zes spelers die in Las Vegas gaan uitmaken wie wereldkampioen poker wordt en de hoofdprijs van 2,5 miljoen gulden wint.

Toen ze woensdagavond de kaarten neerlegden had Bill Smith uit Dallas voor rond 1,5 miljoen gulden aan fiches voor zich liggen. Hij leidde daarmee in de Bionions- hoefijzerclub het gezelschap van 140 pokeraars die elk 35.000 gulden hadden ingelegd voor deelneming. „Ik denk dat ik deze keer op de goede plaats zit", zei Smith, die in 1981 als vijfde eindigde. „Ze spelen allemaal goed. Het gewoon een kwestie van de goede kaarten krijgen".

Atletiekwedstrijden in het Rif-stadion

WILLEMSTAD — Morgen zullen in het Rif- stadion door de Curaçaose Atletiek Bond vanaf half drie wedstrijden worden georganiseerd. Deze jeugd- wedstrijden vangen aan om half drie en zullen tot ongeveer half zes duren. Om ook de atleten van Banda Bao en Banda Riba in de gelegenheid te stellen deel te nemen aan de wedstrijden zullen om een uur vanaf Fuik en Westpunt bussen vertrekken die de gebruikelijke route zullen volgen om de diverse atleten op te pikken.

Programma VCVF-competitie

DTS en Willemstad grote kanshebbers voor titel

WILLEMSTAD — Gisteravond is de inhaal- wedstrijd tussen Abrahamsz Harbour Works en Willemstad verspeeld. Na een gelijk opgaande strijd ging de rust in met een 1-1 stand. Na rust was het Willemstad dat door twee auto-goals op een 3-1 voorsprong kwam, waaraan tien minuten voor tijd nog een doelpunt werd toegevoegd. Door deze overwinning blijft Willemstad samen met DTS de grote kanshebber voor de titel. Quick '60 is de enige ploeg die nog voor verrassingen zou kunnen zorgen.

Het programma voor het komende weekeinde ziet er als volgt uit:

A-klasse			
Unidos - Quick '60	ZO	17.00	CDM
AHW - DTS	ZA	17.00	AHW
TES - Willemstad	ZO	17.00	AHW
B-klasse			
Quick '60 2 - Angua	ZA	17.00	QCK
CDM - Olympia	ZA	17.00	CDM
Bandi Kas - Willemstad 2	ZO	15.30	WSD
C-klasse			
Amareira - Jan Thiel Boys	ZO	17.00	AMA
Unidos 2 - DTS 2	ZA	15.30	CDM
Juristen - Willemstad 3	ZA	17.00	WSD
Quick '60 3 - AHW 3	ZO	15.30	QCK
V-klasse			
Willemstad 5 - Willemstad 4	ZO	17.00	WSD
Quick '60 4 - Quick '60 5	ZO	17.00	QCK

AMIGOE-KIJKTIP voor:
zaterdag: Abrahamsz Harbour Works - DTS
zondag: Unidos - Quick '60

Overzicht wedstrijdschema

WK-voorronden Zuid-Amerika starten zondag

WILLEMSTAD — Voor de voorronden voor de Wereld Kampioenschappen in 1986 in Mexico is Zuid- Amerika in drie groepen ingedeeld. Groep 1 bestaat uit Colombia, Peru, Venezuela en Argentinië, groep 2 uit Ecuador, Chili en Uruguay en in groep 3 spelen Bolivia, Paraguay en Brazilië. Groep 2 heeft haar ronden al achter de rug en Uruguay gaat rechtstreeks naar Mexico.

De groepen 1 en 3 starten aanstaande zondag. De winnaars gaan samen met Uruguay rechtstreeks naar Mexico. De vierde vertegenwoordiger uit Latijns Amerika komt uit een Play- off competitie. De nummer 2 van groep 3 speelt een uit- en een thuiswedstrijd tegen de nummer 3 van groep 1. OOk de nummer 2 van groep 2 speelt een uit- en thuiswedstrijd tgen de nummer 2 van groep 1. De winnaars van deze wedstrijden spelen dan weer een uit- en thuiswedstrijd tegen elkaar. Wie hiervan de winnaar is gaat alsnog naar Mexico.

Het speelschema voor groep 1 is als volgt:
25/5 Colombia - Peru
26/5 Venezuela - Argentinië
2/6 Colombia - Argentinië
2/6 Venezuela - Peru
9/6 Peru - Colombia
9/6 Argentinië - Venezuela
16/6 Peru - Venezuela
16/6 Argentinië - Colombia
23/6 Venezuela - Colombia
23/6 Peru - Argentinië
30/6 Colombia - Venezuela
30/6 Argentinië - Peru

Het speelschema van groep 3:
26/5 Bolivia - Paraguay
2/6 Bolivia - Brazilië
9/6 Paraguay - Bolivia
16/6 Paraguay - Brazilië
23/6 Brazilië - Paraguay
30/6 Brazilië - Bolivia

Inschrijven slechts op drie dagen mogelijk

Zevende Schottegatloop 16 juni weer van start

WILLEMSTAD — Op de gisteren gehouden pers- conferentie werd officieel bekend gemaakt dat de zevende Schottegatloop zal worden gehouden op zondag 16 juni. De start is bij het gebouw van de hoofdsponsor van dit evenement de Bank of Boston. In tegenstelling tot andere jaren is dit jaar slechts op drie dagen mogelijk zich voor deze loop te laten inschrijven. Dit kan gebeuren op: vrijdag 31 mei van 18.00 - 21.00 uur, zaterag 1 juni van 09.00 - 12.00 uur en maandag 3 juni van 18.00 - 21.00 uur. Alle drie de dagen in de lerarenkamer van het Peter Stuyvesant College.

De kosten zijn voor leden van de Road Runners Club fl. 5,—, leden van de Curaçaose Atletiek Bond fl. 7,50 en overige lopers betalen fl. 10,—. Scholieren kunnen zich voor de speciale prijs van fl. 7,50 laten inschrijven. Alle deelnemers krijgen een singlet (mouwloos T- shirt) en de organisatoren verwachten dat deze gedragen zal worden tijdens de loop.

Men verwacht een totaal van ongeveer 550 lopers. Naar verwachting zal ook dit jaar het langverwachte duel tussen Anthony Owens en Rudsel Martina plaats vinden. Beide lopers hebben toegezegd deel te nemen.

De organisatie tijdens de loop houdt onder andere in dat om de drie kilometer waterposten zullen zijn die zijn bemand door vrijwilligers. Ook heeft men uitgesloten dat fietsers met de lopers zullen meerijden . Een andere bijzonderheid is de prijs- uitreiking. Naast de vele trofeeën voor de winnaars in de verschillende categorieën (in totaal kent men er zowel bij de mannen als vrouwen 7), hebben lokale sponsors het mogelijk gemaakt dat onder de deelnemers die de wedstrijd uitlopen nog drie prijzen worden verloot ongeacht de plaats op de eind- ranglijst. Dit zijn een Radio Casette Deck, een camera en een cadeaubon. De winnaar van de loop kan op kosten van de organisatie drie dagen gaan uitrusten in het Holiday Crowne Plaza Hotel te Miami op kosten van de organisatie. Dit geldt ook voor de eerste vrouwelijke loper die over de finish komt.

Nogmaals legt de organisatie de nadruk op het feit dat slechts op de genoemde drie dagen het mogelijk is in te schrijven.

STRIKE 2?

Dreigende staking in Major League Baseball

CHICAGO — Het bestuur van de unie van baseball- spelers, die uitkomen in de Amerikaanse Major League, heeft donderdagavond in Chicago op verzoek van de leden zijn fiat gegeven aan stakingsacties. Er is echter nog geen tijdstip voor de staking vastgesteld. De vertegenwoordigers van de spelers proberen al een half jaar tevergeefs overeenstemming te bereiken met de eigenaars van de 26 Major Leagueclubs over een nieuwe arbeids- overeenkomst. De oude cao liep vorig jaar december af.

Volgens de werkgevers zijn er grote financiële problemen te verwachten nu de spelers een gemiddeld salaris hebben van 363.000 dollar per jaar. Zij houden de spelers voor, dat de clubs vanaf 1988 rekening moeten houden met een verlies tot 155 miljoen dollar per jaar. Het bestuur van de spelersunie gelooft niet veel van deze sombere verwachtingen. Recente cao- voorstellen van de kant van de werkgevers hebben de spelers van de hand gewezen.

Dit zou dan de tweede staking worden. Reeds eerder, in 1981 hebben de spelers ook ruim anderhalve maand gestaakt. Er werd toen op hun eisen ingegaan.

Uitslagen van donderdag gespeelde wedstrijden:
American League:
Oakland A's - Baltimore Orioles 4-2
Toronto Blue Jays - Cleveland Indians 6-5
Texas Rangers - Boston Red Sox 7-6
Seattle Mariners - New York Yankees 6-4
Er waren geen wedstrijden in de National League.

FuFuFe competitie

WILLEMSTAD — De FuFuVe (Fundashon Futbol Veterano) organiseert thans een groots veteranen- toernooi om de Veteranencup. Afgelopen weekeinde zijn de eerste wedstrijden hiervoor gespeeld en de uitslagen hiervan zijn als volgt: Sithoc - Jong Curaçao: 3-0; Cen. Dominguito - Jong Colombia: 2-0; Undeba - De Koning: 0-1; SUBT - Jong Holland: 7-1.

Komende zaterdag vinden de volgende wedstrijden plaats: Jong Holland - SUBT (De Savaan), De Koning - Undeba (Jandoret), Jong Colombia - Centro Dominguito (Boca Sami) en Jong Curaçao - Sithoc (Montagne Abao). Alle wedstrijden beginnen om half vijf.

Naar eigen ontwerp Ir Doerga

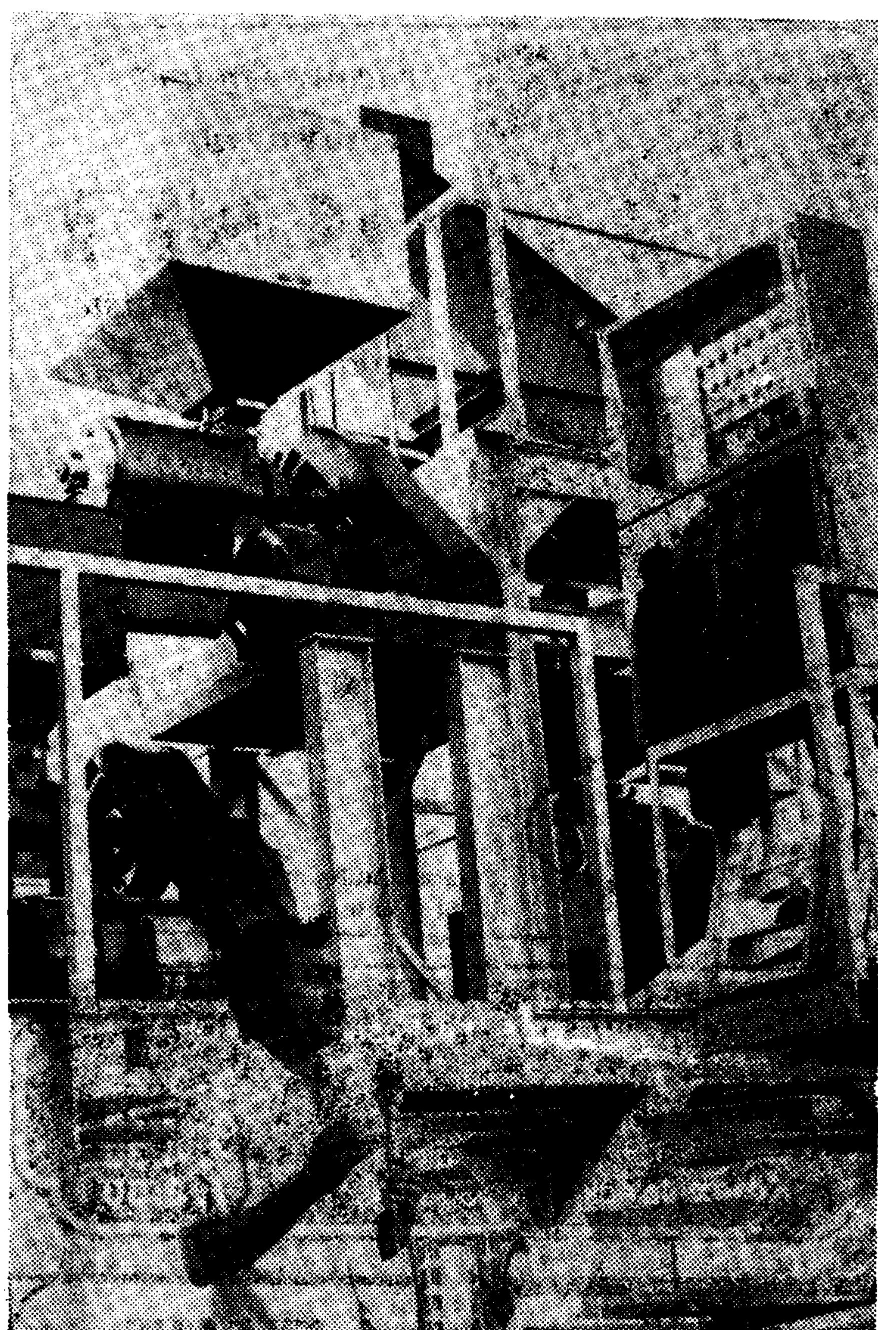
Lokale rijstpelmolen gereed voor export

WILLEMSTAD — Met de bouw, naar het ontwerp van Ir Doerga van een "full fledged" rijstpelmolen is Curaçao het elfde land ter wereld geworden dat dit soort machines bouwt. Dit op 1 onderdeel na, lokaal gefabriceerde apparaat werd gisteren door gedeputeerde Agustin Diaz onthuld. Trots was hij op het "made in Curaçao" bordje, nu deze molen de eerste is van een reeks die voor de ex port bedoeld is. Niet alleen Jamaica, maar ook Barbados, de Verenigde Staten en Nederland hebben elk twee van de molens, die circa 200 duizend dollar kosten besteld. Daarnaast heeft ook Trinidad een veel groter model besteld.

Ir Doerga wiens soortgelijk ontwerp ook gebruikt wordt bij de lokale rijstfabriek Alesie, sprak gisteren tijdens de plechtigheid van een "mijlpaal". Uit zijn speech bleek ondermeer dat de rijstpelmolen een capaciteit heeft van 3000 kg per uur terwijl het 25% zuiniger is dan de conventionele molens.

Gedeputeerde Diaz die de officiele onthulling mocht verrichten vanwege het feit dat hij de ontwikkelingen rond de opzet van Alesie, "zo'n warm hart toedraagt" pleitte in zijn speech voor het breken met oude tradities. "Die moeten plaats maken voor een evenwichtig systeem van gelijke kansen en wederzijds respect", zei de gedeputeerde, die meent dat de overdracht van technologische kennis een van de stappen hiertoe is.

Diaz verklaarde voorts dat Curaçao zich op het gebied van de ex port kan wagen: "Indien we zelf willen. Indien we bereid zijn oude opvattingen te laten varen en offers te doen. Indien we bereid zijn solidariteit en vertrouwen in ons land te tonen", zei de heer Diaz gisteren op de werkplaats van het bouwbedrijf Thomassen die met de construktie van de rijstpelmolens belast is. De gedeputeerde sprak voorts van het beleid van de BC dat steeds op het bereiken van deze ontwikkeling gericht zal zijn. "Dit project vormt een onderdeel van de positieve richting waar we naar toe willen", aldus Agustin Diaz, gisterenmiddag op Scherpenheuvel.

WILLEMSTAD — Ir Doerga gaf gisterenmiddag tijdens de officiële onthullings- plechtigheid enige technische informatie over deze eerste voor ex port bedoelde rijstpelmolen. Ook gede uteerde Agustin Diaz, die het "made in Curaçao" bordje op het apparaat onthulde sprak de aanwezigen toe tijdens het gebeuren op Scherpenheuvel. Dit vond plaats op het terrein van het bouwbedrijf Thomassen, die de machine gebouwd heeft.

Alles op zijn tijd

"Ik heb een hele lijst werkzaamheden af te handelen. Wanneer het zover is zal ook deze kwestie aan de beurt komen," zo luidde de reactie van de minister van Financiën, Gilbert de Paula vandaag op de door de oppositie partij MAN aan zijn adres gedane beschuldigingen. De MAN stelde ondermeer publiekelijk verklaringen van de bewindsman te willen vernemen, in verband met beschuldigingen die De Paula op zijn beurt- in het parlement waar hij immuniteit geniet- heeft uitgesproken.

De heer De Paula bleek vanmorgen enigzins verbaasd toen de Amigoe hem benaderde voor commentaar op de felle kritiek van de partij van ex- premier- en oud collega van de minister Don Martina. "Daarover kan ik momenteel helemaal niets zeggen. Ik heb een hele waslijst werkzaamheden en kan alles onmogelijk op hetzelfde tijdstip doen", zei hij slechts. Uit de verklaring van de minister kon niet duidelijk opgemaakt worden of hij so- wie- so zal ingaan op de uitdaging van de MAN. Die meent zoals we eerder uitgebreid berichtten, dat De Paula "verplicht" is naar buiten toe te treden.

Registratie oud-leerlingen M.I.L.

WILLEMSTAD— Een aantal oud- leerlingen van het MIL zijn bezig aan archief aan te leggen van alle leerlingen die door de jaren heen de school bezocht hebben. Hierbij is gebleken dat er een groot aantal namen en foto's ontbreken van na 1965. Op 27 mei is er van acht uur tot tien uur 's avonds gelegenheid voor opgave van namen en het afgeven van foto's. Ook zoekt de groep verschillende nummers van de krant "Mozaik". Het tel. nummer is 624240 en 623144.

Jeugd zang-festival

WILLEMSTAD— Grupo Movementu Adelanto Hubentud Uni organiseert op 2 juni een zang- festival. Het festival is bedoeld voor de jongeren van 15 tot 25 jaar uit Boca Sami en Jandoret. Inschrijfformulieren zijn onder andere verkrijgbaar bij Leoncito Martina te Jandoret 45. De deelnemers worden begeleid door De Tunnel Miners.

Seú-optochten

WILLEMSTAD— Op 26 mei worden zowel op Seroe Fortuna alsook op Boca Sami seu- optochten gehouden. Op Seroe Fortuna vertrekt de stoet om drie uur 's middags vanaf het basketbal- veld te Kaya Strena. Na de optocht is er feest tot negen uur 's avonds. Op Boca Sami vertrekt de stoet eveneens om drie uur vanaf de Kanasterweg. De muziekale omlijsting wordt verzorgd door Tipico Sta Rosa en Boy Dap. De sluiting is om twaalf uur 's avonds.

Voorzitter tandartsenvereniging:

Preventie zal kostenverlagend effect hebben

WILLEMSTAD — De regering zou er goed aan doen de preventieve tandheelkundige zorg in het pp- kaarten (kostenloze) systeem op te nemen, terwijl deze zorg ook opgenomen zou moeten worden in het momenteel geldend systeem, waarbij ambtenaren 90% van de (medische) kosten vergoed krijgen. In plaats van zo'n regeling te treffen voor dure aangelegenheden zou die gericht moeten zijn op primaire tandheelkundige voorzieningen. Dit zal een preventieve en als gevolg daarvan op de lange duur kostenverlagend effect hebben.

Zo luidde de boodschap van de voorzitter van de Curaçao Dental Society Capello, gisteren ter gelegenheid van de opening van het tweede op Curaçao georganiseerde tandheelkundige congres.

Aan dit congres waarbij lokale en buitenlandse deskundigen het woord voeren, nemen lokaal gevestigde en een 40- tal nederlandse tandartsen deel.

De opening zou aanvankelijk verricht worden door de minister van Volksgezondheid, premier Liberia- Peters. Zij liet echter wegens andere werkzaamheden afweten.

Tijdens zijn redevoering pleitte voorzitter Capello van de tandartsen- vereniging verder voor wijziging van de uit 1934 daterende wet die de taakuitoefening van het tandheelkundig personeel regelt. Behalve dat deze verouderde regeling belemmerend werkt zei Capello namens de lokale tandartsen, biedt die ook geen instrumenten aan de overheid om op te kunnen treden tegen onbevoegde praktijken die met name onder technici voorkomen.

Uit zijn speech bleek dat Curaçao 28 tandartsen telt en tandheelkundige behandeling op scholen kent. "Het beeld is echter vertekend omdat de bevolking hier incidenteel en pas bij acute gevallen naar de tandarts gaat," aldus de heer Capello gisterenavond tijdens de opening.

Hij benadrukte het grote succes van een (particulier) opgezet pro- deo tandartsenservice op Sta Maria, waarmee de voorzitter van de tandartsen- vereniging wilde aantonen dat het pleidooi voor opname van de tandheelkundige zorg in het pp- kaartensysteem gerechtvaardigd is.

Tot slot van de officiële plechtigheid hield de heer Siegfried Rigaud als "lokale Curaçao kenner" een redevoering die zo bleek, met name bedoeld was voor de uit Nederland overgekomen gasten. Rigaud pleitte tijdens zijn speech voor het behoud van de Antillen," zoals we die nu kennen." Hij doelde hiermee op de "vurige wens van Nederland de eilanden, tegen hun zin in de onafhankelijkheid —en volgens Rigaud ook de afgrond— in te duwen."

Aanhoudingen

WILLEMSTAD— Een 29- jarige man is aangehouden. Hij wordt ervan verdacht de portemonnaie van een 88- jarige man te hebben gestolen, die overigens leeg was.

Drie mannen werden aangehouden als verdachten van de diefstal in de pastorie van Koraalspecht.

Algemene ledenvergadering A.K.K.V.

WILLEMSTAD— De agrarische koöperatieve en krediet- vereniging houdt op 29 mei een algemene ledenvergadering in het gebouw van de AKKV. Alle leden worden verzocht aanwezig te zijn vanwege de informatie die er die avond verstrekt wordt.

Voorontwerp krijgt anders geen Statensteun

Eisden pleit voor nakoming vakantiegelden-overeenkomst

WILLEMSTAD — Het MAN- Statenlid Jules Eisden heeft een dringend beroep gedaan op de regering om zich te houden aan de vorig jaar, omtrent uitbetaling van de vakantie- gelden aan overheids- ambtenaren, toegezegde regeling. Het Statenlid wordt daarin ondersteund door de Kamer van Vakbonden en de onderwi sbond Sitek.

Beide vakbonds- instanties pleitten recentelijk al voor een handhaving van de aan de ambtenaren toegezegde vakantie- regeling. Een pleidooi, dat deze week door de onderwijsbond in telegrammen aan de Staten en het Bestuurscollege van Curaçao werd herhaald. In het telegram aan de Staten zegt de Sitek begrepen te hebben dat in de Staten binnenkort een wets- wijziging zal worden behandeld aangaande de vakantie- uitkeringen. Namens de Sitek spreekt daarbij vice- voorzitter Hugh Lopes zijn verbazing uit over het feit dat die wijziging tot stand moet komen, terwijl nog geen jaar geleden de ambtenaren werd toegezegd dat zij over 1985 vijf- twaalfde deel van het normaal uit te keren bedrag aan vakantie- gelden zouden krijgen.

Door de ambtenaren werd door deze overeenkomst de facto al een jaar vakantie- geld ingeleverd, brengt Lopes in het telegram naar voren. Onderwijl ligt sedert april vorig jaar bij de Staten een wets- ontwerp met betrekking tot prijzen en tarieven. Dit wets- ontwerp werd tot op heden niet door de Staten behandeld, laakt hij. Indien de Staten het algemeen belang voor ogen hebben, dienen "de werknemers niet verder te worden gestraft", maar eist de precaire situatie waarin de Antillen verkeren "een algemene bijdrage".

In het telegram aan het Bestuurscollege wordt daarnaast tot uitdrukking gebracht dat de Sitek van het BC verwacht, dat het eilands- bestuur het standpunt dat tijdens het socio- economisch topberaad met de centrale regering werd ingenomen, blijft huldigen en de behandeling van de wets- wijziging betreffende de vakantie- regeling verbonden wordt aan behandeling van het wets- ontwerp inzake het prijs- en tarievenbeleid van de overheid.

Het Statenlid voor de MAN, Jules Eisden, stelt op zijn beurt van mening te zijn, dat de regering de rechtszekerheid in gevaar brengt, indien zij het met de ambtenaren bereikte acoord omtrent de vakantie- regeling nu niet wenst na te komen. Hij verzoekt derhalve de regering dringend het voorontwerp op een dergelijke manier te wijzigen dat de ambtenaren en arbeiders in overheids- dienst de hen toekomende vakantie- gelden toch uitbetaald kunnen krijgen. Indien de regering dit verzoek naast zich neerlegt, waarschuwt Eisden, hoeft op de steun van de grootste oppositie- partij in de Staten niet te worden gerekend. Hij zegt het onaanvaardbaar te vinden dat de regering het ambtenaren- apparaat op een dergelijke manier en luttele dagen voordat deze geacht werden de vakantie- uitkering te ontvangen, "verrast".

Open House van „Minihouse"

WILLEMSTAD— Minihouse Antilles NV houdt vandaag en morgen "open house" in het Curaçao Plaza Hotel. Tijdens de open dagen zijn alle produkten van Minihouse te zien. Naast het volledige assortiment aan computers worden ook programmapakketten voor een groot aantal toepassingen getoond.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS
tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer
f. 0,25
UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

PUP BOUVIER, tel.: 77144.

WIEG ZO GOED als nieuw, fl.125,-, telefoon: 81365.

WEGENS VERTREK: Philips diepfreezer en fridge; bedden; wedstrijd surfboard; kinder- ledikant; T.V. antenne; motorfiets; speelgoed en veel klein huishoudelijk, Kaya Montevideo 4, tel.: 88534.

WEGENS VERTREK: LADA 1500 Combi, kleur wit. Van mei 1983 mod. 82, vraagprijs: fl.4.000,-, aanbet. fl.1.000,-. Financiering mogelijk, Kaya Montevideo 4, tel.: 88534.

AUTO DAIHATSU Charade '83, fl.5.700,-; auto Toyota Starlet '83, tel.: 75476, na 7 uur.

WEGENS VERTREK: 1980 Passaat. An offer you can't refuse, tel.: 54220.

PIONEER STEREO- SET: amplifier 100 Watt; tuner; direct drive draaitafel full automatic; cassette- deck; boxen 120 Watt. Zeer goede staat, weinig gebruikt, NAf.1.250,-, V. erton, Brakkeput Abao 88, tel.: 671440.

LADA NIVA fl.7.900,-. Financiering mogelijk, tel.: 673931.

WOONHUIS, 4 sl. kamers, 2 badk., aparte kamer + badk. voor personeel, garage + bergkamer. Direct beschikbaar. Taxatierapport aanwezig, prijs n.o.t.k., Rigelweg I, tel.: 75625.

TOYOTA CRESSIDA Stationcar '82, metallic blue, airco, autom., powerbrakes AM/FM fl.10.000,-; tuingereedschappen; tapijten fl.160,-, fl.150,-; gordijnen fl.55,-; koperen fondustel fl.20,-; fan motor GE fl.25,-; keukenart.; kerstboomspullen; speelgoed; kinderboeken; boeken etc., Rigelweg 1, tel.: 75625.

WEGENS OVERCOMPLEET: Mazda 929, 3 jaar oud, fully equiped, sun/moonroof fl.11.000,-, tel.: 75331 (overdag door de week). Thuis tel.: 79813.

PUPS GREAT Deen, kleur Harlekein, tel.: 616325.

ZODIAC RUBBERBOOT 3,5m met trailer en 4,5 P.K. bb moter, 1 jaar oud, prijs: fl.2.000,-, tel.: 616325.

BANKSTEL (2+3 zits); salontafel; stoof; transformator; strijkplank; gordijnen; lamp, J. Bank, Bequiaweg 6, Buena Vista.

RENAULT 12 Station fl.3.750,-; Opel Ascona fl.1.600,-; wasmachine GE fl.600,-; Kelvinator no frost ijskast fl.1.000,- (beide 2 jaar oud); airco fl.650,- (1 1/2 jr oud); stoof fl. 300,-; Electr. naaimachine fl.100,-; DOKA- uitrusting fl.300,-; zw-wit T.V. fl.75,-. Verder plafondfans; kleine fans; bedden en andere kleinere spullen, tel.: 80244.

2 KINDERBEDJES; 2 kinderauto- zitjes; kinder- schommelstoel, fam. de Saegher, tel.: 76776.

NA LEDAWEG 44 - Jongbloed: tereno propio 895m², cas di 3 camber, kushina, comedor, baño cu badkuip, incl. stoof y ijskast nobo, central airconditon. Prijs fl.70.000, ta negociabel, tel.: 76645 - 79641.

STUK TERREIN: ±6600m² te Las Almas 60 ... Tang Kunchi, ... na 18.00 uur, tel.: 615287.

WOONHUIS MATANCIA, Kaya ... No. 1. Indeling 4 sl. kamers, 2 badkamers, grote eet- zitkamer, grote patio, ingebouwde keuken, meidenkamer met eigen toilet etc., garage, vloeren marmer. Eigendomsgrond ±1150m² + deepwell, geheel beveiligd met smeedijzer. Vraagprijs fl.157.000,-, voor inl.: 79193.

WEGENS VERTREK o.a.: koelkast Kelvinator- no frost; airco; prima Nederlandse Lada 1600 GL bj. 1981 i.z.g.s. vr.pr. fl.2.500,-; manou meubels; huish. apparaten; planten. Rooi Santu 125, tel.: 671693.

PEUGEOT 504 uit 1976 in redelijke staat, rijdt goed, tel.: 614172.

PORCHSALE! Laatste kans! Koopjes! 25-5 vanaf 10 uur: kleine h.h. artikelen vanaf 50 cent; verder o.a. zitbank; dekenkist; 1 pers. bed; logeerbed; lamp en airco. Wie wil voor onze gesteriliseerde poes gaan zorgen? Herculesweg 7, tel.: 77864, achter blokkenfabriek San Fuego.

WOONHUIS/APPARTEMENTEN; airco Amana f.250,-; studie- boeken rechten UNA, 1e jrs.; Oosthoek encyclopedie f.400,-, Valkenweg 12, tel.: 80434.

AUDI 100 GLS, Duitse degelijkheid, '79, automaat, airco, t.e.a.b., tel.: 673451.

WEGENS VERTREK: 4 pits kookplaat fl.65,-; 8- hoekige salontafel/zwaar eiken) fl.200,-; kinderorgeltje met kruk fl.60,-; 1 pers. bed met matras fl.75,-; plafondfan fl.60,-; workmate fl.75,-; koffiezetapp. fl.35,-; ...pemachine fl.65,-; grote draagbare cassette- recorder (Sony) fl.250,-; 2 gesloten lundia kasten resp. fl.475,- en fl.575,-; antieke kast (Duits) fl.800,-; antieke tafel 180x70 cm fl.750,-; komplete duikset fl.450,-; lampen en andere kleine spullen; telelens met P draad fl.50,-; snorkelspullen; V.W. '79 fl.1.900,- per eind juni; Duitse V.W. fl.1.500,- per begin juni, beide in goede konditie. Soledad bij Jan Boos 14, tel.: 671176.

DISHWASHER zo goed als nieuw fl.1.000,-, Winkelprijs fl.1.975,-; 17m nieuw oranjebruin effen gordijnstof met aan de achterkant zonnewering fL 14,90 per meter, Erosweg 113, tel.: 79247.

WOONHUIS OP 1680m² eigendoms terrein: 4 slaapkamers, 2 badkamers, zit- eetkamer, keuken, voorporch en grote achterporch, tuin met deepwell, direkt te aanvaarden. Voor inlichtingen bel 82317.

VOL AUT. WASMACHINE z.g.a.n. fl.800,-; koelkast fl.400,-; herenfiets fl.150,-; surfplanken + extra's; buro; headphone radio computer + diskdrive fl.600,-; Citroen G.S. Koopje, van Slaverenweg 2, tel.: 75589.

WEGENS VERTREK: porchsale zaterdag 25 mei, alles moet weg! o.a.: Mazda 626 37.000 km, 3 jr. in zeer goede staat fl.7.750,-; Phillips wasmachine 220V fl.300,-; KTV fl.300,-; grenen kasten fl.200,-; stoelen, porchset; kinderbedje; kinderstoel, etc. etc. Tulpenboomstr. 15.

PHILLIPS STEREOSET, radio AM-FM; draaitafel; cassetterecorder; boxen; nieuwpr. fl.1.250,- na voor fl.450,-. Groot weefgetouw, moet in elkaar gezet worden fl.300,-, tel.: 615970.

PORCHSALE SNIPWEG 23, tel.: 79911. Diverse huishoudelijke artikelen en gedeeltelijk inboedel. Zaterdag 10 - 15 uur.

ALLES VOOR de baby: baby bad; commode; houten box; reiswieg; ... staat. Wegens overcompleet: wandmeubel zwart + wit (3m breed, 2.60m hoog); ... (5 zitpl.) + 1 ronde salontafel; 1 ... 1 wandmeubel wit, twee pers. bed met aanbouw + toilettafel; eethoek met 6 stoelen, telefoon: 673658.

TOYOTA COROLLA '82 Coupe DX i.z.g.s 3 deurs fl.6.250,-, tel.: 74747. Adr.: Arancanosweg 5, Groot Kwartier.

1 DAMES FIETS fl.200,-; 1 heren fiets (Raleigh) fl.300,-, beide in goede staat, tel.: 70923.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

HONDA CIVIC Wagen, beslist met airco, niet ouder dan 4 jaar, tel.: 616325.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

MOOI HUIS te Korporaal, 225 m² bebouwd opp., beveiligd met tralies, deepwell, drip- systeem, grote vruchtbomen, voll. gem. en gestof. à f.1.850,- òf ongem. (+ stoof + ijskast) à f.1.400,-, tel.: 615504 na 18.00 uur.

OPPASHUIS maand juli, telefoon: 81365.

GEMEUBILEERD HUIS, 3 slaapkamers + 2 badkamers, voor- en achter- terras. Huurprijs fl.750,- p/m, Heelsumstr. 18, tel.: 54984.

FLAT, Montezumaweg 153 fl.375,- p.m. voor alleenstaande heer, tel.: 43233/74885.

VOOR 3 MND., m.i.v. 11 juni a.s. een huis in een rustige buurt, tel.: 77843 na 5 uur.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

MET SPOED gezocht huurhuis, prijs max fl.300,- per maand, tel.: 79018/70175.

HOLL. GEZIN vraagt ongem. huis per 1 aug., min. 3 slaapk., tel.: 80963 na 5 uur.

DIVERSEN CURACAO

WEGENS VERTREK: goed tehuis gezocht voor een lieve, waakse hond, I. Bank, Bequiaweg 6, Buena Vista.

RELIABLE PET- LOVING housesitter wanted for the period 30 June - 13 July 1985. Gardener and maid included. Would suit older couple without children. Written replies to: P.O.B. 3874 Curaçao.

GOED TEHUIS gezocht voor stevige puppies, gratis af te halen op Hofweg 31, Julianadorp, tel.: 664836.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

MERCURY- MONARCH full equiped, Tanki Leendert 206, zaterdag 25 mei.

INBOEDEL o.a. slaapbankje; eethoek; tiener- slaapkamer; Lada 1981; lampen etc., tel.: 27210. Rondweg 63.

MOVING- YARD sale, may 26, 9 am - 4 pm. Toys, plants, tools, many household items, linens. Also 1982 Cressida grand luxe, fully powered, automatic fl.11.000,-, also 1983 Cressida deluxe, stationwagon, automatic fl.12.500, call 23882 or come to Margrietstraat 1.

FINAL PATIO sale sunday may 26 8-12 am- 3-6 pm only. Many new items, 2nd hand clothing. Also garage kept black; Silvergray 1979 Impala loaded with extras; 1 1/2 year old 20 cub. feet upright freezer; cuisinart; commercial; Hoover vacuumcleaner; power spray carpet cleaner/shop/wet vac.; Oak- bookcases; China- cabinet, queensize sofa sleeper. Marks, Seroe Colorado 27, tel.: 93548.

COMPLETE STEREO- installatie fl.750,-; zwart-wit TV fl.90; airco fl.350,-; video fl.750,-; VW Passaat fl.1.700,-; div. radio's, tel.: 27521.

NEW FISHING boat 18 f. 25 H.P. Johnson outb., tel.: 47258.

TIENERSLAAPk. set (4-delig) fl.795,- z. matras, Balashi 24A, tel.: 28742.

CHEVROLET IMPALA '78 autom.; Chevrolet caprice classic '79 autom. i.z.g.s. fl.4.500,- per stuk. Speciale prijs aankoop beide fl.7.500,-; watertank (nieuw) 1m³ fl.750,-; airco National 18.000 BTU fl.250,-; generator 110, 220 Volt 5 KW fl.1.500,-, Appelsinastr. 42, tel.: 23279.

2 NATIONAL AIRCO'S, each 18000 BTU; 1 Westinghouse water- cooler, small; 1 hot foodbox of stainless steel; 2 pick-nick tables, all practically new and at ... tel.: 23352.

UN TOYOTA Supra ... Pa mas informashon ... 46976.

INBOEDEL: slaap- kamerset kingsize (Mesker); vierdeurs hang- legkast; toilettafel + spiegel; 2 nachtkastjes; Auping spiralen en matrassen fl.1.000,-; Panasonic kleuren T.V. 19" incl. booster en dakantenne fl.650,-. Stereoset: Pioneer receiver SX-408 FM-AM fl.250,-; Pioneer platenspeler, direct drive PL 200 fl.250,-; AKAI Stereo cassette deck CS702D, Dolby etc. fl.250,-; airco's National 10.000 BTU fl.350,-; airtemp 12000 BTU fl.250,-; Ned. kinderfiets (6-7 jarigen) fl.60,-; Bamboohangstoel aan stellage fl.200,-; fauteuil Suèdeleer fl.200,- en oranje ribfluweel fl.250,-; bruin ribfluwelen zitbank fl.100,-; blankhouten kinderbed (hoogslaper) met schoolbord; trap; boekenplank fl.150,-; kasten fl.20,- tot fl.40,-; moderne eethoek; grote witformica tafel; 4 canvasstoelen fl.450,-; Singernaaimachine fl.250,-; électrische type- machine Silver Reed fl.250,-; luxe stove Tappan, stainless steel bovenblad; selfcleaning oven, als nieuw, met klok fl.650,-; ijskast G.E. 2 deurs fl.200,-; autom. wasmachine G.E. fl.90,-; veel planten fl.1,- tot fl.25,- veel keukentuinspullen; boeken, etc. Savaneta 342C, tel.: 47559 (vrijdag na 3 uur en zaterdag).

TE KOOP GEVRAAGD ARUBA

SPEEDBOOT, liefst polyesther prijs tot fl.2.000,-, Smits, Spaans Lagoenweg 51, tel.: 48992.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEMEUBILEERD ruim appartement bestaande uit zitkamer, slaapkamer, aparte keuken, tel.: 26352.

ONE APPARTMENT, Otaheistr. 31, tel.: 45859.

GROOT GEM. appartement, incl. water en licht fl.400,-, tel.: 26732, tussen 4-6 uur.

DIVERSEN ARUBA

FOR ADOPTION - 4 weeks beautiful, healthy, medium size, 10 week old female puppies, in need of a good home, all between 3 am and 4 pm 22119.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

TEHERAN — Iran heeft de uitzetting bevolen uit Iran van de Teheran-correspondent van Reuters wegens zijn «vooringenomen en bij tijden foutieve berichten». Hij zou meerdere malen zijn gewaarschuwd daarvoor. Reuters had nog geen commentaar.

KRALENDIJK — Dinsdagmorgen werd de nieuwe loods Celestino Semeleer door gedeputeerde Monchin Soliana voorgesteld aan het personeel van het Haven- en Loodswezen. De heer Semeleer zal tevens de functie van Havenmeester bekleden. Zoals bekend heeft gedurende de laatste jaren de heer Riki Berenos als zodanig gefunctioneerd, maar in het kader van de Antillianisering heeft het BC besloten de contracten met de huidige loodsen niet te verlengen. Op de foto: rechts de nieuwe loods/havenmeester van Bonaire Celestino Semeleer.

Over beroepsonderwijs wordt niets vernomen

Simabo onderwijsbeleid van BC is opportunistisch

KRALENDIJK — De onderwijzersvakbond Simabo blijkt uiterst teleurgesteld te zijn in wat de voorzitter een opportunistisch onderwijsbeleid noemt van het huidige BC. Voor de overname van de bestuurs- verantwoordelijkheid door de PDB was de Simabo nog vol goede moed. Toen het huidige BC nog in de oppositiebanken verbleef, aldus de Simabo- voorzitter Willem werd er een degelijk onderwijs- beleid en een aanvaardbare planning beloofd.

Volgens vakbondsvoorzitter Norwin Willem is er in het basisonderwijs en in het voorbereidende onderwijs geen enkele actie ontplooid om tot enige uniformiteit te komen. Er is geen leerplanontwikkeling geweest die kon leiden tot een vertikaal onderwijsplan met een degelijke aansluiting op het voortgezette onderwijs. Ook deze laatste vorm van onderwijs vindt weinig genade in de ogen van de vakbondsvoorzitter, die stelt dat het BC, op enkele tirades na van de gedeputeerde van Onderwijs Crestian, is ingeslapen. Wel is er sprake over de invoering van een HAVO-top, aldus Willem maar over het beroepsonderwijs wordt niets vernomen, terwijl dit onderwijs toch meer dan 70 procent van het gehele onderwijsgebeuren op de SGB inneemt.

Evenmin kan de Simabo veel waardering opbrengen voor een duidelijk financieel beleid en constateert dan ook dat er geen absolute kostenverlaging is die geen schade aanricht aan het onderwijs. De tendens om de klassen te vergroten qua leerlingenaantal is naar de mening van vakbondsvoorzitter Willem dan ook volkomen onjuist. Willem denkt het onderwijsrendement in relatie met grote investeringen te optimaliseren. Node mist de onderwijzersbond een personeelsbeleid. Er is geen agressieve Antillianisering, aldus Willem en dat geldt zowel voor personeelsbeleid als inhoudelijk, zonder dat er garanties gekweekt zijn voor de continuiteit van goed onderwijs. Er is geen enkele principiele uitspraak over het contractantenschap dat een systeem is, dat in generlei opzicht bevorderlijk is voor het functioneren van de betrokken contractant noch voor de continuiteit binnen het onderwijsgebeuren, aldus Norwin Willem.

Tenslotte zou de Simabo een proces op gang willen brengen voor het om- en herscholen van zittende leerkrachten voor de komende fundamentele wijzigingen binnen het onderwijs. Willem denkt daarbij onder andere aan het invoeren van Papiamentu, waarvoor nog geen officiele besluitvorming ten aanzien van de spelling is gedaan.

STICHTINGEN

Aangezien de overheid een subsidiërend orgaan is valt het de Simabo-voorzitter juist op, dat er van de zijde van de overheid in het geheel geen inbreng is in het doen en laten van de bijzondere Stichtingen over het personeels- en aannamebeleid. De Simabo constateert, aldus Willem nog steeds een minderheidspositie van de overheid in de Stichting Scholengemeenschap Bonaire (SGB). Tenslotte blijkt de onderwijzersvakbond een algemeen beleid te missen dat gericht is op ouder-educatie. Dan pas kan de gemeenschap de ontwikkelingen die de overheid voorstaat en propageert ten volle ontwikkelen.

Ivm onderzoek drugsgebruik- en handel

Statenlid Wout elf uur vastgezeten

KRALENDIJK/WILLEMSTAD — Na 11 uur in verzekerde bewaring te zijn gesteld is het Bonaireaanse Statenlid Humphrey Wout (UPB) gisterenavond om 11 uur weer op vrije voeten gesteld. De aanhouding van het parlementslid afkomstig uit de coalitiepartij Union Patriotico, hield verband met een al geruime tijd geleden begonnen onderzoek naar het gebruik en de handel in verdovende middelen.

Onder- inspecteur van politie op Bonaire Eithel Ammerlaan, verklaarde vanmorgen tegenover de Amigoe dat Wout vrijgelaten is na een naar teverdenheid verlopen verhoor en afronding van een gedeelte van het onderzoek. "We zeggen niet dat hij onschuldig is, maar er waren geen gronden meer aanwezig om hem langer vast te houden," zei de politie- onderinspecteur, die bevestigde dat er "veel meer arrestaties" zullen volgen. "Het gaat hier om een zaak die al jaren in de gaten wordt gehouden", zei Ammerlaan, die toegaf dat de aanhouding van Wout niet "zondermeer" heeft plaats gevonden.

"Een parlementslid wordt niet zomaar aangehouden. We hebben één en ander goed onderzocht", vervolgde hij.

De afgelopen week heeft de politie op Bonaire twee aanhoudingen verricht die in het algemeen gezien worden als het topje van de ijsberg. Hoewel de onder- inspecteur vanmorgen niet veel wilde loslaten bevestigde hij de aanhouding in verband met deze drugs- affaire, van twee aanhouderen. B. was eerder gearresteerd en weer op vrije voeten gesteld, terwijl de lokale zakenman C. die drie dagen geleden aangehouden is nog vastzit. Over andere bij deze zaak betrokken "hoogwaardigheidsbekleders" wilde de politie- functionaris niets zeggen. Wel benadrukte hi dat het onderzoek opvallende resultaten zal kunnen hebben.

*****

CAIRO — Egypte bevestigde een Libisch complot tegen een buitenlandse ambassade te hebben verijdeld. Deze had woensdag in de lucht moeten vliegen.

Gedeeltelijk over Kaya Helmund

Uitbreidingswerk Flamingo Beach begonnen

KRALENDIJK — Donderdagmorgen zijn de eerste sloopwerkzaamheden begonnen van de huizen die door het Divi-concern zijn opgekocht en die moeten verdwijnen in verband met de uitbreiding van Flamingo Beach hotel met veertig nieuwe kamers.

Deze uitbreiding houdt verband met de door het BC aan Flamingo Beach- hotel verleende toestemming tot exploitatie van een casino. Voorheen beschikte slechts Bonaire Beach hotel over dergelijke faciliteiten en de gasten van het Flamingo Beach hotel, dat jaarlijks met een bezettingsgraad van rond 90 procent draait, waren altijd gedwongen gebruik te maken van het casino van BBH. De problemen echter die ontstonden tussen de exploitant van Bonansino en de eigenaar van BBH Bonantil leidden tot sluiting van het enige casino van Bonaire. Op initiatief van de vice- president van Dive Hotel Roger Coster en de general manager van Flamingo Beach hotel Paul Maduro werd alles in het werk gesteld om de faciliteiten van Flamingo Beach uit te breiden en daaronder viel buiten een vernieuwde duikschool ook het aantrekken van een casino.

In recordtijd werd dit casino gebouwd en nu voldoet het hotel aan de voorwaarden die daarbij werden gesteld.

In een gesprek met general manager Paul Maduro bleek wel, dat de uitbreiding van het hotel in zuidelijke richting was uitgesloten, maar in noordelijke richting was het nog mogelijk grond aan te kopen. Het hotel zal dus naast het casino uitgebouwd worden, gedeeltelijk over de Kaya Hellmund, waardoor het verkeer ter hoogte van de vroegere technische school zal moeten afslaan naar de Abrahamboulevard. Het gedeelte voor het casino zal dan in deze fase nog niet volgebouwd werden.

SM-drenkelingen:

Problemen gevolg van sabotage

PHILIPSBURG — De twee opvarenden van de vissersboot, Escope, die sinds 11 mei vermist werd op zee, zijn terecht. Onlangs deden ze bij de politie aangifte van sabbotage van de motor van de boot die het begaf. De twee vissersmannen hebben vier dagen op zee gedobberd, waarna ze werden opgepikt door een andere boot.

KRALENDIJK — Na al ettelijke vertegenwoordigers in diverse landen benoemd te hebben die ad honorum Bonaire toeristisch en economisch vertegenwoordigen, werd op initiatief van de vertegenwoordiger van het BC in Caracas Fabian de Caso mevrouw Maria Paulina Espinoza de Lopez uit Bogota Colombia benoemd als vrijwillig vertegenwoordigster van Bonaire. Door wnd gezaghebber Avelino Cicilia in bijzijn van gedeputeerde van Toerisme Monchin Soliana werden aan de nieuwe vertegenwoordigster een waarderingscertificaat, de Bonaireaanse vlag en het portret van Koningin Beatrix overhandigd. Bij de foto: beide gedeputeerden; Maria Paulina Espinosa de Lopez en Fabian de Caso.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	11 3/8 -	1/8	Hammerm.P.	32 7/8 +	1
Asa Ltd	50 1/2 +	1/4	IBM	131 3/8 -	1 1/4
Amer.T.& T.	23 1/8 -	1/2	ITT	32 3/8 -	1 3/8
Beatrice Fds	31 7/8 -	1/4	McDonalds	66 +	3/4
Burroughs	65 1/8 -	1/2	JP Morgan	49 3/4 -	1 5/8
Chrysler	35 -	5/8	Natl.Presto	26 5/8 -	1/4
Citicorp	47 1/8 -	1 1/2	NCR	29 1/2 +	1/8
Coca Cola	67 3/8 -	1/2	Pantry Pr.	6 1/4 -	1/8
Coleco	14 5/8	unch	Pepsico	56 1/8 +	1/8
Dayt.Hudson	42 1/4 -	3/8	Seagram	41 -	1 1/4
Digital Eqm.	103 5/8 -	2 1/2	Sears	35 3/4 -	3/8
Disney	83 -	1/2	Sunshine M.	8 -	1/8
Dow Chemical	32 3/4	unch	Texas Instr.	92 -	1
Dupont	58 1/2 +	1/2	United Airl.	46 5/8 +	1/8
East.Kodak	44 +	1/4	Union Pac.	49 3/4 -	3/4
Ford	42 3/4 -	1/4	Unocal	35 1/8 +	1/4
Gen.El.	60 1/2 -	7/8	US Steel	29 3/8 -	1/8
Genl.Dynamics	72 1/4 +	1 1/4	Warner Lamb.	40 5/8 +	3/8
GTE	42 +	3/8	West.El.	34 1/2 -	5/8
Genl.Motors	69 1/2 -	3/8	Xerox	49 1/4 -	3/8

DOW JONES	LAST	HIGH	LOW
Industrials	1296,71 - 7,05		
Transportation	620,57 - 2,33		

STANDARD & POORS	LAST	HIGH	LOW
Composite 100	182,69 - 1,04		
Energy	196,95 - 0,19		
Financial	116,72 - 1,19	117,88	116,60
Utilities	57,88 - 0,37	58,23	57,86

AMERICAN STOCK EXCHANGE	LAST	HIGH	LOW
Computer & Technology	97,77 - 1,19	98,99	97,66
Precious Metals	78,21 - 0,57	78,78	78,13

NEW YORK PRECIOUS METALS 10.00 A.M.
Gold 315,00 Silver 6,16
REUTER.

NEW YORK CURRENCIES 10.30 A.M.

BritishP.	126,25	SwissF.	38,53
GermanM.	32,40	JapYen.	0,3984
FrenchF.	10,526	CanD.	72,72

AMSTERDAM TODAY

CLOSING MARKET COMMENT, MAY 23,1985
Stock prices closed lower today in moderate trading, as the Dow 30 surrendered 7.05 points to finish at 1296.71. A late rally effort failed to gather momentum. Breadth figures favored declines by a three to two margin. The transportation and utility indices were mildly lower. ITT, Phibro-Salomon, and Hewlett-Packard all declined in heavy trading today. IBM also faltered in active turnover. Katy industries slid sharply after announcing an agreement to sell its railroad to Union Pacific. Market participants were disappointed at the price Katy will receive. Upjohn continued to rocket ahead today and reached another new multi-year high. Coastal Corp., Litton, Eckerd (Jack) and General Dynamics also headed higher. The market continues to back and fill following new all-time highs in the most of the major indices. We would expect another modest volume session tomorrow prior to the holiday weekend. One encouraging aspect of today's performance was the ability of the Dow to stabilize as it approached the 1296 near term support zone.
E.F.HUTTON RESEARCH.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 24 MEI 1985 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.28	1.30	1.32
PND STERLING	2.185	2.24	2.30
NED GLD	50.60	51.32	52.12
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	68.34	69.06	69.86
FR FRANCS	17.68	18.78	19.48
DUITSE MARK	57.26	57.98	58.78
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.58	0.88	0.94

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 24 MEI 1985 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	100.65
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER [illegible]	110.90
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	104.92
12 %	OBLIGATIELENINGEN [illegible]	109.56
10.5 %	[illegible]	102.67
10.25 %	OBLIGATIELENINGEN 1985 PER 1990	102.89

HET EFFECTIEVE [illegible] OP ALLE OBLIGATIELENINGEN [illegible]
DE AANKOOP VAN [illegible] KAN GESCHIEDEN BIJ [illegible] BANKWEZEN.

WEEKEND

Indjuweg 47 (Dominguito, laatste zijweg van Schubappelweg) Tel.: 614855

CHILEENS GOURMET RESTAURANT

SPECIALS: Vrijdag Paila Marina
Zaterdag Mixto

Vanaf 6.30 bent U van harte welkom!

GEOPEND: donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag.

Voor een gezellig avondje uit. met goede wijnen, cocktails en gelegenheid tot dansen in een rustige omgeving.

Voor bestellingen: Tel.: 88222 - 88333

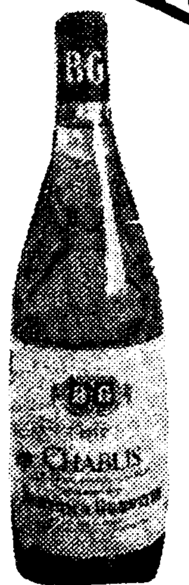

Polytronica Video Club

Schottegatweg Oost 36
Tel.: 79785 - 79787

Bij aankoop van een **R.C.A. Video-Recorder of T.V.** **GRATIS** lidmaatschap

- * THE KARATE KID — Kung-Fu, Ralph Macchio
- * DUNE — Sic. Fict., David Lynch
- * HELLRIDERS — Action, Adam West
- * NIGHT PATROL — Comedy, Linda Blair
- * THE MASTER NINJA II — Kung-Fu, Lee van Cleef

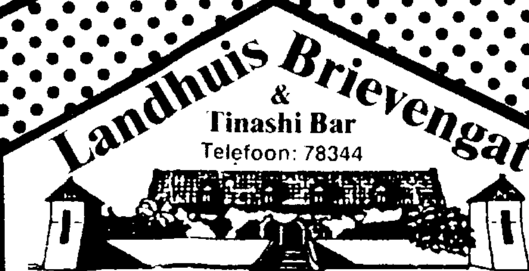
no meal is complete without a good wine

Fort Nassau

Enjoy the Magnificent Panorama of Curacao from Fort Nassau International Menu.
Serving only Prime American Meats.
Reservations: Tel. 613450

Een **speciaal etentje uit,** doet U in een **speciaal restaurant**
Waar?
Geen twijfel mogelijk; U gaat naar

Restaurant **La Bistroëlle** (achter Promenade Shopping Center) Tel.: 70408

Disco Cocktail/Bar

Le Prestige

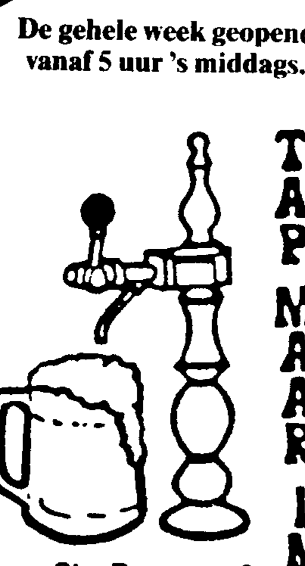
"The coziest place in town"
Schottegatweg Oost - t.o. Banco di Caribe voormalige Cabex-gebouw

Een gezellige gelegenheid om na het werk even een borreltje te komen drinken.

HAPPY HOUR van 5.00-8.00 uur n.m. van zondag t/m vrijdag

GEOPEND vanaf 5.00 uur
Gelegenheid tot dansen door de week tot 2.00 a.m., in het weekend tot 4.00 a.m.

Tot ziens in **"Le Prestige"**

no meal is complete without a good wine

DENISE'S VIDEOTHEEK
t.o. Henderson Mahaai
Tel.: 75270

Openingstijden:
vrijdag, zaterdag en maandag 10.00 uur v.m. - 9.00 uur n.m.
dinsdag, woensdag en donderdag 10.00 uur v.m. - 8.00 uur n.m.

New Dayly Releases

1. Flesh Point - Crime
2. Metal Storm - Science fiction
3. Ants - Thriller
4. Sheena - Adventure
5. The final terror - Thriller
6. The Iron Dragon Strikes Back - Action Karate.

Quality and Service.
We stick to it!

CHEZ SUSENNE
Blomonteweg 3
vrijdag en zaterdag
HAPPY HOUR vanaf 6.00 - 8.00 n.m. met
MARIACHI KORSOU
Midnight Show
speciaal optreden van
MELVIN LANDBURG
begeleid door
Tutuy Seinpaal

TRUPIAL INN
Groot Davelaar
Tel.: 78200

Begin your weekend at our Sunset Hour!

FRI.: Happy Hour around the pool von 6-8 p.m. Drinks half price. Mariachi Fortuna 7 - 9 p.m.

SAT.: Special Happy Hour.

Landhuis Brievengat & Tinashi Bar
Telefoon: 78344

Kom langs en geniet van onze romantische sfeer

Woensdag en vrijdag HAPPY HOUR van 5-7 uur.
Zaterdag GEOPEND vanaf 9.00 uur n.m.
Zondag 26 mei vanaf 10.00 v.m.-3.00 n.m.
Speciaal optreden van "GRUPO FOLKLORICO ANTILLANO"
Tentoonstelling en verkoop van lokaal vervaardigde handenarbeidartikelen, planten, lokaal eten en lekkere saté's.
Verkrijgbaar Amstel Tapbier.
31 mei speciaal optreden van MANICHI I SUS ESTRELLAS

LANDHUIS BRIEVENGAT
Ook voor Uw privé-parties.

De gehele week geopend vanaf 5 uur 's middags.

TAP MAAR IN

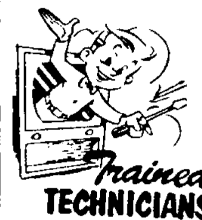
Sta. Rosaweg 6
Tel.: 75144

Industrial and Professional Video Electronics
Angolaweg 14 - Tel.: 70636

Ex video spesialista di El Globo - Cecil Jack

Espesialista i Eksperto den Drechamentu di tur Sorto di Video

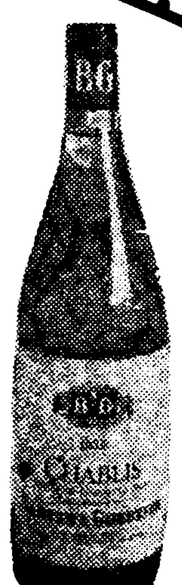
manera:
* U-Matic Betamax
* V.H.S.

Tambe sistema di video interno pa kontrol.

Ta drecha
* T.V. Sony * T.V. Panasonic * T.V. Sharp

Si bo tin kualkier video mashin bieu bentá, un ku bo no ta usa mas, nos por hasié nobo nobo pabo na un bon preis.

no meal is complete without a good wine

Kini Kini Bar

Maggie Molinex

Showtime every day except Thursdays
This weekend showtime at 12.00 midnight
Friday & Sat. dancing by Tropical Combo.

* The Penthouse Dining Room & Lounge for dinner or a drink atop Willemstad. Open daily from 7 - 12 a.m. Dinner from 7 - 11:30 p.m. from f. 20 - & entertain...
* Saturday Curaçao night from 7:30 p.m. Local food, buffet & folklore show.
* Thursday: Mer... night from 7 p.m.

Curaçao Plaza Hotel & Casino
Tel.: 612500

RODEO RANCH
SALOON · STEAK HOUSE

SALOON-STEAK HOUSE
JES AIN NON BETTER
Open now also for LUNCH
from Monday till Friday
Saloon 5.00 p.m. till
Dining 6.30 p.m. till
Fridays and Saturdays Country and Western Life Music by JAILBIRD
DINNER
Open 7 days a week
Tel. 70501 - 70502 after 4.00 p.m.
Schout bij nacht van Staverenweg 6.

Paradiso
Bar Restaurant & Dancing
Winkelcentrum Colon

Een rustige plaats waar U van een gezellige sfeer kunt genieten.

Zondag 26 mei
vanaf 7.00 - 13.00 uur
BILLONEROS en FRANK & FRIENDS
Beperkte aantal kaarten verkrijgbaar.

PARADISO - PARADISO
een gezellige uitgaansplaats.

Will & Rich
Bargestr. 53 -
Tel. 614932

Yuen Tung Restaurant
Castorweg - Tel.: 615487 - 615488
Voor alle soorten Chinese- en Visgerechten als mede
Internationale Keuken
voor zowel zakenlunches als familieuitjes, zijn wij iedere dag geopend van 11.30 a.m. - 10.30 p.m.
's Maandags GESLOTEN

HAPPY HOUR
van 9.00 - 11.00 uur
(2 halen en 1 betalen)

The inn PLACE
Saliña 144A
naast Casa Cohen

ROSE GARDEN Bar Restaurant
Oude Caracasbaaiweg 56
nú ook op Ser'i Pietermaai

EEN SFEERVOL RESTAURANT MET CHINESE GERECHTEN en een gezellige bar.
Open van 11.00 v.m. - 11.00 n.m.
U bent van harte welkom.

DE FLES
SCHOTTEGATWEG WEST 367
TELEFON 84576

Specialidadnan:
A LA PARILLA DI LOMITO PORKCHOP, FLANKSTEAK I GALINJA.

Tur por wòrdu sirbí ku batata i salada. Tambe por hasi pedido pa bai kune.

HABRI TUR DIA 6'OR P.M.-2'OR A.M.

VARENI'S Videotheek Club
F.D. Rooseveltweg 32 Tel.: 82273
Openingstijden: Maandag t/m zaterdag van 14.00 - 20.00 uur.

Premiere Films
THE STRANGER AND THE GUNFIGHTER

Lee Van Cleef stars in this action-packed Western in which the quickest draw in the West teams up with fastest hands in the East! Martial arts action and more!
Also Starring: Lo Lieh. Screenplay: Barth Jules Sussman. Executive Producers: Run Run Shaw and Gustave Berne. Directed by: Anthony Dawson. A Carlo Ponti Production.

---

your friendly guide...

CARIBBEAN VIDEO CENTER

Sta. Maria - naast Sentro Demokrat

Openingstijden:
ma. t/m vr.
10 uur - 1 uur
3 uur - 8 uur
zaterdag
3 uur - 8 uur

WEEKEND SPECIAL C.V.C. → Indien U **4 video films** huurt, betaalt U slechts **voor 3**

Wij servicen en repareren ook video-recorders!!

BONBINI na: **CARIBBEAN VIDEO CENTER**

ÑAPA

AMIGOE

WEEKEND BIJLAGE

VRIJDAG 24 MEI 1985

COLA DEBROT

Vlak na dertig mei 1969 antwoordde gouverneur Cola Debrot op de vraag van een Nederlandse journalist, wat de voornaamste oorzaak van de branden was: "De wind". Het was typisch het antwoord van de diplomaat die de speelruimte van zijn positie niet wil verkleinen met politiek geladen uitspraken in het openbaar. Maar een paar jaar later, toen hij geen openbare functie meer had, gaf hij in Hervormd Nederland een echt antwoord: "Ik vind het zeer begrijpelijk dat de mensen in opstand kwamen. Als je volledig niets hebt en ook niet te eten, blijft je niets anders over dan de aandacht te trekken. Dat hebben ze gedaan door de zaak in de fik te steken". Wie in het kleine bibliotheekje van Sticusa speurt, waar ook de boeken uit de nalatenschap van Cola Debrot bewaard worden, merkt als gauw dat Debrot in Nederland geen blad voor de mond nam. Er is een enorm verschil tussen Debrot in functie en Debrot in ruste. In 1977 onderscheidt Debrot in een interview met de Amigoe personeel en officieel contact. "Ik ben persoonlijk nog altijd de mening toegedaan dat de samenwerking door het persoonlijk contact kan worden bevorderd. Maar wie oren heeft om te horen en ogen om te zien, zal zo langzamerhand wel begrepen hebben dat persoonlijk contact, zoals door mij bedoeld, niet mag worden geïdentificeerd met het overleg tussen officiële functionarissen die zich nu eenmaal niet anders dan tactisch kunnen opstellen".

VERZAMELDE WERKEN VERSCHENEN

Een bijdrage van Jos de Roo

Diplomaten, ministers en gouverneurs kunnen in persoonlijke contacten achter de schermen wel iets bereiken, maar in het openbaar zijn ze met handen en voeten gebonden. Het is bijna gênant om alle geluidsbanden in het NOS historisch archief en in het archief van de Wereldomroep te beluisteren waarop interviews en redevoeringen van Debrot als gevolmachtigd minister en als gouverneur staan. Steeds jubelt hij over de hechte en begripvolle samenwerking tussen Nederland en de Nederlandse Antillen. Je zou bijna gaan denken dat er op de hele wereld geen betere samenwerking bestaat dan tussen die twee landen. De werkelijkheid was wel wat anders, ook in Debrot zijn tijd. Daarvan getuigt Debrot zelf herhaaldelijk, gevraagd en ongevraagd. Naar aanleiding van de oprichting van het CDA, waar mr. Aantjes een rede hield die om de sociale bewogenheid indruk maakte, maar ook niet meer dan dat, schreef Debrot een ingezonden brief naar Trouw. Daarin betuigt hij eerst zijn instemming met de rede van Aantjes: "Zelden werd in Nederland op zo ondubbelzinnige wijze gewezen op het verschil tussen de opportunistische en de geïnspireerde christelijke politiek. Deze rede moet in het bijzonder ook degenen hebben getroffen die op enigerlei wijze, negatief of positief, helaas zo zijn wij nu eenmaal, betrokken zijn geweest bij de koloniale en vooral ook de semi- en postkoloniale ontwikkelingen met haar *over*waardering van het bedrijfseconomisch en haar *onder*waardering van het humaan sociaal beleid, zonder twijfel de voornaamste oorzaak van de

vervolg op pag. 8

Religieuze opleving onder jongeren

De laatste tijd lijkt er bij jongeren een groeiende interesse te ontstaan voor de religie in het algemeen en in het bijzonder voor participatie binnen het kerkelijk gebeuren. Zo hebben nagenoeg alle parochies tegenwoordig jongerengroepen met minstens vijftien leden elk. Deze groepen organiseren op eigen initiatief steeds kerkdiensten en roepen steeds andere jongeren op om deze diensten bij te wonen. Zo vond er dit weekeinde te Brazil een jongerenmis plaats georganiseerd door de jongerengroep uit deze parochie, terwijl komend weekeinde de groep Forza hubentud Uni te Sta. Cruz een jongerenmis organiseert.

Te Brazil stelde pastoor Bouwman in zijn preek dat de activiteiten van de jongerengroepen inspirerend kunnen zijn voor de hoognodige spirituele vernieuwing van onze gemeenschap. 'Wij kunnen veel bidden en God steeds weer prijzen, maar de resultaten van onze binnen kerkelijke activiteiten moeten zichtbaar worden in de hele gemeenschap. De gemeenschap Christus' mentaliteit over moeten nemen', aldus pastoor Bouwman.

Jongeren kunnen inderdaad een voortrekkersrol spelen binnen het streven om een gezond spiritueel klimaat te schapen. Maar daar moeten zij wel de kans voor krijgen. Van de andere kant moeten wij erop toezien dat jongeren in hun enthousiasme en groeiende interesse voor de religie niet misbruikt worden door pseudo-religieuze groeperingen. Daarom moeten wij op systematische wijze werken op de bewustwording van de jongeren en daarvoor hebben wij weer pastorale werkers nodig.

Ter gelegenheid van de viering van roepingen-dag vorige week, stelde pater Van der Lee in zijn preek te Dakota, dat ons land niet alleen op politiek terrein zelfstandig zou moeten worden, maar dat dit ook op godsdienstig kerkelijk terrein het geval moest zijn. In dit verband stelde hij de kerkbezoekers een directe vraag, namelijk: of zij bereid waren om, hun kinderen of familie-leden die te kennen geven priester of religieuze te willen worden hen daarin feitelijk te steunen.

Ook hier laat zich de noodzaak voelen over een systematische aanpak. De groeiende interesse van de jongeren moet gekanaliseerd worden. Pogingen daartoe worden reeds ondernomen. Zo kwamen ter gelegenheid van dezelfde viering van roepingen-dag vorig week-einde te Huize La Salle een veertigtal geïnteresseerde jongelui bijeen rond het thema: 'de oproep van Christus en het antwoord van de mens'. Algemeen doel van de vormingsdagen was, om vanuit de oproep van Jezus Christus, de jongeren bewust te maken van hun eigen roeping, zodat zij van daaruit andere jongeren zouden kunnen steunen om hún roeping te leren ontdekken. Een en ander ging uit van de groep Farol, welk orgaan de katholieke jongerengroepen gezamenlijk wil doen groeien in kennis en ervaring met betrekking tot het geloof in Jezus Christus.

"Jongeren in studie bijeen ter gelegenheid van roepingendag.

Een lichte opleving dus bij de jeugd voor de religieuze dimensie van het leven, een opleving die gekanaliseerd dient te worden, waarbij jongeren serieus genomen moeten worden maar die ook de nodige aandacht verdient teneinde pseudo-religieuze tendensen te ontmaskeren en de jongere daartegen te beschermen. ■

E. ILLES

COMMENTAAR

BUITENLANDSE KRANTEN

Hungry Africa's Dangerous Year

New York Times, May 20, 1985

Rains now soaking southern and eastern Africa promise some relief from the three-year drought, the worst in a century. But better weather won't help farmers who've consumed their seed and cattle. It won't fertilize exhausted soil, or atone for policies that foolishly drove farmers off the land. Perversely, better weather may yield just enough food to relax the world's concern.

Africa's most desperate time will occur when the pathetic faces of starving children vanish from America's evening news. Moved by those images, Americans have opened their hearts and purses. More than $1 billion has been donated this year to 40 African nations, a fourth to Ethiopia. Yet without a sustained commitment to development — and better political management — that relief may well be squandered.

The best news from sub-Saharan Africa is not the change in weather but in governmental attitudes. On becomming independent 20 years ago, most of these nations tried to speed development by making the state the sole buyer of farm produce. And to help infant industries with cheaper imports, they simultaneously overvalued their currencies.

The result was a calamitous decline in food production — one-fifth over two decades while the population nearly doubled. Food prices were kept low to help the cities, which were overrun as farmers went broke. Overpriced exports suffered while imported luxuries became an addiction. The more restless the urban centers, the greater the government's fear of reform. These errors are now widely acknowledged. More than a dozen countries have begun to adjust exchange rates and some have raised farm income. After Somalia decontrolled farm prices, sorghum and banana production leaped 40 percent in 1984. The rains now falling in Zimbabwe promise a bumper corn, wisely encouraged by higher prices. Every such success stimulates emulation.

But wider progress also requires a more sustained commitment to long-term development. The richer nations, and notably the United States, should use bargain-priced food to stimulate reform and to help precarious regimes through difficult times. The private agencies that have been feeding the starving fear a loss of interest. They yearn for an imaginative shove from President Reagan, starting with a special representative for African development with the stature to coordinate the entire effort.

An emissary of stature is especially needed in hard-hit Ethiopia, where food is now rotting on the docks. The obstacles are not just logistical. Ethiopia's Marxist regime has played politics with the relief, impeding foreigners' access to insurgent areas and brutally dispersing tens of thousands of hungry people from the relief centers. If Ethiopia is to participate in a sustained development effort, its Government will have to demonstrate greater humanity and reach a more mature relationship with the United States. ■

The Forgotten Domino

Wall Street Journal, May 20, 1985

The news in past weeks has been full of stories about remembrance and warnings against forgetfulness. We are remembering the war in Vietnam and we are being asked not to forget the victims and heroes of the Second World War in Europe. Most probably the public capacity for holding these matters in memory is diminished over time. Acknowledging such limits, however, makes it no less startling to realize that the plight of an entire nation of 3 1/2 million people — Laos — has disappeared completely from the world's view. As Patricia White makes clear on the page opposite, they, too, deserve some notice.

Laotians were America's friends during many years of the Vietnam War. Their country was much in the news back then because North Vietnam's Ho Chi Minh Trail ran down the eastern Laotian border. It is sometimes said derisively that the Central Intelligence Agency purchased the services of a "clandestine army" of Laotians during this period, but many U.S. airmen who crashed or bailed out in Laos tell a different story. They tell about Laotian men sending out squads to find the downed fliers in the country's heavily forested mountains, then carrying them long distances at great danger, to safety.

The world began to lose sight of Laos in 1975 as it and the other two dominoes — South Vietnam and Cambodia — began to tumble. On April 10, Congress turned down President Ford's request for military and humanitarian aid for South Vietnam. A week later Pol Pot and the Khmer Rouge took Phnom Penh, and the Cambodian genocide began. Five days later President Thieu quit, and on April 30 Saigon fell to North Vietnam. It's not surprising that not much notice was taken when the communist Pathel Lao rolled up the Laotian capital of Vientiane on Aug. 22.

In the years that followed, Laos seemed to fall into the kind of stupor that ensures a decline in the interest of outsiders. It's most able citizens — technicians, doctors, administrators — joined a flow of Laotian refugees; an estimated 10% of the country's population fled. The Laotian economy collapsed. Inflation drove its currency to 14,000 units per dollar in 1976. Estimated per—capita income in 1982 was $120. The independent press was abolished and replaced with state-run newspapers.

Other countries, including the U.S., maintain embassies or consulates in Laos, but with travel largely restricted to Vientiane's city limits, ocasional reports on diplomatic life there convey the claustrophobic oppressiveness of a Graham Greene novel. This page has reported extensively in recent years on Vietnam's use of chemical weapons — "yellow rain" — against the Hmong hill tribes who resisted absorption into the communists' social system.

The transformation of Laos into a world nullity is not a sad accident of history. It is widely believed that behind this curtain Vietnam has turned Laos into a colony. Leaders of the Laotian expatriate community charge that Vietnam is leveling Laos's extensive teak forests and shipping the wood back to Vietnam's defunct economy. More than 40,000 Vietnamese troops occupy Laos, whose foreign policy now moves in lock step with Vietnam's. Having signed a 25-year Treaty of Friendship and Cooperation in 1977, Laos now lies alongside Vietnam like one of Dracula's zombies. Despite all this, the Laotian expatriates say there is a resistance movement in the countryside, and that some disillusioned Pathet Lao have joined recently. Their chances of driving out Vietnam's skilled war machine are small.

Though largely forgotten, the people living today inside the Laotian domino appear to have one thing in common with their more publicized neighbours in Cambodia and Vietnam. They're still down. ■

HERLEEFDE ARUBA CAMERA CLUB EXPOSEERT

Tien jaar geleden hielden tien leden van de Aruba Camera Club hun laatste grote expositie in Cas di Cultura, waar toen de vergaderplaats was. Daarna liep het toch al geringe aantal leden drastisch terug, tot er op een gegeven moment nog maar vier over waren, die er toch nog in slaagden een kleine tentoonstelling in de A.B.N. te organiseren. Men vergaderde niet meer in Cas di Cultura, want dat was door een drastische huurverhoging onbetaalbaar geworden voor die paar volhouders, die nu bij elkaar thuis vergaderden.

De Camera-club leek jarenlang in een vaste slaap te verkeren en op formeel opheffen na tot het verleden te behoren, tot ongeveer twee jaar geleden in een laatste poging de club nieuw leven in te blazen, op een kennismakingsbijeenkomst in Cas di Cultura verrassenderwijs ongeveer veertig belangstellenden kwamen opdagen.

Daar kwamen natuurlijk nieuwe activiteiten uit voort, wat allereerst tot een nieuw bestuur leidde: Philomena Wong, voorzitster; Rinus de Graaff, secretaris; George Spellen, penningmeester; en Majorie Vermeer-Luydens en Bineke Janssen als commissaris.

Het nieuwe bestuur organiseerde een beginnerscursus over de werking van een camera, het gebruik van accessoires en dergelijke, en over onderwerpkeuze en compositie. Een tweede cursus over ontwikkelen en afdrukken volgde, met het resultaat dat er nu ongeveer vijftien leden zijn en er binnenkort nog een aantal nieuwe zullen bijkomen. Na tien jaar kan men weer een echte tentoonstelling organiseren! De Aruba Camera Club is weer wakker na een lange slaap!

Geschiedenis.

Rinus de Graaff vertelt over de geschiedenis van 'zijn' club, waar hij al 17 jaar onafgebroken secretaris is.

De Aruba Camera Club werd op 4 oktober 1954 opgericht in het oude Trocadero-gebouw, waar nu het Boulevard-Centre is. Beroepsfotograaf J. Bonke werd uit een tiental aanwezigen tot eerste voorzitter gekozen. Speciaal werd nog vermeld in die dagen dat ook vrouwelijke leden werden 'geaccepteerd'. Naast deze nieuwe club was er al de Lago Colony Camera Club in die tijd, waarmee men prettig samenwerkte. De twee Arubaanse clubs organiseerden met de Curaçaose Club onderlinge wedstrijden, waarvan de laatste keer de wisselprijs - een wandbord - door de Aruba Camera Club gewonnen werd, zodat deze trofee nog steeds op Aruba is.

Het doel van de camera-club was 'het bevorderen van de amateurfotografie op Aruba in de ruimste zin en het samenbrengen van de liefhebbers in clubverband tot het bereiken van dit doel', zoals dat in statuten-jargon heet. Toch heeft de club momenteel geen echte statuten en geen rechtspersoonlijkheid, omdat ze in de jaren vijftig als zelfstandige onderorganisatie van het Cultureel Centrum fungeerde. Nu dat niet meer het geval is, probeert het bestuur te voorzien in een volwaardig verenigings- reglement. In de beginjaren waren er zo'n vijftig leden en de club bloeide, maar daarna minderde het ledental gestaag. Veelal ook doordat enthousiaste Europese Nederlanders repatrieerden, zoals Aad Stolwijk bijvoorbeeld. Maar dat probleem is nu van de baan, zodat de Aruba Camera Club bepaald geen 'makamba-club' meer is.

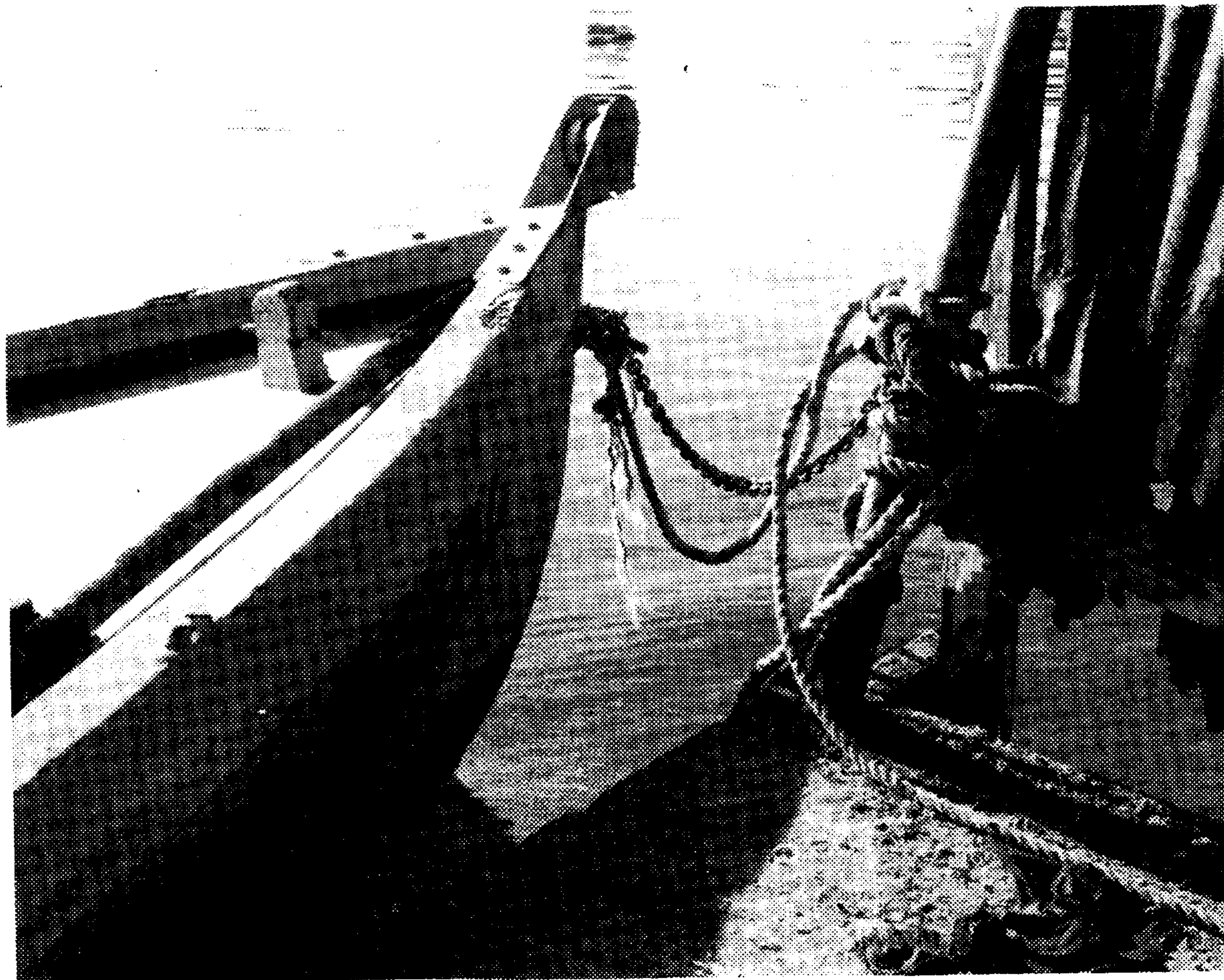
Hobby

Rinus de Graaff wijst erop dat lid zijn van een camera-club betekent dat je flink wat tijd in die hobby moet stoppen, dat je heel wat apparatuur nodig hebt als je over een eigen doka wilt beschikken en ook dat je maandelijkse kosten voor papier en dergelijke nogal kunnen oplopen. Het is arbeidsintensief en het kost doorzettingsvermogen, maar daar staat de voldoening tegenover als je een mooi resultaat bereikt!

Er zit weer leven in de cameraclub, er wordt weer stevig 'op de knop gedrukt' zoals ex-voorzitter Jan Coumans dat zo suggestief afbeeldde in het embleem dat hij voor de club ontwierp.

Men vergadert weer maandelijks, nu in het Favi-gebouw. In september aanstaande gaat opnieuw de beginnerscursus van start. Ook deze tentoonstelling zal voor de leden een stimulans betekenen om door te gaan.

Expositie

De tentoonstelling vindt van 20 tot 31 mei aanstaande plaats. Ze zal op een origineel-ouderwetse manier geopend worden met behulp van het beproefde magnesium-flitslicht, voor genodigden en familie en kennissen van de leden. Er zullen zo'n vijftigtal foto's, zowel in kleur als in zwart-wit, te zien zijn.

Dat is dan werk van de oudgediende gevorderden én de beginnelingen, die pas de cursus doorlopen hebben. Dat heeft wel kwaliteitsverschil tot gevolg, maar Rinus de Graaff is tevreden over wat bereikt is.

De foto's zullen alle wegens de uniformiteit in een witte passepartout geplaatst worden, waarbij de maten variëren van 20/25 tot 50/60 centimeter. Een aantal ervan zullen door het publiek gekocht kunnen worden voor prijzen tussen de Fl. 25,-- en Fl. 35,--.

Omdat er ook unieke exemplaren geëxposeerd zullen worden, waar geen verdere afdrukken van zijn, is niet alles te koop. Wel is er een beperkt aantal van de mooi uitgevoerde posters tegen weinig geld te krijgen. Een tweetalige tentoonstellingsfolder zal het publiek begeleiden en voorlichten.

De plaats van de expositie is de tentoonstellings- zaal van de Biblioteca Publico Aruba, waar men op de normale openingstijden van de bibliotheek terecht kan. ■

"E kadena enkantá"

YAYA TA CONTA

Ana ku Roberta tabata dos rumannan ku no por parse otro na nada. No solamente nan tipo tabata kompletamente diferente, sino nan karakter tambe.

Segun nan tabata krese, nan mama, Mis Amelia, a kohe kustumber di yama e yu mayó Sol, i esun chiki Luna, pasobra segun Mis Amelia nan tabata manera di dia ku anochi. Ana, esta Sol, tabata masha masha bunita; ku kabei pretu tur na krul, wowo pretu bibu, ademas e tabata sabí i mei! Roberta, of Luna, manera su mama a bira ta yamé, tambe tabata sabí pero e si no tabata bunita. E tabata haltu flaku ku kabei las, lèshi. Anto pa kolmo Roberta tabata teribel skiu, manera pushi di mondi. Esaki sin duda lo tabata debí na e echo ku tur hende tabata paga atenshon, halia rònt di Sol, i ni di rekubeku nan no tabata aktu Luna. Esei a hasi Luna kere ku e tabata inferior. Otro motibu pa su kompleho: e mama tabata dediká tur su tempu na Sol. Kiku ku Sol antohá, e mama tabata kore komplasé mesora. Kontinuamente e tabata kumpra paña bunita i tur sorto di kos di grasia pa Sol. Pober Luna no tabata haña nada. E mester a kontentá su mes ku paña i potoshi bieu ku Sol a haña bon di tira afó.

Resultado di tur esaki tabata: ku dia pa dia Sol tabata bira mas malkriá, mas kabes sushi i Luna tabata bira mas kabisbou.

Uniku hende ku no por a bai di akuerdo ku e trato desigual na e dos rumannan, tabata nan yaya Delfina. Un dia Delfina no por a wanta mas, el a disidí di bai seka un komader di dje pa pidié su konseho.

E komader, Rosa Bringamosa, tabata biba band'ariba parti di Choloma. Delfina a yega seka Mosa Ros, asina nan tabata yamé, i el a kont'é tur loke tabata pasa na kas di Mis Amelia, anto el a kaba bisando: "Mosa, Ros, dia pa dia Sol ta bira mas insopertabel, mas malkriá i antipátiko, mientras mi pober Roberta ta merma di tristesa bira flaku i dekai. Anto si Komader por a mira den nan kurason di Roberta puru dulsura i bondat, di Sol yen di malisia i engaño."

Ku masha atenshon Mosa Ros a skucha tur loke Fina a konta, kaba e di: "Yaya Fina mi komader, no karga kabes, kòrda ku:
Bunitesa ta flor di un dia
Malisia i engaño ta sumpiña venenoso.
En kambio,
dulsura ta krea felisidat.
Bondat ta flora, bona i rende".

Yaya Fina a keda kontentu ku e palabranan aki di su komader. El a gradisí Mosa Ros masha tantu, kaba el a yam'é ayó i el a bai.

No a pasa muchu tempu ku a yega un yònkuman masha nèchi na kas di Mis Amelia. El a bati na porta i puntra pa Delfina. Ora Delfina a yega, e yònkuman a kumind'é ku kariño i bis'é: "Mi yama Roberto, ta Mosa Ros a manda masha kumindamentu pa Yaya Fina, anto el a pidi mi entregá Yaya e kahita aki." El a duna Fina e kahita kaba e di: "Mosa Ros di ku Yaya Fina mes lo sa bon kiko hasi kuné."

Turesten bos a plama i tur hende di kas a bin buska pa mira e bishita asina nèchi ku a bini seka Fina.

Mis Amelia a kumind'é ku masha grasia, puntr'é su nòmber i ofres'é sinta. Sol, bistí na kanchi ku tuil, a drenta ta zuai wairu, keha kalor i para prònk dilanti di e hoben. Luna, mei skondí tras di un kòrtina, pasobra su bistí no tabata masha di gaba, a kumindá e hoben i a ofres'é si e lo ke gasta algu. Mesora Roberto a bula lanta kumindá Luna i rospondé.: "Ku muchu gustu Señorita, mi tin sedu, mi kaminda tabata largu."

Mientrastantu Delfina ku masha kuidou a lòs e striki i habri e kahita. Ora el a mira kiko tabatin aden, e no por a kere su bista: Tabata un kadena china ku su kurason di oro! Den bientu Delfina a komprondé Mosa Ros su mensahe.

Sol, kurioso a kuri pa weta ta kiko Delfina a haña. Ora el a weta e kurason el a bira tur eksitá, e di: "Fina, esta un kurason bunita! Kiko bo ta bai hasi kuné, ta pa ken e ta?"
Fina a kontestá: "Mi komader a mand'é p'ami, awor ami ta pensa di regal'é na e kurason mas bunita ku ami konosé." Sol a bira kontentu, el a kuminsá bula bati man, e di: "Esta bon! Anto ta p'ami sigur sigur, t'ami tin ku han'é!"

Luna ku nèt tabata parti refresku, a para atmirá e kadena. E di ku Fina: "Yaya Fina, si ta pa e kurason mas bunita, anto t'abo mes mester bistié i nunka mas kit'é foi bo garganta!"
Luna no a kaba di papia, ku Sol a pasa man kohe e kadena for di Delfina i his'é bisti. Pero ki kalamidat: apenas e oro a tochi Sol su kueru, ku kadena i kurason a troka koló bira berdè, mahos mahos. Tur hende a keda hororisá. Sol a kore bai wak su mes den spil. Ora el a mira su refleho, el a spanta, dal un gritu i ranka e kadena benta abou.

Delfina trankil trankil a hisa e kadena bai derechitu seka Roberta, bistielé i bis'é: "Roberta mi yu, ta p'abo e kadena aki ta destiná. Bo kurason ta esun mas puru ku ami konosé." Mes momentu e kadena ku kurason a lombra briya mas bunita ku nunka!

Roberto masha impresoná a bisa Roberta: "Roberta, Mosa Ros ku a manda e kadena aki pa Yaya Fina, ta mi wela. T'é a kriá mi. Dia m'a kont'é ku mi tin idea di buska un mosa pa kasa, el a duná mi su bendishon anto e di ku mi: "Tuma tempu bo buska ku pasenshi te dia bo kontra ku un mosa ku tin bon kurason. No laga bunitesa blendu bo! Bondat ta bal mas ku bunitesa, mas ku tur plaka di mundu!. Wèl, awe m'a kontra e kurason i e hende ku mi tin sigur mi por stima. Roberta, lo bo ke kasa ku mi!"

Roberta a bira masha kontentu. Fina no ta ni kos di papia mes, el a brasa nan sunchi, i tabata hari e so ku e so. Sobrá hendenan di kas tambe tabata kla pa selebrá ku e pareha. Ta blo Mis Amelia ku Sol a mara kara, anto para gruña meimei di sala, per komo e otronan no a hasi kaso, despues di un ratu no a keda Mis Amelia ku Sol otro kos, sino di aseptá e echo.

Kasamentu a tuma lugá na kas di Rosa Bringamosa, ku a insistí ku ta e ta sòru tur kos pa su ñetu stimá. El a pone un fiesta di kita sombré!

Roberta i Roberto a keda biba felis te datu dia djawe! ■

... de wereld is een speeltoneel elck speelt sijn rol en krijgt sijn deel ...

Toneelspelen

Ondanks alle tegenwerking mocht Joost van den Vondel het dan toch beleven dat zijn 'Gijsbrecht van Aemstel' op 3 januari 1638 in première ging. Zijn stuk was geschreven om de opening van Hollands eerste schouwburg te vieren.

In de gangen van het nieuwe gebouw kronkelden gelig de toortsen en flambouwen. De mannen waren gekleed in modieus zwarte pofbroeken en wambuis met onder de puntbaard een sneeuwwitte, geplooide kraag. De vrouwen, sommigen met geblondeerde haren, dikke molensteenkragen en rijke borduursels op de japonnen.

De kaarsensnuiters hadden hun werk gedaan en trokken de kroonluchters op. Het geroezemoes verstomde, de knechts hesen het doek: het toneelfeest begon. Aanwezig waren zeker Vondels vrienden: Hooft, Barlaeus, Roemer Visser, Maria Tesselschade.

Vondels vertaalde kerstspel werd na afloop door iedereen bejubeld. Iedereen wilde de Gijsbrecht zien. De titelrol werd als eerste gespeeld door Thomas de Keyser en de vrouwelijke hoofdrol (Badeloch) door Pieter de Bray in vrouwekleren! Later ging het stadsbestuur toch ook maar eens kijken.

De vraag blijft: hoe zou het gespeeld zijn: statisch, reciterend en zwelgend zoals de predikanten op de kansels of vol beweging, rumoer, fanfares, moordpartijen vertonend terwijl voor op het toneel Vondels tekst werd gezegd. Vaak neemt men het laatste aan, want regisseur Jan Vos schuwde de hevigste vertoningen niet. Maar als dit zo gegaan is, kan men zich afvragen waarom dan vijftig jaar later de regisseur 200 jaar lang 'van het toneel' verdween.

De acteurs waren over het algemeen slecht betaalde amateurs, overdag ambachtslieden. Een bekend Vondel-vertolker, Bor, had een gescandeerde spreektrant, bewegt men, en zijn voordracht zal wel half-gezongen zijn geweest.

Toch schrikken velen van Vondels durf: het geheel deed provocerend katholiek aan: en dat in een zich vrij voelende, jonge, protestantse republiek, die het meest opnamen tegen het machtige, katholieke Spanje. Daarom moesten van de calvinistische predikanten nog tijdens Vondels leven de 'aanstotelijkste saken' geschrapt worden: de reien van de maagden moesten eruit, een reyesende passages waarin over God werd gesproken.

Godsdienst en toneel was trouwens ook voor de katholieke geestelijkheid en overheden vaak moeilijk te verenigen. De Europese, kerkelijke concilies namen daarom wel besluiten aan, waardoor toneelspelers in de ban gedaan konden worden, ja zelfs tot de galeien veroordeeld konden worden. En dan te bedenken dat toneelspel hoogstwaarschijnlijk uit de godsdienstige plechtigheden was voortgekomen. Toegegeven dient wel dat naast het 'officiële' toneel altijd het straattoneel was blijven bestaan, waarbij de zg. 'grollige' scènes meestentijds tot bedenkelijk laag niveau waren gezakt, vaak uitmuntten in obsceniteiten en voornamelijk uitmondden in dronkemans- taferelen en vechtpartijen.

Vondel, die zijn pen van tijd tot tijd aardig in gif kon dopen, spaarde begrijpelijker- wijs de predikanten die zijn Gijsbrecht verminkten, niet. 'Oordeelloze gezellen, kerkuilen, bedilallen, pilaarbijters', scheld hij. De magistraten waren niet ongevoelig voor de druk der predikanten. En zeker kon men niet beweren dat acteurs toen maatschappelijk aanzien genoten. Ze werden zeer karig betaald, en gedroegen zich weinig 'aangepast'.

Ondanks alle problemen bleef Vondel vooral bijbelse stukken voor de schouwburg schrijven. Overigens is het woord 'schouwburg' van hem. Verscheidene malen wisten de predikanten het gebouw gesloten te krijgen. In andere plaatsen mocht helemaal niet gespeeld worden. En dat bleef zo tot de staatkundige omwenteling in 1795.

De schouwburg bleef voor de predikanten een "zondige instelling', een kweekplaats van godslasteringen en ontucht'. Ze kwamen vooral in hevig verzet toen de eerste vrouw, Adriana Noseman, op de planken verscheen. Vondels 'Lucifer' werd na twee voorstellingen verboden! Na 1680 was het soms gedaan met de jaarlijkse voorstellingen van de Gijsbrecht, die overigens tegen die tijd gereduceerd was tot een opvoering van wapengekletter met breed uitgesmeerde bloedbaden in de kloosters van de Karthuizers en Klarissen. Voor een kerstspel was de Gijsbrecht toch wel heel slecht terechtgekomen!

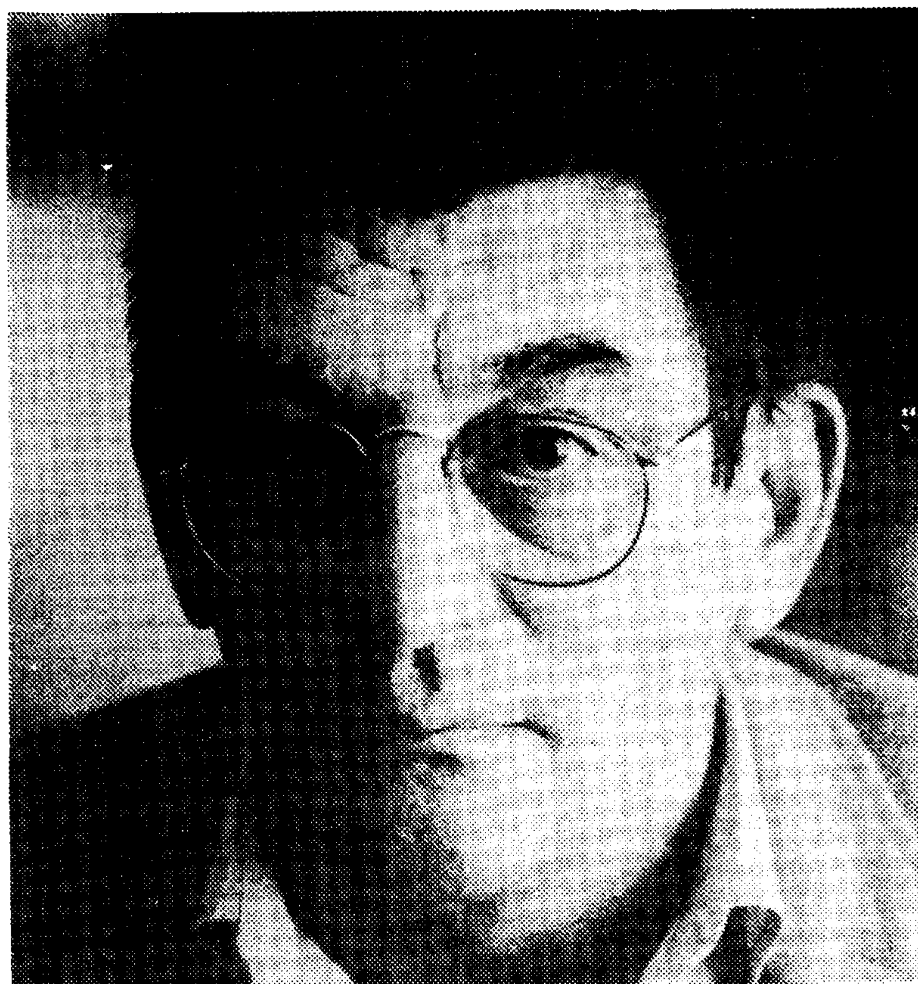
Gelukkig dat in latere eeuwen de Gijsbrecht door regisseurs en acteurs weer volledig in ere hersteld is.

■

KEES VOS

"Waar werd oprechter trouw / Dan tussen man en vrouw / Ter wereld ooit gevonden?" Johan Schmitz als Gijsbrecht en Ank van der Moer als Badeloch. [Nederlandse Comedie, 1961]

Dan glijdt de wereld spoorloos door je heen

... *pseudoniem van H.J. Marsman* ...

Van de vele boeken die J. Bernlef (pseudoniem van H.J. Marsman) tot nu toe schreef is de roman „Hersenschimmen" zeker de meest opvallende. Tussen de grote namen die de laatste jaren allemaal achter elkaar met een uitzonderlijk goed verkopend boek kwamen: Cees Nooteboom met „Rituelen", Harry Mulisch met „De aanslag", en Hugo Claus met „Het verdriet van België" neemt Bernlef een aparte plaats in omdat hij nooit een opvallend schrijver is geweest. Hij is een schrijver die gestaag voortwerkt, jaarlijks soms met twee titels komt maar nog niet eerder doorbrak naar het grote publiek, zoals dat nu gebeurd is met de roman „Hersenschimmen".

Het gaat hier om een roman die wil laten zien wat er omgaat in dement wordende mensen. Bernlef laat dit zien d.m.v. de beschrijving van een aantal cruciale dagen in het leven van Maarten Klein. Klein is een Nederlander van 71 jaar die in de buurt van Boston in de V.S. woont. Het is een ik-verhaal, m.a.w. de gebeurtenissen worden van binnenuit beschreven; een tour de force, vooral daar waar de dementie totaal is geworden. Getoond wordt hoe krachtig de verbeeldings- wereld van de demente mens wordt, zo sterk zelfs dat die wereld de realiteit van alledag i.c. de werkelijkheid van de andere romanfiguren verdringt. Soms is die verbeeldings- wereld aanwezig met de kracht van een hallucinatie. Als Klein op een gegeven moment tijdens een wandeltocht met zijn hond in een verlaten vakantiehuisje terecht komt, gaat hij aan een tafel zitten en hij kijkt naar buiten. Dan staat er „maar nu stuiten mi n ogen af op kaal en onverschillig terrein". Direct daarna heeft de wereld van vroeger de dagelijkse werkelijkheid verdrongen: hij verbeeldt zich weer aanwezig te zijn op een vergadering met zijn vroegere collega's. Dan is Klein alweer een stapje verder op de weg die voor hem begon met een nachtelijke waarneming: „Plotseling was ik wakker, wakker en volstrekt helder. Een tak sloeg met steeds langere tussenpozen tegen de veranda- balustrade. Toen hield ook dat geluid op. Mijn hoofd was één grote helverlichte ruimte, volstrekt leeg, en erbuiten windstilte, winterduisternis en Vera's regelmatige ademhalen". Even later heeft hij het idee dat zijn hoofd doorzichtig is, van glas of ijs. Hij realiseert zich dat er iets met hem aan de hand is, maar hij geeft op dat moment de winter de schuld.

In het beschreven dementerings- proces staat het vergeten centraal. Volgens de auteur moet de lezer dit vergeten zien als een aspect van het doodgaan. In het vergeten werpt de dood a.h.w. haar schaduw vooruit, merkt Bernlef op in een interview. Heel overtuigend en soms ook humoristisch wordt beschreven hoe Maarten Klein dit vergeten ervaart. Hoe hij er onder lijdt maar ook hoe hij geregeld, op allerlei manieren, probeert dit vergeten te maskeren. Het maskeren heeft meestal tot doel zijn omgeving en vooral zijn vrouw Vera te overtuigen van het feit dat men zich om hem geen zorgen hoeft te maken. Maar steeds duidelijker wordt hoe het vergeten als een olievlek de kennis van de werkelijkheid verstikt waarover Maarten Klein beschikt. Het vergeten begint met de dichtstbijzijnde feiten en herinneringen. Een geleend boek, een buskaartje, het besef van de functie en de herkomst daarvan verdwijnt het eerst, het worden dingen. De herinneringen van Maarten Klein gaan steeds verder terug, of moeten wel verder teruggaan, omdat het „meer van herinnering" vlakbij verduisterd wordt. Bernlef weet heel knap de herinneringen op te laten duiken. De herinneringen aan een jeugdliefde, aan de oorlog, aan de eerste ontmoeting met zijn vrouw bijvoorbeeld, zijn in het begin van het boek, en van het dementerings- proces, als ijsbergen, deels zichtbaar. Later krijgt de lezer, als hij met Klein dieper is weggezonken in het verleden, meer te zien.

Aan het einde zijn alle herinneringen verdwenen, ook de naam van zijn vrouw is Klein kwijt: „Handen......voeten......geschraap van afgetrapte stoelpoten over beton......willen dat ene mister Klein Vera zegt, zeg het, Vera Vera Vera Vera Vera Vera, tot ik het hoor- ......hoor hoe mijn stem wegdobbert...... weg is weg". Dit zijn de gedachten van Maarten Klein, hij is dan al opgenomen in een gesticht. Zijn gedachten zijn geen stroom meer, ze zijn uitgevloeid in stroompjes. Hortend en stotend is zijn denken en taal aan het verdwijnen. Dan wordt werkelijk wat Klein al eerder waarnam: „Dit lichaam (dat is zijn eigen lichaam, W.S.) drukt me eruit. Als een drol word ik uit mijzelf geperst". Als het zover is, dan is de wereld buiten niet meer herkenbaar, de blik stuit op de wereld af, omdat de wereld geworden is tot een hoeveelheid deeltjes die niet in onderling verband gebracht kunnen worden, omdat er geen herinneringen zijn. Zonder herinneringen kan een mens slechts kijken en „dan glijdt de wereld spoorloos door je heen", zoals Maarten Klein zich realiseert op een eerder moment.

„Hersenschimmen" is een hecht gebouwd boek waarvan de onderdelen allemaal in dienst staan van de wil om de tragiek te tonen van een mens die uit zichzelf verdwijnt. Een heel tekenend deel is de herinnering aan het boek van Jules Verne over de reizen en lotgevallen van Kapitein Hatteras, dat Maarten Klein in zijn jeugd graag las. Ook Kapitein Hatteras wordt in een gesticht opgenomen waar hij steeds weer naar het noorden wil „tot hij tegen een muur opliep. Daar bleef hij staan, urenlang". De muur komt terug wanneer Klein zelf ook in een kliniek is beland. In hetzelfde boek van Jules Verne staat hoe Hatteras gek werd „van al dat wit" - Hatteras was een poolreiziger - en ook Klein denkt aanvankelijk dat zijn „verstrooidheid" het gevolg is van de nare winter. Alles zal wel beter gaan als de lente de sneeuw zal laten verdwijnen. De roman begint trouwens met de cursieve zin „Misschien komt het door de sneeuw dat ik me 's morgens al zo moe voel". De sneeuw is voor Klein iets anders dan voor zijn vrouw die dwepend kan praten over dezelfde sneeuw die de sporen van de mens zo mooi uit de natuur kan laten verdwijnen. Hoe tragisch resoneert dit alles mee in de laatste zin van het boek, als Klein zichzelf al helemaal kwijt is en dan een stem hoort die fluistert over de lente „de lente die op het punt staat te beginnen".

Door het winter-sneeuw motief sluit „Hersenschimmen" trouwens nauw aan bij ander werk van Bernlef, die boeken schreef onder de titels: „Sneeuw", „Winterwegen" en „Onder IJsbergen"; van wie veel werk in Zweden speelt en die als schrijver doorgaat voor iemand met een koele toon.

Een andere samenbindende factor is de humor. Maarten Klein is iemand die heel ontnuchterend kan reageren op de momenten waarop hij na een geestelijke afwezigheid weer terugkeert in de alledaagse werkelijkheid. Ook verkerend in zijn droomwereld kan Klein humoristisch zijn. Wanneer hij zichzelf in bed bevuild heeft en hij gewassen wordt door zijn vrouw en een hulp, houdt hij, zittend in bad tussen zijn eigen vuil, een lakoniek maar kort referaat over wat hij noemt „het regiem onder de gordel". Dit werkt komisch door de tegenstelling tussen wat er gezegd wordt (en hoe het gezegd wordt) en het moment waarop. Op één van de laatste bladzijden, hij heeft nauwelijks meer contact met de wereld buiten hem, signaleert Klein: „De tuinmuur is goed......een muur imiteren, dat doen de meesten hier en gelijk hebben ze ook nog......en sommigen hebben er waarachtig veel talent voor". Hier wordt een „Hatteras" observatie op ironiserende wijze vanuit de ik afgerond.

Ook de beschrijving van de verhouding tussen de hoofdfiguur en zijn vrouw Vera „doortintelt" de gehele handeling. Die verhouding wordt gekenmerkt door onvoorwaardelijke liefde. Zijn vrouw betekent alles voor Klein. Zij is ook helemaal van hem: „Ik ben de enige die al die vrouwen die ze geweest is in haar kan zien. Soms raak ik haar aan, raak ik ze allemaal tegelijk even zachtjes aan. Een gevoel is het. Een gevoel dat zij alleen bij mij kan oproepen, niemand anders". De zij-figuur die op het laatste moment nog bij hem is, lijkt op een koppeling van een moederfiguur en Vera.

„Hersenschimmen" is een heel indringende, zoals gezegd, ook een zeer overtuigende roman. Dat kan ik makkelijk zeggen want het boek staat nog steeds hoog genoteerd op de „literaire" boeken toptien. Ik denk dat het overtuigende het gevolg is van het feit dat de droge noteerstijl van Bernlef, die er meer voor gezorgd heeft dat zijn andere boeken geen verkoopsuccessen werden, nu ruimte laat voor gevoelens.

De emotie dringt zich tussen de woorden door. Dat is misschien het gevolg van de gekozen vorm: identificatie met de vertellende ik is steeds mogelijk, vooral door het reële van de personages en hun wereld. Tegelijkertijd gaat er een betovering uit van de onafwendbaarheid van het beschreven proces, waardoor de suggestie vrijkomt dat wi allen de kans hebben ooit de weg van Maarten Klein te moeten gaan.

En dit laatste is een van de belangrijke aspecten van wat literatuur behoort te zijn: een verheviging van het bijzondere te tonen, waardoor het incidentele algemeen geldig wordt. Daarom kan de dichter, die Bernlef ook is, zeggen: *„Geen leven leiden wij, maar mogelijkheden".* ■

WILLEM STOKVIS

J. Bernlef: Hersenschimmen. Amsterdam 1984, Querido.
ISBN 90 214 5181 6.

HET VERHAAL VAN EEN EX-JUNK

In de zestiger jaren is het allemaal begonnen. Grote groepen jongeren gaan experimenteren met geestes- verruimende produkten. De sfeer waarin met name weed-achtige voortbrengselen van moeder aarde worden geconsumeerd is in die 'roaring sixties' nog ludiek te noemen. De dealer is tevens gebruiker en de drugs-'maffia' bestaat uit een aantal gemoedelijke Chinezen die hun opiumkit tegen acceptabele vergoeding beschikbaar stellen.

In die sfeer komt René Stoute in de drugsscène terecht.

Heroïne

Als velen van zijn generatiegenoten is hij een zoekende mens. De ethische muren van het establishment dienen geslecht te worden. Op de puinhopen ervan moet een nieuwe maatschappij-orde ontstaan. Alcoholgebruik wordt geassocieerd met het regentendom, want is geaccepteerd. De speurtocht naar alternatieven verliest al snel zijn ludieke karakter. De drugsgebruiker die met beide benen in de maatschappij staat, om deze 'van binnenuit' (zestiger jaren jargon) te veranderen, maakt plaats voor de zich isolerende out-cast. Die verandering voltrekt zich ook in René Stoute. Het is 1972. Een keerpunt in de geschiedenis van de nederlandse junkie-scène.

Het jaar van de drooglegging. Het jaar ook dat er geen gram opium meer te krijgen is. Een nieuw middel verovert binnen drie maanden de markt: heroïne. Een nieuw soort dealer doet zijn intrede. Harde gangsters uit Singapore en Hongkong verspreiden de 'brown sugar' aanvankelijk tegen afbraakprijzen. Niet veel later wordt de verslaafden het financiële mes op de keel gezet. De sfeer is meedogenloos. De maatschappij-kritische soft-junk maakt plaats voor de maatschappelijk geïsoleerde shotjager.

Dope-vrij

De dan 22-jarige René Stoute is zo'n shotjager geworden. Om aan zo'n honderdenvijftig gulden per dag te komen, besteelt hij toeristen en haalt auto's leeg. Hij ziet vrienden om zich heen sterven en realiseert zich dat heroïne ook zijn dood zal worden. In afkickcentra probeert hij clean te worden, maar hij heeft weinig vertrouwen in de gehanteerde methodes. Dan, in 1976, heeft een ultieme poging succes. Op eigen kracht weet hij middels welhaast bovenmenselijke inspanningen dope-vrij te worden. Met de dood voor ogen bekeert hij zich tot het leven.

"Dat gevoel van dit is een doodlopende weg wordt op een gegeven moment zo sterk.
Je belandt op den duur toch op bepaalde punten: hersenvliesontste-

(Vervolg op pag. 15) ▶

Internationalisering senaat der kerk voortgezet

Europees overwicht in kardinalen-college versterkt: 80 van de 120

VATICAANSTAD — Met de benoeming van 28 nieuwe kardinalen heeft paus Johannes Paulus II de omvang van het college van kardinalen op 152 gebracht, van wie 32 tachtig jaar of ouder zijn en daarmee niet kunnen deelnemen aan een conclaaf ter verkiezing van een nieuwe paus. Bovendien is er nog een 30 juni 1979 „in pectore” benoemde kardinaal. Zijn naam wordt geheim gehouden om vervolging te voorkomen. Algemeen wordt aangenomen dat het hier gaat om de bisschop van de Sovjetrepubliek Litouwen, de apostolisch administrator Julijonas Steponavicius (74).

Bisschop SIMONIS
120 stemgerechtigden bij pauskeuze

Het heeft er alle schijn van dat de paus met de nieuwe benoemingen een „internationalisering” van het college van kardinalen heeft willen voortzetten, waarbij de Italiaanse invloed verder is teruggedrongen. Wel staat buiten kijf dat de Europese invloed is vergroot in wat ook wel de „Senaat van de kerk” wordt genoemd. Kwamen in het oude college 64 kardinalen uit Europa, nu worden er 18 nieuwe aan toegevoegd, namelijk uit Nederland, België, Frankrijk, Italië, West-Duitsland, Oostenrijk, Polen, Spanje en Tsjecho-Slowakije. Europa heeft daarmee het recordaantal van tachtig kardinalen bereikt. De internationale oriëntering is versterkt door de benoeming van zes kardinalen uit de beide Amerika's, twee uit Afrika en twee uit Azië. Afgezien van de Europeanen bestaat het college nu uit 38 Amerikanen, 16 Afrikanen, 13 Aziaten en 3 leden uit Oceanië.

Sommige benoemingen kunnen worden gezien als versterking voor het gezagsgetrouwe element in de kerkleiding, terwijl andere per traditie voortvloeien uit het belang van het betrokken aartsbisdom. Dat mensen die dicht bij het vuur zitten weten op te vallen, kan uit de benoeming van enige curieprelaten worden begeleid.

Algemeen wordt de verheffing tot kardinaal van de doodzieke erevoorzitter van de pauselijke commissie voor de massamedia, Andrzej Maria Descur, gezien als een uiting van waardering voor diens persoonlijke verbondenheid met de paus. De benoeming tot kardinaal van Jozef Tomko deed een vacature ontstaan aan de top van de congregatie voor de evangelisering der volken. Zijn plaats als voorzitter wordt ingenomen door de Belgische bisschop Jan Schotte (57).

Bij de aankondiging op de algemene audiëntie zei de paus zich te willen houden aan de beschikking van zijn voorganger Paulus VI. Het aantal leden gerechtigd tot deelneming aan de keuze van een nieuwe paus tot 120 te beperken. Dat doel is bereikt, omdat de hoogleraar in de sociologie en pauselijk raadgever Pietro Pavan als nieuwe kardinaal al ouder is dan 80, terwijl een tweede Italiaanse kardinaal begin mei de leeftijd der zeer sterken bereikt.

Dat de paus nu al de benoemingen bekend maakt terwijl de kardinaalshoed pas op 25 mei wordt uitgereikt houdt verband met het feit, dat sommige nieuw benoemden lange reizen moeten maken terwijl allen zich van bij hun nieuwe waardigheid passende kleding moeten voorzien. ■

Bewind van dictator Stroessner aangeklaagd

Aartsbisschop Asuncion: rijken in Paraguay worden steeds rijker

ASUNCION — De Rooms-Katholieke aartsbisschop van Asuncion in Paraguay heeft zich in een vraaggesprek samenvallende met de 31e verjaardag van de coup die president Alfredo Stroessner aan de macht bracht, over het regime beklaagd.

De politie is volgens hem wreed, er is corruptie, de mensenrechten worden geschonden, er is sociaal onrecht en er wordt misbruik gemaakt van macht. „De rijken worden rijker, de armen armer”, Aldus mgr. Ismael Rolon.

Zonder generaal Stroessner - naar ancienniteit oudste rechtse militaire staatshoofd van de wereld - bij naam te noemen, kritiseerde de aartsbisschop Stroessners regering zonder blad voor de mond te nemen, wat zeldzaam is in een land waar de afwijkende mening sinds dertig jaar wordt onderdrukt.

„Ondanks voortdurend gepreek (van de regering) dat er vrijheid en gelijkheid heerst en dat de mensen tevreden zijn, zijn er talrijke gevallen van machtsmisbruik en wrede behandeling, vooral op plaatselijke politiebureaus”, aldus Rolon. Hij zei dat het regime de media intimideert en herinnerde aan de sluiting vorig jaar van de meest-gelezen krant van Paraguay, ABC Color, en beperkende maatregelen tegen de zender Radio Nanduti.

„Een ander betreurenswaardig verschijnsel is dat een bevoorrechte politieke minderheid zichzelf grotelijks verrijkt, terwijl de economische situatie voor de meerderheid van de mensen dezelfde blijft of verslechtert. „De rijken worden rijker, de armen armer”, zei mgr. Rolon.

volgens diplomaten in Asuncion is de Rooms-Katholieke kerk, waartoe de meeste Paraguayanen behoren, de enige niet-aflatende criticus geweest ten aanzien van een regering die haar opposanten krachtig heeft aangepakt. Organisaties voor de mensenrechten beschouwen Stroessners Paraguay als een van de strengste politiestaten ter wereld en zij zeggen dat een 30 jaar oude staat van beleg de overheid in staat heeft gesteld partijdig op te treden en mensen aan te houden zonder vorm van proces.

„Officieel is er geen confrontatie tussen kerk en staat”, aldus Rolon, „Maar er is wrijving en gecamoufleerde vijandigheid vanwege de constante waakzaamheid van de kerk en interventie in zaken die de mensenrechten betreffen”.

Wat het machtsmonopolie betreft van de regerende Coloradepartij, zei de aartsbisschop: ” De scherpe politisering (van de natie) veroorzaakt onrecht en vervolging”. Partijlidmaatschap is een voorwaarde voor rijksbetrekkingen en banen in het openbare leven en volgens diplomaten is Stroessners bewind evenzeer gebaseerd op een effectie systeem van patronage als op de vrees van de burgerij om het misnoegen van de machthebbers op te wekken.

Monseigneur Rolon zei dat politiek pluralisme een dringende noodzakelijkheid voor Paraguay was en dat er behoefte bestond aan „een dialoog onder omstandigheden van gelijkheid en wederzijds respect”.

De 72-jarige Alfredo Stroessner

ALFREDO STROESSNER
...ondanks voortdurend gepreek...

is sinds 1954 zeven keer tot president gekozen in verkiezingen die hem minstens negentig procent van de stemmen opleverden.

Het jongste verslag over de rechten van de mens van het amerikaanse ministerie van Buitenlandse zaken, noemt de laatste verkiezingen, gehouden in 1983, een „gecontroleerde verkiezingsprocedure” en voegt er aan toe: „In de praktijk wordt het gezag van president Stroessner niet aangevochten”. ■

Bevrijding van vooroordeel?

Rabbijn Van Voolen: herdenken lijkt bedoeld als afsluiting

UTRECHT — „Zijn we veertig jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog bevrijd van een van de grootste fouten uit die tijd, Vooroordelen? Het ontkennend antwoord hierop heeft geleid tot de oprichting van het OJEC (Overlegorgaan van joden en christenen in Nederland)”. Dit zei de Amsterdamse rabbijn H. Rodrigues Pereira, op een Ojec-bijeenkomst te Utrecht over „Bevrijding......van vooroordeel?”.

Hij werd daarin bijgevallen door de psychologe mevrouw B. Evers-Emden, voorzitter van de joodse vrouwengroep Deborah. „Je hoort wel: Eenmaal een slechte ervaring met een jood, dus alle joden deugen niet. Maar je hoort nooit: Christenen hebben mijn hele familie uitgeroeid, dus alle christenen deugen niet”. Zij benadrukte dat de bevri ding voor de joodse overlevenden van de Holocaust niet betekende dat ze hartelijk werden ingehaald. Voor alles moest gevochten worden: Voor onze spullen, onze arbeidsplaatsen, onze woningen, onze kinderen of die van familieleden”.

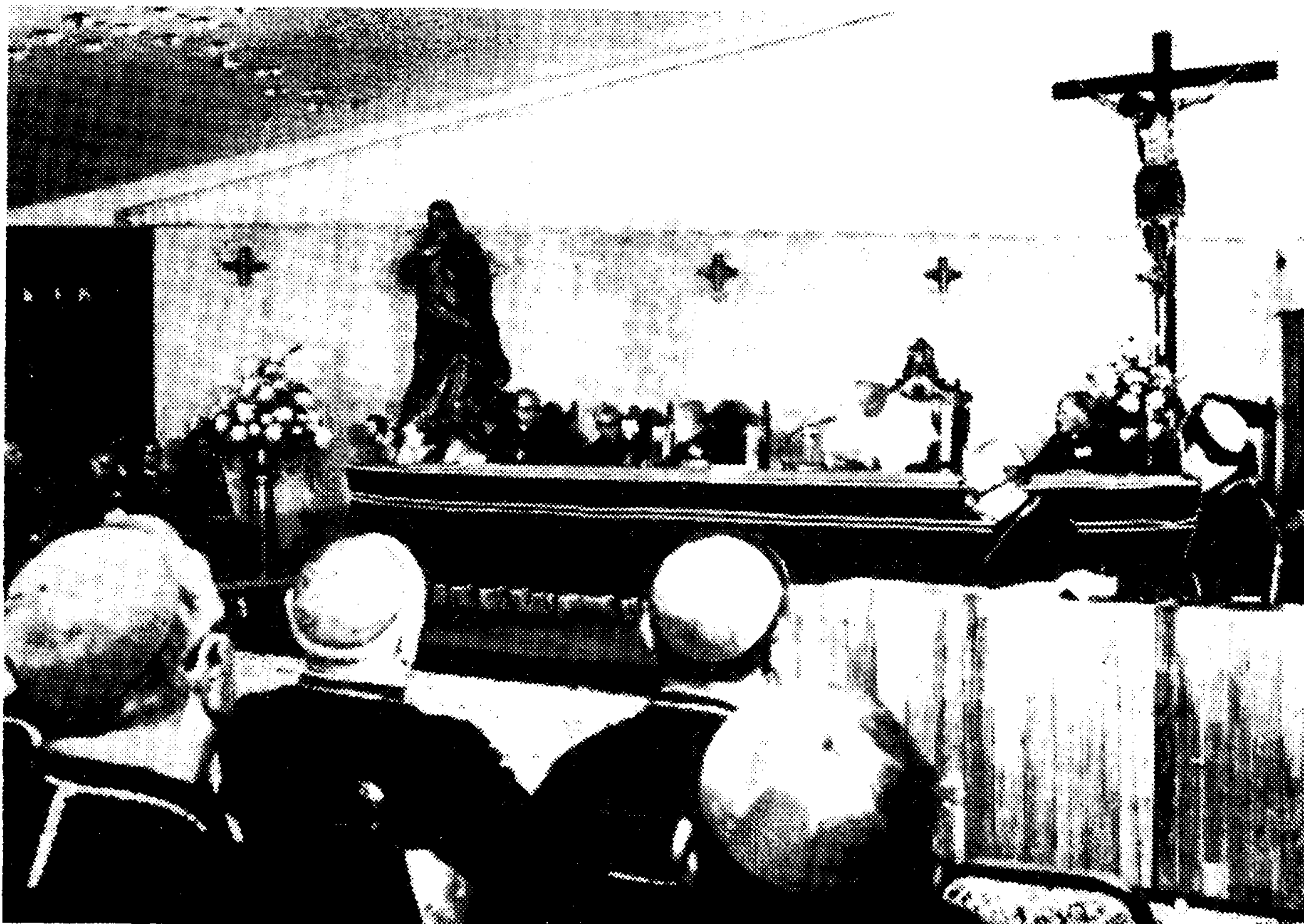
...mannenwerk...

Rabbijn E. van Voolen, tevens conservator van het Joods historisch museum te Amsterdam, zette vraagtekens bij alle viering van veertig jaar bevrijding. ”Zijn de plaatsing van (bescheiden) monumenten voor de omgekomen joden en de uitgave van een veelvoud van boeken en films over de oorlog juist niet bedoeld als de afsluiting van een periode, waaraan we niet meer herinnerd willen worden? Is dat alles oprecht? Is dat bevrijding?” zo vroeg hij zich af.

In de joodse traditie hoeven we niet bevrijd te worden, zo zei hij, altijd gedenken en herinneren, dat zijn daarin de belangrijkste woorden. „Gedenk de uittocht uit de slavernij van Egypte” houdt voor nu de opdracht in te werken aan „De vervolmaking van de wereld”. Van Voolen, geboren in 1948, zei:„ Daarom is mijn joodse generatie niet het produkt van de Tweede Wereldoorlog. Ik ben geen tweede generatie van na de oorlog„ maar ik behoor tot de 133ste generatie van het jodendom”.

Het is grenzeloos primitief en geestelijk onrijp wanneer christenen menen dat zij geen vooroordelen tegen joden hebben. Dit zei de hervormde theoloog dr. Hans Jansen, auteur van „Christelijke theologie na Auschwitz”. Het meest hardnekkige vooroordeel is de opvatting dat met de komst van Christus er een einde kwam aan de joodse godsdienst. ■

Emilio Castro over voorwaarde vrede:

Vijandbeelden doden, vertrouwvol overwinnen nationale grenzen

GENEVE — Christenen zullen zich hoe langer hoe meer bewust worden van de gevaren, die een voortgaande nucleaire bewapenings- wedloop oproept voor de mensheid. Deze verwachting spreekt Emilio Castro, secretaris- generaal van de Wereldraad van Kerken, uit in een brief, gericht aan de 303 lidkerken ter gelegenheid van de veertig- jarige herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog in Europa.

Castro zou het verkeerd vinden, als de terugblik op de gruwelen van die oorlog de blik zou verduisteren voor de talrijke andere oorlogen en gewapende conflicten sindsdien, alsmede de hongerdood die miljoenen mensen ten grave heeft gesleept. Daarom moeten christenen, die deelnemen aan herdenkingen, ook ter gelegenheid van de beide eerste kernbommen op Japan, steeds ervan uitgaan dat die moeten dienen tot versterking van de wil, nog

EMILIO CASTRO wereldraad ...helingsproces...

vastbeslotener dan tot dusver de vredesarbeid ter hand te nemen.

De secretaris- generaal vindt, dat het vernietigen van oude vijand- beelden en het vertrouwvol overwinnen van nationale grenzen en politieke systemen, voorwaarden zijn om die strijd voor de vrede te winnen. Na de oolog hadden de kerken een historische kans tot samenwerking en eenheid te komen. Tot de belangrijkste taken van de in 1948 te Amsterdam opgerichte Wereldraad van Kerken behoorde het, de door de oorlog verbroken banden tussen kerken weer aan te knopen. Dat helings- proces van na de oorlog is naar de mening van Castro zeer wezenlijk geweest voor de versterking van de kerkelijke eenheid. ■

Wereldorganisatie van katholieke vrouwen:

Vrouw moet in aanmerking komen voor het permanente diakonaat

KEULEN — Naar eerst thans bekend is geworden, heeft de Wereldunie van katholieke vrouwen- organisaties, die in Keulen zijn 75- jarig bestaansfeest heeft gevierd, in 1982 een vertrouwelijk rapport naar de Vaticaanse congregatie voor de Geloofsleer gestuurd. Daarin wordt aangedrongen op de volwaardige erkenning van de vrouw in de kerk, zodat zij in aanmerking moet kunnen komen voor het permanente diaconaat. Daartoe is nodig dat de clerus een goed vormings- programma krijgt voorgeschoteld over de rechtmatige rol, die de vrouwen in de kerk behoren te kunnen spelen.

Het bestuur van deze overkoepeling van 110 nationale vrouwen- verenigingen in 62 landen met in totaal dertig miljoen leden, heeft er bij de aangesloten organisaties op aangedrongen het rapport terdege te bestuderen en daarop actie te ondernemen, dit alles met het oogmerk een belangrijke bijdrage te leveren aan de in 1987 te houden wereldbisschoppen- synode over de rol van de leken in de RK kerk.

In het zeventien bladzijden omvattende rapport brengt de Wereldunie diepe bezorgdheid tot uiting over het verlies aan vrouwelijke leden dat de kerk al heeft geleden, welk verlies zich zal voortzetten tenzij de kerk serieuze aandacht schenkt aan de zorgen en aspiraties van vrouwen, die ten volle deel willen hebben aan het leven en de zendingsopdracht van de kerk, aldus het rapport. Het rapport maakt melding van ergerlijke gevallen van discriminatie van vrouwen, onder meer tot uiting komend in een achterstelling bij h[illegible]menstellen van kerkelijke li[illegible]en die besluitvormings- bev[illegible]heid hebben. De afwezigheid van vrouwen in adviserende en besturende organen kan niet worden gerechtvaardigd op grond van hun onervarenheid in kerkelijke zaken of gebrek aan de juiste scholing, zegt het rapport. Het document noemt het hard nodig dat de kwestie van de „misdienaressen" nu eens uit de wereld wordt geholpen, op straffe van het later afhaken van opgroeiende vrouwen die van kerkelijke taken werden uitgesloten „omdat zij toevallig geen man waren".

In een aantal landen, zoals Zwitserland, Groot- Brittannië, Duitsland, Canada en de Verenigde Staten, zijn al vrouwelijke diakens in functie, meldt het rapport. Aangezien het permanente diaconaat al open staat voor mannelijke leken, lijkt de tijd gekomen ook zo'n stap voor vrouwen te zetten in alle plaatselijke kerken, aldus het rapport van de Wereldunie van Katholieke vrouwen- organisaties WUCWO. Tenslotte wraakt het rapport seksistisch kerkelijk taalgebruik, terwijl alleenstaande of kinderloos gebleven vrouwen zich meermalen uitgesloten voelen bij eenzijdig gerichte aandacht in de kerk op gezinnen met kinderen. Het Vaticaan erkent de WUCWO als een internationale Rooms- katholieke organisatie. ■

Kerk waarschuwt voor toenemend politiek geweld in Ecuador

QUITO — De katholieke kerk heeft zijn stem verheven tegen het toenemende geweld in Ecuador. Tegelijkertijd riepen de bisschoppen op tot meer eenheid onder de Ecuadorianen. Volgens het episcopaat dreigt het land verstrikt te raken in de onbeperkte economische vrijheid van het kapitalisme, maar ook moet het uitkijken dat het niet belandt in een systeem waarbij de economie op totalitaire manier wordt opgezet volgens het Marxistische idee. Deze uitspraak komt in een periode dat het politieke geweld duidelijk toeneemt als gevolg waarvan in de afgelopen maanden al verschillende doden zijn gevallen. ■

Door Vaticaan voor één jaar, ook proces tegen zijn broer Clodovis Boff

Leonardo Boff zwijgen opgelegd

SAO PAOLO — Het Vaticaan heeft de Braziliaanse bevrijdings- theoloog Leonardo Boff tot een absoluut stilzwijgen veroordeeld gedurende een jaar. De krant „Folha de Sao Paulo" meldt dat deze „geheime beslissing" op 1 mei door de Congregatie voor de Geloofsleer is meegedeeld aan de overste van Leonardo Boff in het Vaticaan, Pater John Vaughan. Tot mei volgend jaar mag Boff niets publiceren, niet doceren en niets in het openbaar zeggen.

Leonardo Boff, die zich in het Franciscaner klooster te Petropolis (staat Rio de Janeiro) heeft teruggetrokken, wilde geen commentaar geven op zijn bestraffing.

Dat hij kennelijk van plan is het Vaticaanse bevel op te volgen, werd reeds duidelijk toen hij onverwachts weigerde te verschijnen op het gemeentehuis van Rio de Janeiro, waar de gemeenteraad hem het ereburgerschap van de stad had willen verlenen.

Het Vaticaanse offensief tegen zowel Leonardo als zijn broer Clodovis is paniek aan het veroorzaken onder de vooruitstrevende Braziliaanse geestelijkheid. Geen bisschop is bereid commentaar te geven op de gebeurtenissen. De krant „Folha de Sao Paulo" meldde, dat zij bang zijn geworden voor het Vaticaan. Een niet nader genoemde theoloog zei: „Wie van ons nu een interview geeft, komt ook onmiddellijk op de zwarte lijst van het Vaticaan en zal worden vervolgd. Het is nu tijd dat de leken hun mond opendoen".

De vooruitstrevende aartsbisschop van Sao Paulo, kardinaal Paulo Evaristo Arns, was een van

Kard, ARNS van Brazilië ...zeer bijzondere vriendschap...

de weinige kerkleiders die zijn mond nog open durfde te doen. Hij weigerde evenwel commentaar te geven op het Vaticaanse optreden, maar benadrukte „zijn zeer bijzondere vriendschap" met zowel Leonardo als Clodovis Boff.

Mgr. Celso Queiroz, lid van de Commissie voor de geloofsleer van de Braziliaanse bisschoppenconferentie (CNPB), wilde evenmin op de affaire-Boff ingaan. Hij zei alleen dat de omvang die de zaak aan het aannemen is hem verdriet doet en dat dit „beslist geen goed doet aan de zaak van de kerk".

Volgens Clodovis Boff is inmiddels ook een Vaticaans proces tegen hem op gang gekomen. Vorig jaar heeft het bisdom Rio de Janeiro hem als theologisch hoogleraar geschorst. De leider van zijn kloosterorde, de Canadese pater Michel Sancerny, heeft hem vervolgens uitgenodigd les te geven op het Marianum-college te Rome, Dit blijkt inmiddels ook te zijn verboden door de Vaticaanse congregatie voor het katholieke onderwijs.

Voor een formeel proces tegen Clodovis heeft inmiddels, op verzoek van Rome, het bisdom Rio de Janeiro de nodige documenten naar het Vaticaan opgestuurd. Het bisdom heeft bevestigd, dat nog in mei zijn commissie voor de geloofsleer haar document tegen Clodovis zal publiceren. Hierin wordt de bevrijdingstheoloog beschuldigd van „secularisme", "Atheisme" en "het hebben van ideeën die schadelijk zijn voor het geloof en het christelijk leven". Van Clodovis was geeist dat hij in het openbaar zijn „fouten" zou erkennen. Hij heeft evenwel op de beschuldiging gereageerd met een tegendocument, waarin hij de commissie verwijt de strekking van zijn boeken niet juist te hebben geïnterpreteerd.

Clodovis was na zijn terugkeer uit Rome uitgenodigd aan de katholieke universiteit van Sao Paulo te gaan doceren. In verband met de huidige ontwikkelingen is in overleg tussen Clodovis en de bisschoppen van de staat Sao Paulo evenwel besloten hieraan voorlopig geen gevolg te geven.

Het stilzwijgen van een jaar dat zijn broer Leonardo is opgelegd, komt volgens zijn aanhangers niet overeen met wat het nieuwe canonieke recht bepaalt. Huns inziens zal hij slechts als docent mogen worden geschorst, omdat geen formeel proces tegen hem is afgerond.

In het verleden heeft het Vaticaan diverse theologen tot stilzwijgen veroordeeld. Een bekend geval betrof de Franse Jezuiet Pierre Teilhard de Chardin, die in 1962 een Vaticaanse waarschuwing ontving waarin zijn werk „een gevaar voor het geloof" werd genoemd.

De geheime veroordeling" van Boff kan nog worden gewijzigd door Paus Johannes Paulus II, die alsnog een definitief oordeel moet vellen. Intussen heeft Leonardo Boff zich te houden aan de Vaticaanse beslissing, op straffe van een verbod zijn priesterschap geheel of gedeeltelijk uit te oefenen. ■

COLA DEBROT

vele onlusten die zich reeds hebben voorgedaan en van de vele onlusten die nog volgen zullen als men erop staat de bestaande maatschappelijke discrepantie te continueren".

Maar over het CDA schrijft Debrot: "Voor de rest zal de vertoning rondom het CDA, late imitatie van soortgelijke stromingen Italië, Duitsland en Chili, in Nederland spoedig in volstrekte vergetelheid geraken, ondanks de hemelwaarts gerichte blik van de heer Steenkamp, men moet maar brutaal zijn".

WEINIG OPBEUREND

De oorzaak van Debrots bijval aan Aantjes en z'n tirade tegen het CDA blijkt uit zijn begeleidende brief aan de redactie van Trouw. "Mijn overtuiging, in deze kanttekening zo kort mogelijk samengevat, berust op de weinig opbeurende ervaringen door mij opgedaan tijdens mijn ambtsperiode als gouverneur van de Nederlandse Antillen gedurende de jaren van september 1962 tot juni 1970. Het was dan ook met bijzondere vreugde dat ik heb kennis genomen van de rede van mr. Aantjes waarin hij zich op *ondubbelzinnige* wijze verzet tegen de *dubbelhartige* wijze waarop de ontwikkelingshulp aan arme landen wordt geboden".

Het is een vast punt in interviews met Debrot. Steeds snijdt hij het onderwerp van de Nederlandse hulp aan de Antillen aan. "Het westen is er altijd op uit geweest winst te halen uit de koloniën. Sociale hulp — huisvesting en onderwijs — kwam steeds op het tweede plan", begint hij uit zichzelf tegen journalist Cees Veltman. En: " Vanaf het begin heb ik er met de Nederlandse ministers over gesproken dat de Antillen niet alleen economische, maar ook sociale hulp nodig hadden". En: "De meeste Nederlandse ministers die op bezoek kwamen in de Antillen, vervielen toch weer in wijken bezoeken". Cola Debrot had geen rapport van de universiteit van Georgetown nodig om te weten waar de schoen wrong.

De parlementaire democratie was Debrot lief. Maar hij waarschuwde ervoor dat de regering wel een groot apparaat heeft, terwijl het parlement, dat zou moeten controleren, geen apparaat heeft. Om in zo'n situatie niet uit te glijden nemen parlementariërs de vlucht tot cryptisch taalgebruik. "Ze zeggen niet dat iets moet gebeuren, maar dat het zoveel mógelijk moet gebeuren en daarmee zeggen ze dat het eigenlijk niet hoeft. Ook het kabinet antwoordt in cryptische termen. Naarmate de verbanden groter worden, wordt dat erger. Als je Berkhouwer, de vice- voorzitter van het Europese parlement hoort praten, weet je even later al niet meer wat hij gezegd heeft. Het enige wat ik me van hem kan herinneren is; "Ik drink melk, u ook?". Men gaat bewust of onbewust onverstaanbaar spreken".

VERNIEUWING

Debrot had als politicus en gouverneur steeds een scherp besef van historische processen. In een nieuwjaars- causerie uit 1953 gaf hij zijn gehoor van ambtenaren les in de geschiedenis van de Antillen. Hij verdeelde daarin de geschiedenis van de Antillen in drie perioden.

De eerste periode was die der slavernij. "Het tweede tijdperk begint dus met de emancipatie van de bevolking van Afrikaanse oorsprong. Het vertoont eigen trekken, maar het is anderzijds zonder twijfel ook een voortzetting van de periode, die eraan is vooraf gegaan. De geschiedenis van de eerste periode is niet die van een enkel volk, maar van drie, volgens de zeden der apartheid naast elkaar levende volkeren: de slaven, van Afrikaanse oorsprong; de gecreoliseerde ofwel aan de tropen aangepaste blanken en de blanken die regelrecht uit Europa zijn gekomen. Na de emancipatie ontstaat een menging van deze drie gemeenschappen en het is het mengvolk uit deze drie gemeenschappen ontstaan, dat na de persoonrechtelijke emancipatie ook naar een politieke emancipatie of autonomie streeft". De derde periode ziet Debrot beheerst door de economische welvaart. Het is de periode van de vernieuwing, het meest spectaculair op het terrein van de politiek.

Debrot kon in 1953 natuurlijk nog niet weten dat hij als gouverneur in 1969, toen er van de economische welvaart al niet veel meer over was, de vernieuwing op politiek gebied zou afronden. Hij liet toen als gouverneur de leiders van de opstand uit de gevangenis halen voor de formatie- besprekingen. Hij adviseerde tegen de wil van de Antilliaanse regering in , aan de Koninkrijksregering dat de benoeming van Jonckheer tot gouverneur weer ingetrokken moest worden. De grootheid van Debrot als gouverneur was dat zijn handelen op kritieke momenten niet bepaald werd door de diplomaat die hij kon zijn, maar door de humaan voelende mens met inzicht voor historische processen. Dat hem dat niet in dank werd afgenomen, deed hem persoonlijk veel pijn, maar dat nam hij op de koop toe.

VADER

Als schrijver heeft Debrot decennia lang het gezicht van de Antilliaanse literatuur bepaald. Niet alleen omdat "Mijn zuster de negerin" uit 1933 een tijdlang het enige kwaliteitswerk was, maar vooral om het thema dat hij daarin gebruikte. De Caraïbische jongeling die zich niet meer wil conformeren aan de normen van de blanke of zwarte groep, maar die de raciale scheidsmuren wil ontstijgen, is een thema dat nog steeds gebruikt wordt, zowel in de Antilliaanse als in de Engelstalige Caraïbische literatuur. Dat thema was een eigen uitvinding van Debrot. Afgekeken heeft hij het niet uit het Engelstalige gebied, want daar kwam het nog niet voor. Debrot had de pech in het Nederlands te schrijven, want anders zou hij nu in het hele Caraïbische gebied geëerd zijn als de vader van de Caraïbische literatuur.

Debrot wist dit verdraaid goed, maar was niet onverdeeld gelukkig met zijn invloed. Tegen Han G. Hoekstra zei hij: "De Nederlandse literatuur die op Curaçao is ontstaan, ik weet niet of ik dat zélf gunstig vind, heeft voortdurend bij Mijn zuster aangegrepen. Het gaat altijd over wat verdwijnt. Dat nostalgische thema is gebleven en er is geen ander voor in de plaats gekomen. Je vindt het terug in het Spaans, het Papiaments, maar het sterkst in de Nederlandse literatuur". En: "Als men zegt dat het ook mijn schuld is — omdat ik destijds het thema heb geïntroduceerd — dan moet ik opmerken, dat vertedering om het verleden heel wat anders is dan dat verleden te zien als essentieel thema van een land. Dat heb ik nooit gedaan, ik heb een bepaalde situatie gezien". Toen Debrot dit zei was "Dubbelspel" nog niet verschenen. Maar een van de redenen waarom hij het werk van Frank Martinus Arion zo toejuichte, was juist dat het zich bezighield met wat kómen moest.

OMSTREDEN

Het is merkwaardig gesteld met de waardering die Debrot voor zijn oeuvre kreeg. Er is geen werk geweest dat onverdeeld gunstig ontvangen werd door de kritiek; integendeel: Debrot riep zeer tegenstrijdige reacties op. Maurits Uyldert schreef over "Mijn zuster de negerin", dat het werk blijk geeft van grote onbeholpenheid. "De auteur heeft goede bedoelingen, maar hij beheerst onderwerp noch stijl". Debrot heeft wel op enkele plaatsen de goede toon getroffen, maar desondanks "is deze uitgave van dit onvoldragen, in vele opzichten naïef geschrift, geen gelukkige daad". De recensie van Uyldert en van anderen leidde tot een woedende reactie van E. du Perron, die de novelle een zeer superieur debuut vond, "een verhaal dat meer dan een gewoon talent verried en dus door enige recensenten met de speciaal daarvoor benodigde botheid behandeld werd".

Over "Bid voor Camille Willocq" wond J. Greshoff zich op: "Ik vind het een onzinnig, ja zinneloos, onwaarachtig, onbelangrijk, doods en verward gepraat zonder kop of staart". Greshoff verweet Debrot dat het verhaal zich in Frankrijk afspeelt. "Die fransdoenerij stuit mij altijd tegen de borst, maar zeker bij een schrijver, die zo weinig Frans is, als Cola Debrot". Door dit verwijt kreeg hij Simon Vestdijk tegenover zich die op de achtergronden van Debrot wees. Debrot is naar geestesstaat en temperament een Latijn; hij voelt zich thuis in Parijs, waarom zou hij er niet over mogen schrijven? En Vestdijks oordeel: "Voor de uitbeelding van het oeroude conflict tussen God en duivel, heiligheid en zondigheid, weet Debrot onvergetelijke accenten te vinden, huiveringswekkende passages, van een ongewone helderziendheid in deze materie getuigend".

Ook zijn grote roman "Bewolkt bestaan" is omstreden. De Maasbode vond dat het lezen ervan meer kwelling dan genoegen was. Het blad kon het niet over zich krijgen om "zulk een stuk geestelijke ellende waarin ieders bestaan uiteindelijk in verrotting schijnt te moeten ondergaan, als een aanwinst van onze letterkunde aan te merken". En J. Greshoff draaide op volle toeren: "Ik heb niets tegen 'grisaille', niets tegen eentonigheid. Maar ik hoor een groot verschil tussen eentonigheid van een nederruisende bergbeek en die van een waterkraan welke men vergat te sluiten. Wat Cola Debrot ook moge zijn, géén frisse, dartele bergbeek". Weer keerde Simon Vestdijk zich tegen Greshoff. Volgens Vestdijk is het verhaal wel doorzichtig genoeg en komt er helemaal geen wartaal in voor. Vestdijk vond "Bewolkt bestaan" een zeer belangrijk boek, een scherp en grillig geslepen spiegel van onze tijd.

PROVINCIALISME

Hoe zijn negatieve recencies over Debrot te verklaren? Uit literair provincialisme, of dat nu openlijk toegegeven wordt, zoals in de Maasbode, of overschreeuwd wordt met een grote mond, zoals bij Greshoff. Debrot bracht als eerste kenmerken van de Zuidamerikaanse roman in de Nederlandstalige literatuur en lang niet elke recensent doorzag dat.

Maar Debrot heeft niet alleen met "Mijn zuster de negerin" tijdenlang de Antilliaanse literatuur bepaald. Ook in de Nederlandse literatuur heeft hij grote invloed gehad als leider van het tijdschrift "Criterium", dat van maart 1940 tot in 1942 verscheen. Debrot propageerde daarin het romantisch realisme. Debrot schreef de beginselverklaring "Tegenstellingen". Daarin staat: "Wezenlijke tegenstellingen zijn zo oud

Op 22 mei verschenen de eerste delen van het Verzameld werk van Cola Debrot bi uitgeverij Meulenhoff. Tegelijkertijd werd in het nieuwe Letterkundig Museum in Den Haag een tentoonstelling geopend over Cola Debrot. Het Verzameld werk van Debrot zal vijf delen omvatten. In het eerste deel zijn de stukken samengebracht die Debrot schreef over Antilliaanse cultuur en letterkunde. De redactie van dit deel was in handen van Dr. Jules de Palm, die samen met Cola Debrot en Henk Dennert in de redactie van Antilliaanse Cahiers gezeten heeft. In het tweede deel zijn de gedichten van Debrot samengebracht. Dit deel is verzorgd door J.J. Oversteegen, die zo gefascineerd is geraakt door de werken van Debrot dat hij op het ogenblik een biografie over hem aan het schrijven is. Andere delen van het Verzameld werk zullen bestaan uit de roman "Bewolkt bestaan", de novelles en verhalen van Debrot en essays en recensies.

Ter gelegenheid van het verschijnen van het Verzameld werk van Cola Debrot verdiept onze medewerker Jos de Roo zich in het belang van deze Antilliaan. Hij speelde als gouverneur een beslissende rol in de geschiedenis van de Antillen, gaf als literator decennia lang de toon van het literaire leven op de Antillen aan en heeft in de jaren rond de Tweede Wereldoorlog in de Nederlandse literatuur een grote invloed gehad.

als de wereld, reiken met hun wortels tot in den diepsten grond. Wie deze tegenstellingen wenscht te verzoenen, schept een atmosfeer, allervriendelijkst, allerhartelijkst, allerkoelst, maar vernietigt tegelijk met de mogelijkheid tot wrijving, die soms een grijnzend karakter kan aannemen, ook de scheppingsdrift, die iedere tijdschriftleider in de eerste plaats wenscht wakker te houden. Wij willen deze tegenstellingen niet overbruggen; wij zullen ze verzoenen noch opheffen".

Wat Debrot wilde, was de tegenstellingen wederzijds in spanning zetten en uitbuiten. Hij verzet zich tegen ouderen die het bestaan van tegenstellingen ook erkennen, maar alleen om zelf in een van de polen van de tegenstelling te kunnen verstenen. "De welwillendheid van de ouderen voor de jeugd is de welwillendheid voor de padvinderij. Padvinderij op haar beurt is het zoeken, met een frissche blos en een goed gebit, naar den bekenden weg". En dat was wel het allerlaatste wat Debrot wilde: de bekende weg gaan. Wat hij precies wilde, viel hem moeilijk onder woorden te brengen. Dat voelde hijzelf ook, want hij besluit de beginselverklaring lakoniek: "Maar wanneer onze bedoelingen in een paar pagina's konden worden vervat, dan hoefden wij er geen tijdschrift aan te wijden. Dit is juist het bezwaar dat men tegen vele tijdschriften kan aanvoeren: dat hun bedoelingen in enkele pagina's zijn uitgeput, de rest kan men geredelijk als herkauwen opvatten".

Uit de getuigenis van vele schrijvers en schilders blijkt dat Debrot zijn romantisch-rationalisme vurig onder hem uitdroeg. Het onderzoek naar de invloed van Debrot op het werk van Nederlandse schrijvers staat niet eens in de kinderschoenen, het moet nog begonnen worden. Maar ik maak me sterk dat die invloed er is en dat die wel eens heel groot zou kunnen zijn. "De donkere kamer van Damocles" van W.F. Hermans is in feite de perfecte verwoording van het romantisch rationalisme: alle essentiële tegenstellingen zijn erin uitgebeeld en met elkaar in een onontwarbare spanning gezet.

AFKOMST

Ik maak me ook sterk dat Debrot zijn romantisch rationalisme uit zijn Antilliaanse afkomst creëerde. Debrot had niet alleen oog voor de historie, maak ook voor zijn familiehistorie, die daarmee verweven is. Aan Hans van Straten vertelde hij eens dat zijn voorouders uit het dorp Brot in Zwitserland kwamen. Een van hen kwam in 1772 als huursoldaat toevallig op Curaçao terecht. Gouverneur Van der Veer vroeg hem of hij bleef, omdat er een revolutie dreigde en er weinig militairen waren. Daarop zei Debrots voorvader: "De revolutie komt niet van buitenaf, maar van binnenuit". Maar hij bleef en trouwde met een meisje Deslouelles, dat uit Haïti gevlucht was, toen de slaven daar in 1793 in opstand kwamen. "Die vlucht", aldus Debrot, "is mogelijk gemaakt door Henri Christophe, een gewezen slaaf die later heerser over Haïti werd. Ik heb eens een oom gevraagd: "Hoe kwam dat eigenlijk, dat die Christophe de familie zo goed gezind was?". Hij zei: "Christophe was zelf een buitenechtelijke zoon van Deslouelles. Mijn overgrootmoeder had overigens ook negerbloed".

Uit dit verhaal van Debrot blijkt dat de Antillen weliswaar bestaan uit kleine eilandelijke gemeenschappen, maar dat ze tegelijk een echt cosmopolitisch karakter hadden en hebben: er is een vlot en gemakkelijk internationaal verkeer met Zuid-Amerika, de Caraïbische eilanden en Europa. Een Zwitserse huursoldaat die met een Haïtiaans meisje trouwt en zich een positie verwerft in het Nederlandse koloniale leger op de Antillen was helemaal geen uitzondering.

SPANNINGEN

Het zijn ook gemeenschappen waar spanningen heersen die in een revolutie kunnen uitbarsten. Al in de achttiende eeuw werden deze spanningen veroorzaakt door de raciale verhoudingen die ook de economische en politieke verhoudingen bepalen. Zo'n situatie is op zichzelf al een kruitvat; daar hoeven de ideeën van de Verlichting en de Franse Revolutie helemaal niet aan te pas te komen om de lont in het kruitvat te doen slaan. Maar naast de scherpe scheidingen is er ook een constante vermenging, zowel cultureel als raciaal. De blanke families zijn zo blank niet als ze doen voorkomen. De blanke Debrot heeft een overgrootmoeder met negerbloed. De slaaf Christophe is een buitenechtelijke zoon van de blanke Deslouelles.

Hetzelfde simultaan voorkomen van scherpe tegenstellingen en vermengingen is er ook op religieus gebied. Joden, protestanten en katholieken hebben hun eigen kerken, die strak aan de leer vasthouden. Maar onderlinge huwelijken worden gemakkelijk gesloten. Debrots vader was protestant, zijn moeder katholiek. Er is een ongekende tolerantie: Debrot zou protestant opgevoed worden, maar toen op achtjarige leeftijd een katholieke school beter uitkwam, werd hij daarop geplaatst.

Wat in de maatschappij zat, ging zich concreet in het leven van Debrot voltrekken. Als twaalfjarige moest hij een jaar naar Caracas, omdat dat zo goed voor zijn vorming was. Als veertienjarige ging hij voor studie naar Nederland.

Toen hij in 1927 klaar was met zijn rechtenstudie, ging hij zwerven door Europa, vooral Frankrijk, en nadat hij in Parijs de Amerikaanse prima ballerina Estelle Reed ontmoette, trekt hij in haar kielzog in de roaring twenties door de Verenigde Staten.

Debrot stamde niet uit één wereld, hij stamde uit de Antilliaanse wereld die bestond uit tegengestelde werelden. Maar scheidsmuren die elders onoverbrugbaar leken, konden daar wel in het persoonlijk vlak geslecht worden, zonder dat de tegenstellingen verdwenen. De scheidsmuren konden ook elk ogenblik gebruikt worden als vestingmuur, waar je op klom om de ander te bestoken.

Dat deed je als je een tegenstelling uit de weg wilde ruimen, wat tot verstarring, eenzijdigheid en padvinderij leidde.

In de eerste mogelijkheid proefde Debrot een samengaan van verschillende rassen, culturen en religies, waaruit op den duur een harmonieuze wereld kon groeien. Vandaar zijn lofzang op de tegenstellingen. ■

Afscheid gouverneur en mevr. Debrot.

Beste kinderen

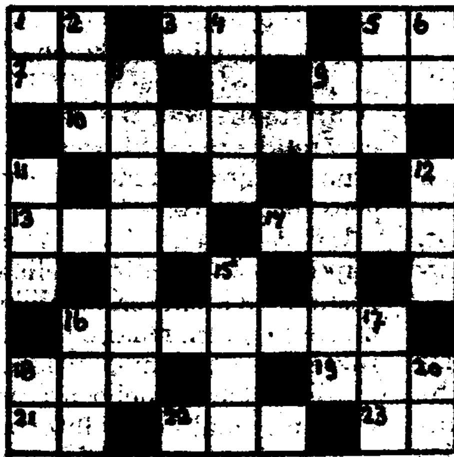
VANDAAG VINDEN jullie op deze bladzijde Shon Florin. "Om te kleuren" staat er bij. Maar Shon Florin staat niet alleen daarom in PAPILON, maar ook om je eraan te herinneren, dat wij allemaal moeten leren zuinig met hem om te gaan.
Jullie hebben misschien van papa en mama wel gehoord, dat het niet zo goed gaat met onze eilanden. Winkels sluiten, mensen krijgen ontslag. Daar moeten we iets aan doen, zegt de regering. Ja, zeker het: daar moeten WIJ iets aan doen. Jij en ik ook. Door zuinig te zijn, door te sparen en je geld niet aan allerlei nutteloze dingen uit te geven. Helpen jullie mee?

TANTE NEL

SHON FLORIN
Om te kleuren....

VERBIND DE punten van 1 tot [illegible]

Puzzel van deze week

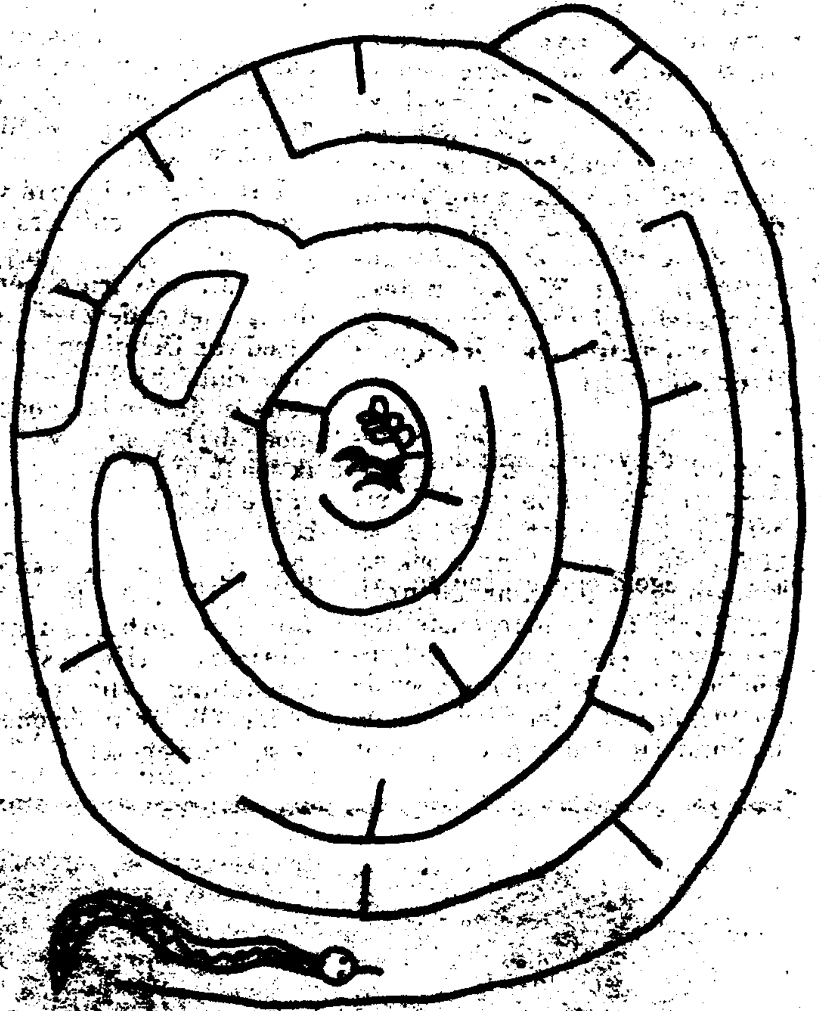
HORIZONTAAL: 1. lade; 3. hoofd van een klooster; 5. vader; 7. jong schaap; 9. rond voorwerp; 10. foto van een mens; 13. klap; 14. heleboel; 16. rukken; 18. je slaapt erin; 19. tegenovergestelde van ja; 21. reeds; 22. bezittelijk voornaamwoord; 23. kade.

VERTIKAAL: 1. laatstleden (afkorting); 2. dier, dat het meest op een mens lijkt; 4. eerste persoon enkelvoud van botsen; 5. keukengerei; 6. reeds; 8. gebruik je om eten lekkerder te maken; 9. heel erg graag willen hebben; 11. grootvader; 12. indien; 15. stad in Duitsland; 16. ogenblik; 17. hals; 18. zeg je als je iets vies vindt; 20. en anderen (afkorting).

Onder degenen, die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van NAf.15,- van Augustinus Boekhandel.
Succes!

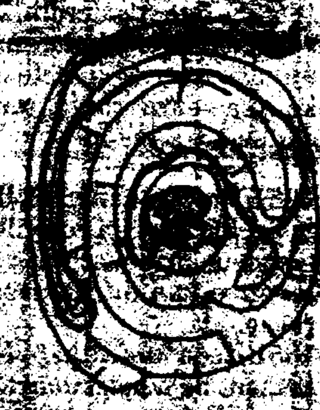
De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van 7 juni 1985 worden bekend gemaakt.
Kinderen, die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 5 juni 1985 opsturen naar de Amigoe - [illegible] 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, PO Box 122, Bonaire. [illegible] de enveloppe [illegible] PUZZEL.

Doolhof

Hoe moet de worm kruipen om in zijn holletje te komen?

Oplossing

WINNAAR van de vorige keer:

[illegible]

Hij kan langs komen bij Redactie Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 (gedurende kantooruren) om zijn prijs af te halen.

OPLOSSING van de vorige keer:

S	T	O	K
T	E	R	E
O	R	E	N
K	E	N	T

Wist je dat?

[illegible] ZUIDPOOLGEBIED bestaat voor 2/3 uit ijs. Op [illegible] is dit ijs 3 kilometer dik. 95% Van al [illegible] de wereld vind je dan ook op de Zuidpool. [illegible] geleerden, die dit gebied hebben onder[illegible] hebben hier de laagste temperatuur op aarde [illegible]

[illegible] AT UIT 95,6% uit water. De rest is [illegible] bij de evenaar, hoe zouter de zee. [illegible] zout onze Caribische Zee is!

Papa loopt met Eddy langs een fabriek met twee schoorstenen.
"Papa, waarom rookt die grote schoorsteen en die kleine niet?" vraagt Eddy.
Papa hoort hem niet.
"Papa", houdt Eddy vol. "Waarom rookt nou die grote en die kleine niet?"
Papa: "Zeur niet, als die kleine groot is, mag hij ook roken".

Moppen

Eddy heeft pas lezen geleerd en probeert de krant te lezen.
"P[illegible] betekent "mode"".
"Stil nou", zegt papa, "ik ben druk".
Eddy, een paar minuten later: "Papa, ik lees nog een gek woord. Wat is contact?"
Papa: "Zeur toch niet. Ik ben bezig".
Nog even later: "Papa, wat is finale?"
Papa: "Val me toch niet telkens lastig!"
Eddy: "Bent u kwaad, omdat ik vraag, papa?"
"Wel nee, jongen, vraag jij maar gerust, daar leer je van".

Bedelaar aan de deur: "Hebt U niet een stukje krentenbrood of taart voor me?"
Mevrouw: "Is gewoon brood je te min?"
Bedelaar: "Dat niet mevrouw, maar ik ben jarig vandaag".

Het 'nulde' hoofdstuk van de antilliaanse literatuur

In een aantal afleveringen bespreekt Wim Rutgers de oudste literaire voortbrengselen van onze eilanden, die in tegenstelling tot de algemeen gangbare opvatting niet aan het einde, maar al in de eerste helft van de 19de eeuw begonnen te verschijnen.

Vanaf de verovering door de Spanjaarden en later de machtsovername door de Nederlanders, predikten R.K. priesters min of meer geregeld op Curaçao, maar de werkelijke uitbreiding van de R.K. kerk vond pas plaats in de 19de eeuw, toen na de Franse Revolutie de vrijheid van godsdienst gewaarborgd was.

In 1824 kwam Martinus Joannes Niewindt als pastoor naar Curaçao, en hij is het symbool geworden van de R.K. emancipatie. Naast een aantal anderen, kwam ruim tien jaar later pastoor J.J. Putman (van 1837 - 1854) op Curaçao. Beiden hebben ze via hun drukkerijen te Barber en Santa Rosa voor heel wat religieuze publicaties gezorgd.

Op 31 maart 1828 deed Niewindt het verzoek om enkele onderwijzers aan te trekken ter onderrichting van het volk, "... al was 't slechts in de landstaal...". Maar het verzoek wordt afgewezen. Als later de eerste religieuzen onderwijs komen verzorgen, geven deze onderwijs in het Nederlands. Niewindt schrijft in 1842:

"Ik verheug mij als Nederlander dat de ijver onzer missionarissen zich zoo verre uitstrekt, dat zij trachten zooveel in hun vermogen is, om op de door hen bewoonde eilanden het Nederlandsch karakter te doen herleven en indien ik mij niet vergis, zal het gouvernement reden hebben om er hun dankbaar voor te wezen".

Maar al gaf men onderwijs in het Nederlands, in de kerk hanteerden de priesters, om het volk te bereiken, het Papiaments.

Monseigneur Niewindt en pastoor Putman publiceerden allereerst hun Curaçaose ervaringen in Nederlandse bladen als De *Godsdienstvriend*:

"Smakelijke missieverhalen, hoe het met zijn groenten gaat en zijn pinda-kweek, en hoe hij van zijn buurman op Brakkeput jukken trekossen mag lenen..." schrijft Hartog: *Curaçao*, p. 831 over pastoor Putman.

En Niewindt publiceerde "zijn romantische missieverhalen van paardrijden en lemen hutten, wat in die tijd de goede toon was om interesse te wekken..." (id., p. 829).

In zijn *Levensschets*- de biografie van mgr. Niewindt - noemt Dahlhaus hiervan het een en ander op, o.a. hoe Putman zijn eerste kerk van stro, zijn 'misa di yerba' bouwde in 1838.

Maar voor ons is van belang dat Niewindt te Barber in 1843 en Putman te Santa Rosa in 1848 een eigen drukkerijtje oprichtten. "Ofschoon geen enkel produkt van deze drukkerij (te Barber) bekend is, weet men dat er in 1853 drie man werkten en dat het dus een flinke zaak was". (Hartog: *Curaçao*, p. 833).

Putman bracht na zijn Europees verlof in 1848 een drukpers en de drukker J. van Herpen mee. Van zijn drukkerij zijn nog wat uitgaven bekend, waarvan er een door Frank Martinus worden genoemd in zijn *Bibliografie van het Papiamentu*. Hartog schrijft dat de activiteit groot was. Curiositeitshalve geef ik hier de lijst weer die Dahlhaus publiceerde in zijn *Levensschets*; dit een kleine aanvulling geeft op Frank Martinus.

LIJST VAN BOEKEN GEDRUKT OP DE PERS VAN HET VICARIAAT, ONDER MGR. NIEWINDT.

1850 Eerste honderdtal leerzame verhalen voor kinderen. Nieuwe uitgave naar de laatste oorspronkelijke vervaardigd, ten dienste der lagere scholen.

1851 Proeve eener Hollandsche Spraakkunst ten gebruike der algemeene armenscholen in de gemeente van de H. Rosa op Curaçao.

1851 Keda lamentaar i Resa. Oen present pa moetsjanan arieba dia di nan Promeer Santa Komoenion.

1852 Historia kortikoenan foor di Bijbel. 1)

1852 Evangelionan di tocr Dia Domingo. 1)

1852 Bida di Hesoe Kristoe. 1)

1853 Meditasjon arieba soefrimeentoe di Noos Senjoor Hesoe Kristoe.

1853 Orasjon pa difoetoenan. 1)

1853 Boeki pa moetsja katoliekanan. 1)

1853 Boeki pa orasjon pa katoliekanan.

1853 Egercicio di Kamina di Santa Kroes.

1854 Evangelionan di Dia Domingo i di maas principaal Fiesta den di anja. 1)

1856 Dia di Kristiaan, sanctificaar pa orasjon, etc. 1)

(p. 491)

1) Door Frank Martinus niet genoemd; deze geeft nog wel: *Oen Floor ki J.J. Putman te boeta aienda, promeer ki e ta habla adioos na poeble di St. Rosa arieba sepoelkro di soe roeman stimaar Joanna Adriana Putman* (1853).

Het lijkt mij mogelijk dat de door Martinus niet genoemde werken de verloren gegane van Barber zouden zijn.

Door deze uitgaven noemt Hartog, waarschijnlijk in navolging van Dahlhaus, de R.K. kerk "de eerste cultuurbrenger op ons eiland". Tegenover de R.K. kerk die het volk zocht te bereiken in de eigen taal, het Papiaments dat in die tijd al algemeen gebruikt werd, stond de protestantse gemeente die het Nederlands hanteerde, "maar omdat de kennis van het Nederlands uitermate gering was, moest de predikant bij het catechismus-onderricht wel eens iets toelichten in het Papiaments. Dit gold dus de kinderen van de blanke Protestanten".

(Hartog: *Curaçao*, p. 847). Voor hen vertaalde Ds. Conradi (van 1837 - 1855 op Curaçao) het evangelie van Mattheus: *Ewanhelie di San Matheo, poeblikado abau di dereksjon di Domini C. Conradi.*

"De uitgave schijnt slechts een geringe oplage te hebben gehad en in de eigen protestantse kring weinig opgang te hebben gemaakt; de vertaling van de Handelingen der Apostelen, op schrift gereed, is nooit uitgegeven". (*Curaçao*, p. 847).

EWANHELIE

DI

SAN MATHEO,

POEBLIKADO ABAU DI DEREKSJON

DI

Domini C. CONRADI,

Minister di St. Ewanhelie.

Examina kos kuidas boeki nos di Eskritoera; pasoba boenan ta kerda, koe ta nan ta doena boenan bida doen eternidad; i ta nan ta doena testimonio di mi. Juan v. 39.

[illegible]

Curaçao 1844.

Aan deze didactisch-religieuze uitgaven ging in 1826 de eerste catechismus van Monseigneur Niewindt al vooraf: *Declaracion corticu di Catecismo pa uso di catolico*. Met deze uitgaven zijn we natuurlijk wel buiten ons terrein - de literatuur - beland, maar ik wilde hier toch even bespreken wat er als voorbeelden van religieuze werken voor 1866 op Curaçao nog meer van de drukpersen kwam, naast de *Curaçaosche Courant*. Wat ik kon vinden althans. De gevonden voorbeelden bewijzen wel dat ds. Bosch gelijk had toen hij schreef dat de priesters zich vanaf hun komst met 'volle borst op dit Papiamento toelagen'.

Om dan toch weer met de poëzie te eindigen, een klein kwatrijntje in het Papiaments, daterend van 1839. Ik volg Dahlhaus:

"Vanuit Jamaica circuleerde namelijk in die dagen een schandschrift tegen de pastoor met een inhoud van de meest kwetsende beschuldigingen, de laagste verdachtmakingen en de valste laster" (p. 156), die deze echter niet negeert. De Procureur des Konings waarschuwt tweetalig, "met wrevel en verontwaardiging bezield... tegen dit alhier verspreid spotschrift, hetwelk de titel voert: The conduct of the Reverend M.J. N...dt, considered in a letter to the Roman Catholics of Curaçao". (Cur. Crt. 3, 10 en 17 augustus 1839).

De naam van 'de laaterlijke schrijver werd algemeen genoemd', maar Niewindt laat geen vervolging instellen. De schuldige schijnt zelf naar de pastoor te zijn gegaan op een donkere avond, waarna Dahlhaus vervolgt:

"In zijn nieuwjaarswijsjes zong het vrije volk - de slaven zouden zoo iets niet durven bestaan -

Bo a carbacha Robert Cen
Nos pastor a duna pordon;
Carbachi berde na fiscalaat,
Cinco cien na mesa-ai-ail!"

(*Levensschets*, p. 157)

Dit vroege voorbeeld van een Curaçaose puña wordt in de krant nog voorafgegaan door een dergelijke aanduiding op 4 augustus 1815:

"...it must be observed the poor negroes of this island used formerly to make verses and sing them (in their harmless way) through the streets... but there now exists a strict law forbidding such practises; however, they frequently indulge themselves in the same manner with us planters in the country".

Als Monseigneur Niewindt in 1860 sterft wordt dit verlies alom betreurd, ook door de anti-katholieke *Curaçaosche Courant*. In St. Thomas dat 'een groot aantal Curaçaoënaars van afkomst telt' met wie Niewindt op zijn reizen in contact geweest was, verscheen een door "Jos" ondertekend nieuwsbericht dat het overlijden van de grote Niewindt betreurde, besloten met het volgende gedicht, dat weliswaar niet óp Curaçao geschreven werd en gedrukt, maar waarschijnlijk wel dóór een Curaçaoënaar. Ik citeer uit de *Levensschets*, p. 188:

THE ORPHANS TO THEIR LAMENTED PASTOR

[illegible]
Immortal peace and bliss it liveth!
Thou art not mute, [illegible] angels blessing
Thy voice is still to us descending!
Thou art not absent - sweetly smiling
Wee see thee yet, our griefs beguiling
Still o'er our slumbers art thou beaming
The sunny spirit of our dreaming!
Thine eyelids seem not yet concealing
In death their orbs of matchless feeling
Their living glance our hearts still numbers
Ah! sure they do but veil thy slumbers!
As kind thou art - for still thou art meeting
Our breast, which gives thee tender [illegible]
And shall [illegible] after' d' [illegible]
Thou art with us [illegible] dreaming, ever!

Pastoor Putmans 'misa di yerba', zijn 'kerk van maisstroo' zoals hij het zelf noemde, werd in 1838 met veel bereidvaardige hulp in 'den tijd van acht dagen' gebouwd en was al gauw te klein om [illegible] de menigte te bevatten. [illegible] in gelopen, getrouwd [illegible] catechismus gegeven. La[illegible] geschenen [illegible] kerkgebouwen [illegible] plaatsen waar het volk [illegible] activiteiten van de [illegible] den daarnaast een [illegible] religieuze Papiamentstalige [illegible] gevolg, maar [illegible] kwam men niet. Dat [illegible] voorbehouden aan de blanke protestantse Nederlandstalige *Curaçaosche Courant*.

WIM RUTGERS

HET EINDE VAN EEN TIJDPERK?

Tot aan het begin van de zeventiger jaren behoorde Nederland tot de subtop van het internationale wielergebeuren. Er waren jaren van voor- en tegenspoed, maar zowel in de tijd van voor als na de oorlog presenteerden nederlandse renners redelijk tot goed. Wie herinnert zich niet namen als Middelkamp, Faanhof, van Est, Wagtmans, de Roo en Jansen? Laatstgenoemde wist in 1968 zelfs de Tour de France te winnen door in de slottijdrit de Belg Herman van Springel in het Parc de Vincennes te verslaan. Een veelbejubelde overwinning toentertijd, die later door insiders wat werd gerelativeerd vanwege de geringe tegenstand in die niet al te lastige Tour van dat jaar.

Er was nog geen sprake van een nederlandse suprematie. België, Frankrijk, Italië en Spanje waren vanaf het begin van deze eeuw de dominerende wielersportlanden. Namen? De Belgen Stan Ockers, Rik van Steenbergen, Rik van Looy en natuurlijk de "Keizer", misschien wel de beste cyclist aller tijden, Eddy Merckx. De Italianen Fausto Coppi, Gino Bartali, Felice Gimondi en de nog alom bewonderde Francesco Moser. Ook de Fransen drukten hun stempel op de internationale uitslagenlijsten, want Louison Bobet, Jacques Anquetil, Raphael Geminiani en, later, Bernard Hinault en Laurent Fignon waren, of zijn klabakken van het zuiverste water. Aangevuld met de Spanjaarden Frédérico Bahamontes, de adelaar van Toledo genoemd, en Luis Ocana, is het beeld van supervedettes uit de afgelopen tientallen jaren vrijwel compleet.

DE OPKOMST

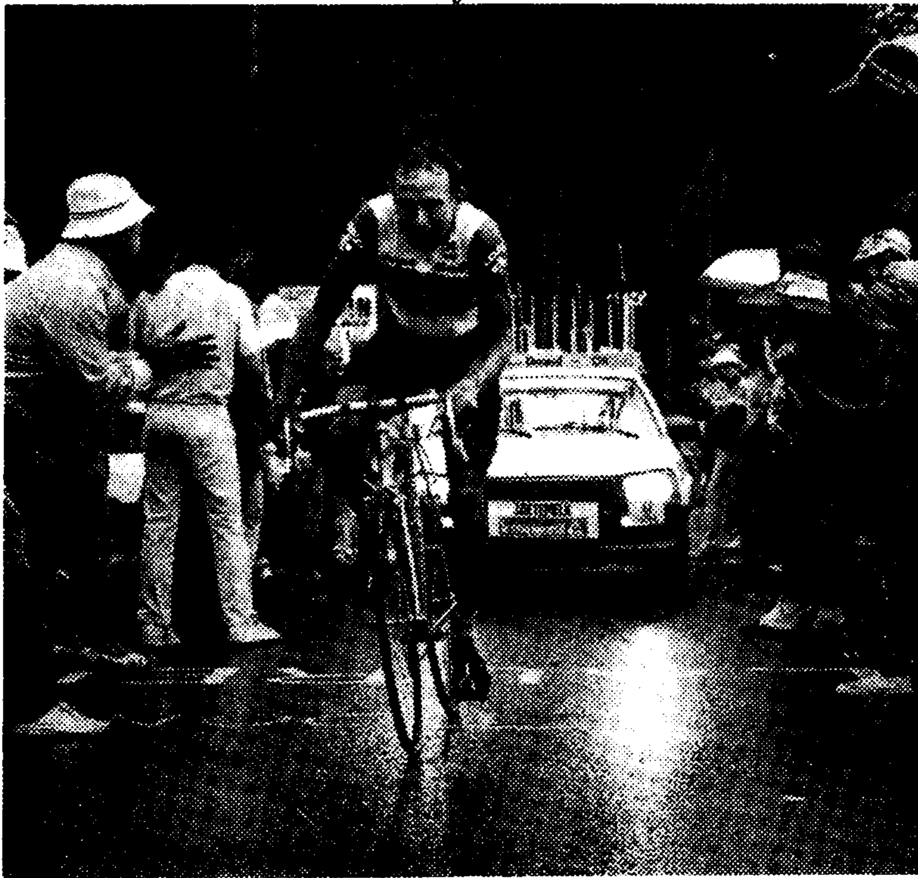
Het jaartal 1968 markeert het begin van een nieuw tijdperk in de geschiedenis van de nederlandse wielersport. Geïnspireerd door de tot de verbeelding sprekende Touroverwinning van Jan Jansen nemen vele jongens de fiets ter hand. Het talent valt als manna uit de hemel. Joop Zoetemelk, een dan nog onbekende wielrenner uit het zuidhollandse plaatsje Rijpwetering, beëindigt in 1971 zijn eerste Tour de France met een tweede plaats. Nog vele tweede plaatsen zullen volgen, want hij heeft de pech Merckx - op - zijn hoogtepunt te moeten bestrijden. In de loop van die zeventiger jaren ontwikkelen zich nog vele talenten tot renners van internationale allure. Wat te denken van Hennie Kuiper, winnaar van het Olympisch goud in 1972, wereldkampioen op de weg in 1975 en winnaar van de belangrijkste klassiekers Parijs-Roubaix, De ronde van Vlaanderen en, onlangs, Milaan-San Remo. Het kan niet op in die jaren, want ook Gerrie Kneteman, Jan Raas, en, de om gezondheidsredenen gestopte, Rini Wagtmans behoren al snel tot de internationale top. Zowel Kneteman als Raas worden wereldkampioen. Beiden winnen Touretappes en klassiekers alsof het gaat om kermiskoersen. Nederlandse wielrenners leggen het internationale peloton kun wil op. Bijna alle talenten verzamelen zich in één team, de T.I.-Raleigh-ploeg onder leiding van de oud-Zesdaagse koning Peter Post. Tot en met 1983 zal deze ploeg de nederlandse wielerliefhebber menig overwinning bezorgen

PETER POST

Deze, inmiddels 50-jarige, Amstelvener is een fenomeen in wielerland. Als renner deelt hij de lakens uit in het soms wat obscure Zesdaagse-wereldje en timmert ook in de klassiekers aan de weg. Zo heeft hij ooit de zwaarste onder de ééndagwedstrijden, Parijs-Roubaix, gewonnen. Na zijn actieve carrière begint hij in 1972 met het opbouwen van een wielerteam, de T.I.-Raleigh-ploeg.

Het was en is in wielerploegen traditie, dat alles draait om één kopman. De andere renners kunnen hoogstens promoveren van knecht tot meesterknecht. Zo'n meesterknecht mag dan één of twee maal per jaar met goedkeuring van de kopman een overwinning behalen. Klassiek voorbeeld van een dergelijke relatie is, in de zeventiger jaren, de twee-eenheid Eddy Merckx en Joseph Bruyère. Laatstgenoemde màg tot tweemaal toe Luik-Bastenaken-Luik winnen en bedankt zijn baas daar na afloop uitbundig voor. Peter Post haalt een streep door dat systeem. Hij wijst per koers die "beschermde" renners aan. Degene die tijdens de wedstrijd de beste vorm toont, ontvangt de onvoorwaardelijke steun van het collectief. Zo kan het voorkomen dat een vedette in dienst van een knecht het vuile werk opknapt. De bedoeling van Post is duidelijk: het gaat er niet om wie er wint, maar dàt er gewonnen wordt. De naam van de sponsor moet via het erepodium in beeld worden gebracht.

JOOP ZOETEMELK
...onverslijtbaar...

Het systeem Post legt de ploeg geen windeieren. Tegen de individualistische natuur van de wielrenner in functioneert het onder zijn dominante leiding perfect. Andere ploegleiders besluiten tot veelal mislukte imitaties. Slechts de ook al weinig inspraak duldende franse ploegleider Cyril Guimard weet met een variant op het systeem Post gelijkwaardige successen te bereiken.

DE CLIMAX

Het jaar 1983 is het hoogtepunt en tegelijkertijd het keerpunt in de nederlandse wielersport. In de belangrijke voorjaars- klassiekers eindigt vier maal een Nederlander op de eerste plaats.

De Ronde van Vlaanderen wordt gewonnen door Jan Raas. Dit keer niet via zijn messcherpe eindsprint, maar door een solo.

Gent-Wevelgem-Gent. Leo van Vliet moet in verband met de ploegtactiek (systeem Post) demarreren en rijdt tot zijn eigen verbazing nog steeds alleen als hij de finishlijn passeert.

Parijs-Roubaix staat bekend als de Hel van het Noorden. De dan al 34-jarige Hennie Kuiper overleeft valpartijen en komt besmeurd en gehavend alleen op de wielerbaan van Roubaix aan.

Luik-Bastenaken-Luik. Het nog jonge talent Steven Rooks finisht op de Boulevard de la Sauvenière als eerste, na vedetten Hinault, Saronni, Zoetemelk en Roche ontluisterd te hebben. In de Tour de France van dat jaar worden negen etappes gewonnen en in het algemeen ploegenklassement eindigt dè Postploeg ruimschoots op de eerste plaats.

En toch, ondanks alle successen, dringen de eerste berichten van onrust in het Nederlandse wielerkamp via de media door. Jan Raas, primus inter pares van de Raleighploeg, en Peter Post zijn op elkaar uitgekeken. Nog tijdens het lopende seizoen kondigt Raas aan in 1984 met een eigen ploeg te willen gaan starten. Renners als Hanegraaf, Wijnands, Zoetemelk, Van Vliet en de Belg Peeters besluiten de zijde van Raas te kiezen. Lubberding, Kneteman, Winnen, de Rooy, Veldscholten en Oosterbosch blijven Post trouw. De scheiding der geesten is een feit. In plaats van vòòr elkaar te rijden, zal men elkaar vanaf dan meedogenloos bestrijden. Raas c.s. gaan in zee met het grootwinkelbedrijf Kwantum en Post trekt Panasonic als nieuwe sponsor aan voor een meer internationaal georiënteerde ploeg. Zijn belangri kste renners zijn de Belg Eric Vanderaerden en de Australiër Phil Anderson.

DE ONDERGANG

Het wielerjaar 1984 staat in het teken van de animositeit tussen Raas en Post. Het gevolg ervan is, dat de nederlandse renners geen behoorlijke uitslag meer rijden. Onder het motto „liever een ander, dan één van hen" bestrijdt men elkaar te vuur en te zwaard. Slechts één Touretappe wordt gewonnen door een met zijn gezondheid sukkelende Jan Raas. Van de Postploeg weet de neo-prof Johan Lammerts, als een toevalstreffer, de Ronde van Vlaanderen te winnen. Parallel aan deze ontwikkeling loopt de stagnatie in de ontwikkeling van een aantal jonge renners. Peter Winnen, voorbestempeld als de opvolger van de nu reeds legendarische Joop Zoetemelk, praat vlotter dan hij fietst.

ERIC VANDERAERDEN (r):
...nieuwe Belgische vedette...

Gerard Veldscholten is een sterke renner, maar is gespeend van iedere vorm van tactisch inzicht. Jacques Hanegraaf is goed, maar niet goed genoeg om zich zich met de top te meten. Hij kan niet afzien, heet het in wielertermen. De opsomming is aan te vullen met namen als de Rooy, Oosterbosch, Lammerts en Lammertink. Talentvolle wielrenners, maar, om welke reden dan ook, geen geboren winnaars. Het einde van een tijdperk van nederlandse wielersuprematie lijkt nabij. Een vergelijking met de ontwikkelingen in de voetbalsport dringt zicht op.

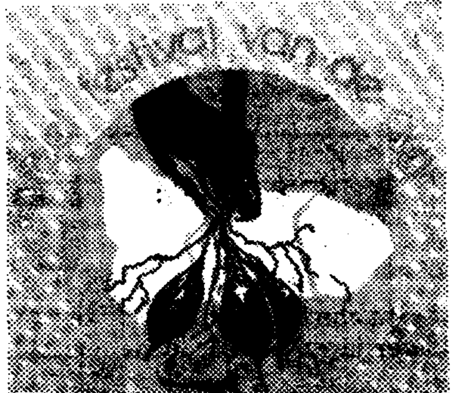
REVEIL

Bovenstaande wordt nog een bevestigd door de gebeurtenissen in het lopende wielerseizoen. In de Tirreno Adriatico weet Zoetemelk op 38-jarige leeftijd de voltallige nieuwe generatie wielrenners achter zich te houden. Slechts de Portugese "coming man" Da Silva kan nog enigszins in zijn buurt blijven. De nederlandse jongeren? Afgestapt. Het is te koud. Hennie Kuiper, 36 jaar, legt de 21-jarige Teun van Vliet tijdens de finale van Milaan-San Remo in de luren. De enige nederlandse klassieker, de Amstel Gold race, wordt een prooi voor de van een ernstig ongeluk herstelde Gerrie Kneteman. Inmiddels ook al 34 jaar oud. De veteranen beleven een ongekend réveil. Een veeg teken? Ja. In de Ronde van Spanje, gewonnen door de Spanjaard Delgado, worden de nederlandse renners uit de wielen gereden. Voor de Ronde van Italië geldt tot nu toe hetzelfde.

De nederlandse wielersupporter hoeft voor de komende Tour de France nergens op te rekenen. Raas, Kuiper, Zoetemelk en Kneteman rijden niet mee. De gouden tijden zijn voorbij. ■

PIETER KROL

EERSTE CULTUREEL FESTIVAL VAN DE GUYANAS

Het eerste cultureel festival van de Guyana's is van 15 tot en met 22 april in Suriname gehouden. Frans Guyana, Suriname en Guyana participeerden. Er waren van Frans Guyana 48 mensen naar Paramaribo gekomen en van Guyana 62. Om de kosten te drukken is over land gereisd.

De initiatieven tot dit festival zijn van de Organisatie voor Gemeenschapswerk Naks. Dit acronym staat voor Na Arbeid komt Sport, een vereniging die al 26 jaar bestaat en haar sporen heeft verdiend. Naks heeft kaseko- en kawinafestivals georganiseerd, heeft de kunst van het hoofddoekbinden weer bovengehaald. Er zijn diverse lp's met muziek van Naks. Naks heeft een creoolse signatuur en heeft momenteel een toneelstuk lopen: So wan lobi diri (zo'n kostbare liefde). Een kassukses. Naks is ook gelieerd aan de volkshogeschool van Lelydorp, of Kofi Djompo. Er is een prachtig konferentieoord met gelegenheid voor overnachting en sport. Naks heeft diverse malen buitenlandse trips gemaakt, in de regio en naar Europa. Er is dus veel expertise opgebouwd. De huidige voorzitter R. Bottse heeft vele kontakten opgebouwd.

Naks was van mening dat er toch wel iets moest gebeuren op kultureel vlak nu de Carifesta's geen doorgang meer vinden. De Carifesta's waren wellicht te groots en te duur, te overdadig en massaal. Om alles dichter bij huis te houden, voornamelijk met het oog op kostenbesparing, werd de idee over een festival naar Guyana en Frans Guyana gebracht en besproken en binnen redelijk korte tijd heeft alles zijn beslag gehad.

De Guyana's liggen tussen de Atlantische Oceaan, de Orinoco, de Rio Negro en de Amazone. Eigenlijk horen gedeelten van het huidige Brazilië en Venezuela er ook bij. Het gebied - de Wilde Kust van de tijd van de Verovering - werd door groepen mensen bewoond die abusievelijk Indianen werden genoemd. Momenteel is de bevolking alles behalve Indiaans. De slavernij, de kontrakt- arbeiderstijd, het neo- koloniale tijdperk hebben mensen uit Afrika, Europa, Azië, Arabië naar het gebied gebracht. Er is daardoor een geheel andere bevolkings- samenstelling ontstaan en de Indiaan is weggedrongen, en soms vergeten.

De koloniale machten hebben drie gebieden fundamenteel gescheiden. De taal en de kulturele groei zijn er voorbeelden van, evenals de politieke konstellatie. Niettemin zijn er niet alleen geografische overeenkomsten: ook stukken geschiedenis komen overeen en zoals het festival heeft laten blijken, hopelijk ook stukken toekomst. De drie landen laten in al hun bescheidenheid de variaties van de Derde Wereld zien: zelfs nog staatkundige afhankelijkheid in Frans Guyana; de officiële europese talen; de worsteling om economisch een beetje onafhankelijker te worden; de strijd om nieuwe vormen van demokratie en kulturele identiteit. Daarnaast de armoede, als het grote verschil tussen rijken en marginalen. Als symbool van het festival werd de kassave, in de grond maar met een hand aan de stengel om de rijpe eruit te trekken, gekozen. Het is een symbool van de "roots", maar dan wel een vruchtbare en voedzame en een authentieke. Het vignet heeft de kassave in de drie Guyana's geplaatst.

VERLOOP

De Frans-Guyanese groep onder leiding van Marie-Sophie Laure en Jean Claude Ringuet en de Guyanese groep onder leiding van Rudi Bishop kwamen met een heel repertoire aan folklore, muziek, zang, dans, toneel voordracht en als nieuwe sektor de culinaire kultuur. De beeldende kunst was niet vergeten. De gehele week is er een expo gehouden.

Een week lang zijn in diverse theaters in Paramaribo uitvoeringen gehouden met afwisselend Frans-Guyana en Guyana, maar iedere avond als tweede gedeelte, een optreden van Surinaamse groepen.

Uiteraard is een festival van de Guyana's vooral een gebeurtenis van dans en muziek, zowel traditionele als modernere. Het festival is een festival van de bloete voeten geweest: de Guyanese mens leeft zo.

De Atlanta Chronicle steelband, met al vele optredens in het

> CULTUREEL FESTIVAL
> VAN DE
> GUYANA'S
> TOEGANGSBEWIJS
> FL. 3,-
> d.d. 15-4-85
> Aanvang 8.00 uur s'avonds
> Plaats: naks
> №: 055
> Poort

buitenland, kon geen betere start aan het festival geven op maandag 15 april, nadat het festival op zondag officieel met een receptie te Lelydorp geopend was en waar het een en ander uit de hand gelopen was omdat de muziek en de dans maar niet konden ophouden om de ontmoeting te vieren. Van Guyanese zijde werd uiteraard ook aandacht geschonken aan het hindostaanse element via muziek en dans. Voor het Surinaamse publiek was de presentatie van de Queh-Queh, een traditionele dans vlak voor een huwelijks- sluiting met familie, vrienden en buren, een groot genot en nieuwigheid.

Kwesi Oginga had een eenacter IN THE PAN YARD geschreven en de groep Cass bo bracht de première. Twee mannen die op een open erf wonen denken na over verleden en toekomst. Daarbij spelen religie, verwachting en mislukking een belangrijke rol. Het stuk richt zich op de toekomst en gebruikte geen symbolen en handelingen uit het verleden. In eenzelfde sfeer stond het toneel van Frans-Guyana. Het stuk DE EENZAAMHEID VAN DE NEGER, met veel klank- en kleureffekten, laat zien hoe de neger in het verleden van achterstelling en eenzaamheid kan blijven hangen en de enige uitweg is de weg van broederschap en solidariteit. Het toneelstuk heeft zeker wortels in de bewustwording van de Frans-Guyanezen waar de onafhankelijkheid toch wel meer ter sprake

Van Surinaamse zijde werd iedere avond een ander facet van de multikulturele samenleving getoond, zoals de Indiaanse, de Bosnegerkultuur, de Hindostaanse en Javaanse. Het spreekt vanzelf dat niet iedereen deze keuze even gelukkig vond, omdat er voldoende gemeenschappelijke kulturele uitingen te presenteren zijn. De traditionele naast elkaar geplaatste vormen zijn inderdaad "roots". Maar in Suriname is al een heel kontingent Guyanezen neergestreken. Een paar duizend Haitianen wonen in Suriname. In Frans-Guyana - soms werd nog wel eens gezegd De Fransen - komen de Hmongs steeds meer in het openbaar. Het is natuurlijk ondoenlijk alle facetten en alle dimensies te laten zien. Het festival heeft in ieder geval een welkome gelegenheid tot ontmoeting van de Guyana's gegeven en de participatie van de bevolking was bevredigend, naar het oordeel van de organisatoren, die verzekerden dat een dergelijk festival in een van de Guyana's ieder jaar zal plaatsvinden, gezien de goede ervaringen in Suriname.

Het festival sloot met - hoe kan het anders - de culinary art met recepten van Indiaanse, Portugeze, Javaanse, Chinese, Hindostaanse en Afrikaanse makelij. Het is goed dat deze sector aandacht krijgt en dus kultuur populariseert en tot een huis-tuin-en-keuken dimensie komt als oneindig ver weg of als een te bevechten werkelijkheid.

De toneelgroep van Naks bracht een samenvatting van het lopende toneelstuk SO WAN LOBI DIRI van A. Doorson en bewerkt door Naks. Het is puur volkstoneel, met dramatische liefdes tussen mannen, vrouwen, ouderen en jongeren en wel op een erf van de marginale mensen. En uiteraard een happy end.

De diverse muziekstijlen, dansvormen en zangtradities hebben veel herkenning over en weer gebracht, maar heeft er ook toe geleid dat informatie gegeven werd en gezamenlijke optredens konden plaatsvinden. De calypso met de Guyanese Calypsonian Mister Rebel, de kaseko, de pans, de indiaanse gezangen, de dansvormen van de Bosnegers van Suriname en Frans-Guyana, de gedichten van een voordrachts- kunstenaar als de Surinaamse Paul Middellijn, die de orale tradities wil voortzetten: het zijn allemaal evenzovele uitingen van de Guyana's en kultureel erfgoed. De taal caribs, patois, djuka-tongo, sranan-tongo - werd natuurlijk niet altijd verstaan, maar dat is "gewoon" in de Guyana's.

Het festival heeft dus vooral gelegenheid geboden aan voordracht en presentatie van traditionele en vaak niet meer funktionerende kulturele elementen, met ook wel hints naar de toekomst toe, vooral wat de dans van de Guyaneze betreft.

De expo van schilderwerken, plastieken, houtobjekten en wandkleden gaf een beknopt overzicht, hopelijk een representatief overzicht. Werken van o.a. Wilson, Moore, Dudley van Guyana, van Elie Tarin (met veel fotomateriaal), Victor Ardinet, J Legrand van Frans-Guyana en van Surinaamse zijde van o.a. J. Chin A Foeng (in 1983 te vroeg overleden), R. Karsters, Rudi Getrouw, F. Creton, Soekie, Tosari, K. Tjoen A Choy en CLiff San A Jong lieten wat thema betreft nog wel eens de harde kant van de Guyana's zien, maar ook de diverse werktechnieken. brengt.

Onderwijl was in Suriname net de jaarlijkse avondvierdaagse met meer dan 6.000 deelnemers en met een steeds carnavalesker karakter afgelopen. De Indianen van Galibi bezetten kustgebieden om meer geld uit het schildpad-eieren rapen te krijgen en met sukses. Het Algemeen Verbond van Krediet Coöperaties hield een driedaags seminar onder de titel: "Overleving en Reorganisatie door Coöperatie". Het Ministerie van Transport, Handel en Industrie hield een workshop over countertrade. Frans-Guyanese en Surinaamse medici kwamen in Albina (Suriname) samen voor een bordermeeting vooral wat betreft malaria. In het voorgaand weekend was een tweedaags seminar gehouden voor een nationaal sportbeleid. En het Ministerie van Onderwijs, Wetenschappen en Kultuur heeft een langdurig seminar voor suggesties voor een nieuw kultuurbeleid uitgaande van de kulturele identiteit. Het zijn evenzovele tekenen van de vaart in de Surinaamse samenleving, met de ups en downs, de schaarste en hoop op betere tijden. Tussen de feestelijkheden van de Guyana's zijn toch de ook politieke opties, de ekonomische moeilijkheden en de maatschappij- modellen aan de orde geweest. Het festival liet zien dat zang, dans en muziek in de Guyana's misschien veel roots in de kultuur van survival hebben en in ieder geval voldoende elementen hebben om voorlopig te kunnen overleven. De dynamiek en zelfverzekerdheid zijn fundamenten voor de toekomst. Het festival heeft tot allen een warm tot ziens gezegd. ■

J. VERNOOIJ

Rellen dwingen Zuid Afrika tot nieuwe koers

KAAPSTAD — De nog steeds voortdurende rellen in de zwarte woonbuurten van Zuid Afrika maken kennelijk indruk op de regering. Waarnemers hier menen op te merken dat de regering haar hervormingsbeleid zal versnellen, als gevolg van de welhaast epidemische vormen die de onrust op het ogenblik aanneemt.

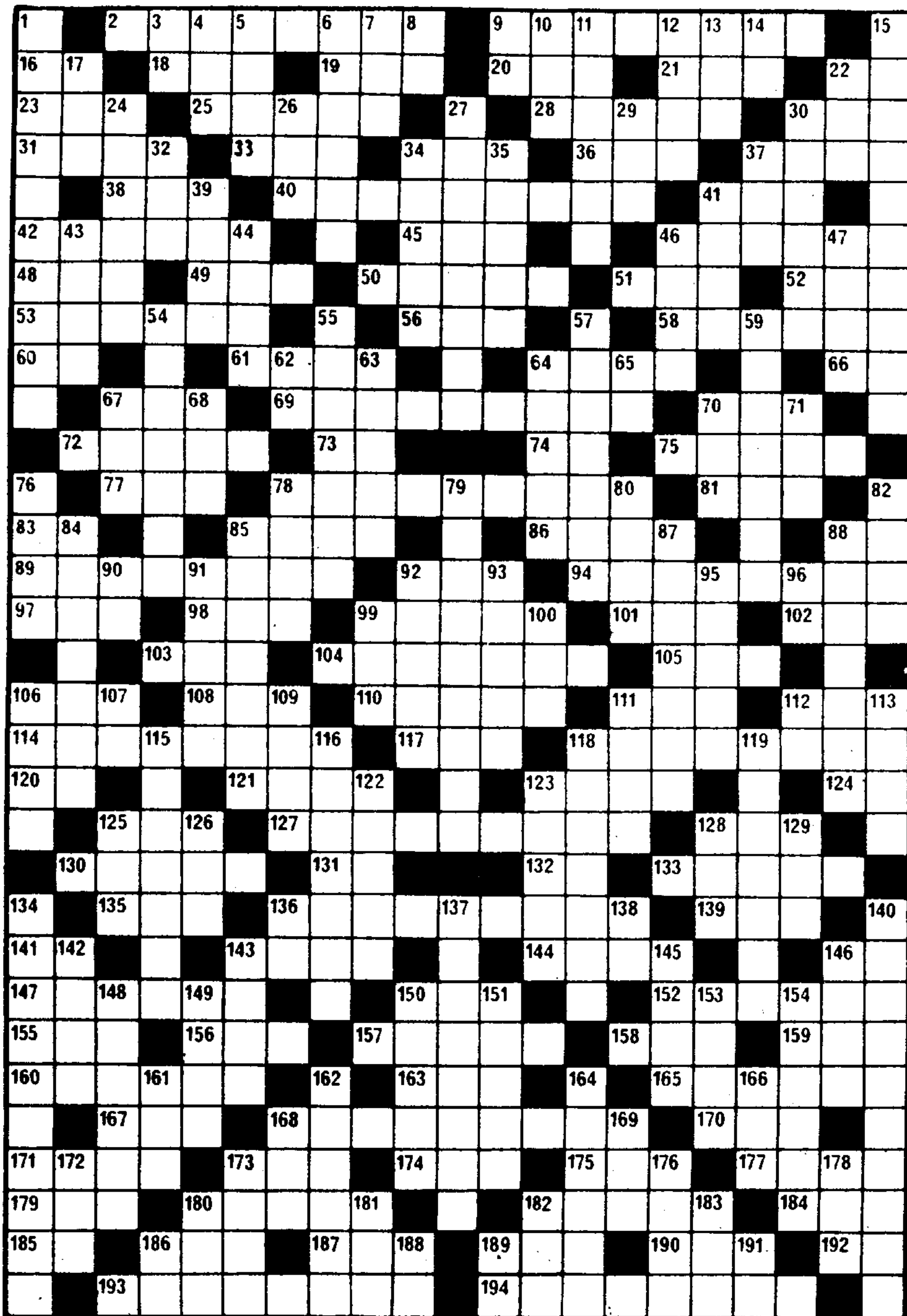
De minster van zwarte zaken, Gerrit Viljoen, maakte een zeer interessante opmerking. In een interview met een zondagsblad zei hij: „Wij hebben ons misrekend met de grote bitterheid en frustratie die bij de zwarten ontstaan zijn als gevolg van wat zij zagen als hun uitsluiting van de grondwettelijke ontwikkeling". Als oorzaken van de onrust zag hij onder andere politieke grieven, weerstand tegen zwarte plaatselijke overheden, economische en onderwijsgrieven, de pasjeswetten en de rol van politieke opstokers. Viljoen woorden moeten worden gezien tegen de achtergrond van de strategie van de regering om eerst de kleurlingen en Indiërs in het parlement te brengen en pas daarna aandacht te geven aan de zwarte politieke rechten. De kleurlingen en Indiërs zijn sinds januari in het parlement vertegenwoordigd, maar de politiek-bewuste zwarten namen dat niet. Het lijdt weinig twijfel dat de regering een nieuwe koers wil inslaan, maar hoeveel deze van de oude koers moet afwijken weet men nog niet. De oude ideologische zekerheden van de zestiger en zeventiger jaren zijn in ieder geval verdwenen.

TWIJFEL

President Pieter Botha kon hiervoor geen beter bewijs leveren, toen hij vorige week een beroep deed op alle oppositiepartijen om toe te treden tot een informeel gespreksforum van de regering en alle zwarte leiders, die geweld als politiek middel verwierpen. In feite gaf hij daarmee te kennen dat de regering het antwoord niet meer wist. Voor Zuid-Afrika was dit een erkenning van enorme betekenis. Want traditioneel is het in dit land funest om als politicus je eigen twijfels te erkennen. Om dit verenigde optreden kracht bij te zetten, kondigde Botha en passant ook aan, dat zwarten die legaal in de 'blanke' gebieden woonden, voortaan ook grond mochten bezitten. Tot een aantal jaren geleden werd dit slechts in de thuislanden toegelaten. Sinds 1979 kunnen zij grond 99 jaar lang in erfpacht krijgen. Binnenkort zal men grond volledig mogen bezitten — nog een stapje verder weg dus van het klassieke apartheidsbeleid. De vraag is echter hoeveel zwarte leiders bereid zijn om met de regering te praten. Achter de schermen onderhandelt men wel degelijk met sommige radicale leiders, die dit in het openbaar echter heel hard zullen ontkennen, omdat zij anders politieke zelfmoord plegen. Er ontwikkelt zich namelijk een interessant patroon als je de verschillende rellen met elkaar vergelijkt. Anders dan vroeger is het geweld alleen, om zelfs primair gericht tegen symbolen van de regering, maar tegen medezwarten die aan het systeem meedoen. Uit vrees voor dit geweld hebben 142 gemeenteraadsleden voor hun functie bedankt en in het gehele land functioneren nog maar drie zwarte plaatselijke overheden min of meer. Het lijkt of men het land onregeerbaar wil maken. ■

(Uit de Haagsche Courant)

Puzzel van de week

HORIZONTAAL:
2. soort mangel, glanzer; 9. te goeder trouw; 16. ten bedrage van; 18. spits toelopend baardje; 19. een zekere; 20. vlaktemaat; 21. ijl; 22. bijvoorbeeld (Fr.); 23. rookgerei; 25. plaats in Zuid- Holland; 28. herfstbloem; 30. raamscherm; 31. eikeschiller; 33. koordans; 34. pausennaam; 36. insekt; 37. verheffing van de aardoppervlakte; 38. nachtroofvogel; 40. familielid; 41. heks; 42. afvallige; 45. turkse eretitel; 46. draaien, keren; 48. tijdmaat; 49. beroep; 50. drie uitgetrokken nummers bij het lottospel; 51. meneer (Eng.); 52. ik (lat.); 53. schikgodinnen (Germ.myth.); 56. vogeleigenschap; 58. ingang (fr.); 60. dominee (lat.); 61. deugdelijk, rechtschapen; 64. jeugdig; 66. laatstgenoemde (afk.); 67. bevel; 69. onzin; 70. ijzerhoudende grond; 72. tafelfles; 73. trekdier; 74. sterker wordend (it. muz.) afk.; 75. afgespleten plat stukje hout; 77. geneesmiddel; 78. kopie; 81. lichaamsdeel; 83. voorzetsel; 85. gegevens, feiten (lat.); 86. tijdperk; 88. muzieknoot; 89. eerste uitvoering; 92. trechter van netwerk; 94. soort wilde gans; 97. munteenheid in Peru; 98. beweeglijk deel van het lichaam; 99. bijbelse stad; 101. afslagplaats bij golf; 102. teek; 103. trek, lust; 104. lang gelegen hebbend; 105. gemeen, laag; 106. schutsluis; 108. houding; 110. krijgsgewoel (fr.); 111. schriftelijk bewijs; 112. vaatwerk; 114. laag afhangend haar op de bovenlip; 117. door de lever afgescheiden vloeistof; 118. ijsveld in een gebergte; 120. administratietroepen (afk.); 121. kleur; 123. vers; 124. bazige vrouw; 125. sneeuwslee; 127. viezerik; 128. familielid; 130. zuigbuisje; 131. oude lengtemaat; 132. aanduiding op brieven; 133. afgesloten zeebocht (Turks); 135. japanse munt; 136. onzin; 139. reis, tocht; 141. neptunium (afk.); 143. gewricht; 144. in het jaar; 146. predikante (afk.); 147. mirakel; 150. heks; 152. evenhoevig zoogdier; 155. papegaai; 156. godin der dageraad; 157. teder; 158. bedrog (volksterm.); 159. eetlust; 160. getuigschrift; 163. enzovoort (afk.); 165. zwartsel; 167. afwezig; 168. later; 170. kloosterzuster; 171. werkelijk, echt; 173. stoot; 174. schaakterm; 175. reparatieplaats voor schepen; 177. teken; 179. vroeger; 180. tijdelijk woonverblijf; 182. kruid; 184. rondedans; 185. persoonlijk voornaamwoord; 186. bloeiwijze; 187. vreemd, raar; 189. roem; 190. ieder; 192. muzieknoot; 193. onderzoeker bij de douane; 194. boze vrouw;

VERTIKAAL;
1. kennis der wapens; 3. overschot bij verbranding; 4. deel van een vinger; 5. emmer; 6. optocht, parade; 7. tak, spruit; 8. muzieknoot; 9. uitroep van afkeer; 10. bid (lat.); 11. wijze koning (Gr.); 12. trots, hooghartig; 13. Europeaan; 14. inhoudsmaat (afk.); 15. tevreden, voldaan; 17. waterkering; 22. duw, stoot; 24. klein kind; 26. waterdoorlatend; 27. edelmoedig, mild; 29. houten vat; 30. duidelijk, zuiver; 32. reis, tocht; 34. waterjuffer; 35. onderste deel van een dak; 37. schriftelijk bewijs; 39. uitroep, heilwens; 41. het binnenste; 43. minnegod; 44. graad; 46. rad; 47. insekteneter; 54. chemisch element; 55. toezegging; 57. raak schot; 59. Berberstam; 62. in orde (afk.); 63. Inlandse gemeente; 64. opening in het huis; 65. persoonlijk voornaamwoord; 67. vocht van een vrucht; 68. vis; 70. familielid; 71. mannelijk dier; 76. soort hond; 78. wezen, natuur; 79. koopman; 80. schenkmond; 82. verpakkingsartikel; 84. beproefd, deugdelijk; 85. golfbeweging; 87. treurige stemming; 88. koek die aan plakjes gesneden wordt; 90. oude lengtemaat; 91. heldendicht van Homerus; 92. binnenste van een sigaar; 93. projektiel; 95. gelaatskleur; 96. voormiddag; 99. rivier in Utrecht; 100. soort hert; 106. rookartikel; 107. tin; 109. lichte bedwelming; 111. witte vlek op voorhoofd van paard; 112. per jaar (afk.); 113. metselspecie; 115. toegankelijk; 116. geneesmiddel; 118. deining van een schip; 119. kort samenvattend; 122. bloem; 123. melaatsheid; 125. bij herhaling, nogmaals; 126. tenen mand; 128. afstammeling in de rechte lijn; 129. wilde haver; 134. leugen; 136. voorzetsel; 137. opeenvolgende tonen van een toonladder; 138. voegwoord; 140. wegwerker; 142. soort wijn; 143. vervallen woning; 145. deel van een keukenfornuis; 146. part; 148. geaardheid; 149. droogvloer; 150. handigheid, truc; 151. helder, duidelijk; 153. vrouwelijk dier; 154. bediende; 161. voorwaarde, vordering; 162. bergplaats; 164. als, ingeval; 166. godin der dageraad; 168. gevangenis; 169. onderdeel van een roeiboot; 172. eikeschors; 173. handelsterm; 176. grondsoort; 178. Europeaan; 180. zangstem; 181. biljartstok; 182,. spoedig; 183. ivoor; 186. bij tussentijd (afk. lat.); 188. vreemde munt (afk.); 189. vroeger, voorheen, gewezen; 191. kanaalpeil (afk.).

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnares van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Leticia Maduro
Bloemond 4
Aruba

De winnares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 (tot 15.00 uur 's middags).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

```
VERTWYFELD.WANTROUWEN
E...ISERE.G.CAMEE...E
R.HALS.GEWICHT.KLOS.P
S.O.GEL.MAROT.VEE.I.T
CHEF.LYN.DOL.MYL.SNEU
HEDEN.MYT...LYF.ETTEN
IL.NEK.FONTEIN.VER.NU
L.PORIE.POETS.KARAF.S
.DOMINEE.EIS.BORSTEL.
B.REN.TRA.L.ALP.TEL.O
OB.EG.LAST.KLUS.EE.DO
REIN.TUTTI.NETTO.GAAR
REM.PESO.TRI.SELA.AAL
EK.KOST.HEKEL.MIST.SA
L.MOST.VEL.RYN.ETRE.M
.HAAT.TAV...VAK.RAIL.
L.PLUS.LEK.NIP.HAAK.L
EP.AULA.LENIG.BANG.WI
KEA.ROND.VLO.PONT.ION
KNUS.TARWE.BEELD.MEUN
ES.TW.PAAR.ERTS.IA.DE
R.ORE.ENK.P.EET.NLW.N
.ODALISK.LEV.REMKLEP.
G.EMELT.ZEELT.RIOOL.J
ED.IEL.TELRAAM.KOT.EO
WEVER.VOT...FUT.PILAU
REIN.KIL.AMA.DOG.GEUR
I.N.ARA.WRAAK.EER.E.N
C.KADE.BOETIEK.SOEP.A
H...ENGEL.E.RENTE...A
TEVERGEEFS.UNIVERSEEL
```

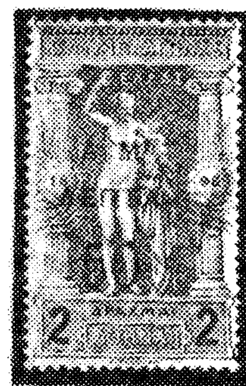
(565-B)

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór 26 april 1985 en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

Postzegels

NA DE BESCHRIJVING VAN de tempel en van het beeld van Zeus te Olympia gaan we verder rondkijken in de bakermat van Olympische Spelen. Aan de hand van de opgravingen van Ernst Curtius heeft men achterhaald, dat de zogenaamde Altis of het Heilige Woud bestond uit een bosperceel in de vorm van een onregelmatige rechthoek van ongeveer 160 bij 200 meter. In het zuidelijk gedeelte van dit bos stond de Heilige Olijfboom, waarvan de takken dienden als overwinningstekens bij de Olympische Spelen.

Ten noorden van de Zeustempel, die in het centrum van Olympia gelegen was, bevond zich het Heraeum of de tempel van de godin Hera, de gemalin van Zeus, die de fraaie bijnaam genoot van Boöpis of de Koe-ogige. Over smaak viel blijkbaar bij het Griekse godendom ook al niet te twisten. Nog een voorbeeld. Oppergod Zeus heeft het eens bestaan zich in een stier te veranderen en rozengeur uit zijn neusgaten te walmen om prinses Europa te verleiden en het lukte hem ook nog! Maar terug naar het Heraeum te Olympia. Men heeft berekend, dat dit bouwwerk in het begin rustte op zes rijen van zestien houten zuilen, die in een later stadium geleidelijk door stenen exemplaren vervangen werden.

In het Heraeum trof men eertijds het Hermesbeeld van Praxiteles aan. Praxiteles was een te Athene geboren Griek, die tussen de jaren 370 en 300 v. Chr. het aloude Hellas overdekte met een grote hoeveelheid goden- en godinnenbeelden, waarvan de Aphrodite van Cnidus lange tijd gegolden heeft als het beste beeldhouwwerk van de wereld. Het Hermesbeeld van Praxiteles treft u bij dit artikel als illustratiemateriaal aan.

Voor wat meer bijzonderheden omtrent oppergodin Hera nemen we nogmaals een duik in de mythologie. De Hera uit de Griekse mythen komt overeen met de Juno van hetgeen ons de Romeinen op dit gebied hebben nagelaten. Men heeft heel lang in de mening verkeerd, dat Hera, gezien haar bijnaam, onder de gedaante van een koe vereerd werd. Tegenwoordig is men er echter van overtuigd, dat het toch niet zover met haar gekomen is. Evenals Zeus zelf was Hera een kind van Kronos en Rhena. Zij werd door haar eigen broer uitverkoren om voor het thuisfront als zijn wettige gade te fungeren. De dichters uit de Oudheid stellen, in hun onschuld, Hera voor als een hemelvorstin, zetelend op een gouden troon naast oppergod Zeus.

Over de huwelijkstrouw van Zeus is u intussen zo al het een en ander bekend en het zal dan ook verwondering wekken, dat aan Hera een groen en geel wordende jaloezie wordt toegedicht. In mijn verhaal over Hercules of Heracles met zijn twaalf ambachten en dertien ongelukken heb ik u hierover al enige staaltjes voorgeschoteld. Hera's dagtaak bestond uit het beschermen van het huwelijk, wat haar bij haar eigen gemaal maar bar slecht lukte en uit het bijstaan van haar sexegenoten bij een bevalling, het zijn dus van een antieke vroedvrouw in optima forma.

Naast haar jaloezie boekt men op de creditzijde van Hera een trots en onbuigzaam karakter,

terwijl men de weegschaal weer een beetje in evenwicht probeert te brengen door haar lichamelijke schoonheid, een statige verschijning, bevalligheid en waardigheid toe te schrijven. Tot zover, voorlopig, de bibliografie van oppergodin Hera. Hoewel speciaal de Griekse Posterijen zo nu en dan gewoon grossieren in postzegels met een mythologische inslag, moet ik ditmaal tot mijn spijt bekennen, dat ik in de Wereld van de Postzegel niet één exemplaar heb kunnen ontdekken, waarop oppergodin Hera min of meer vereeuwigd is. Ook als de Romeinse Juno heeft zij nimmer genade ondervonden in de ogen van de Italiaanse Posterijen.

(wordt vervolgd) ■

M. ARVIS

"WIVES"

Family Sailing adverture

(SPECIAL TO AMIGOE)

No wonder there are wives who don't want to go on sailing trips with their husbands.

Scared bij the big waves?

Nonplussed bij the small space?

Not strong enough to haul up the sail?

One of the major reasons wives opt out of the sailing experience is simply that they can't stand doing all the cooking and "women's work" in circumstances that are demanding and difficult. (Bad enough in the big city!).

At sea, it can be a physical two-hour task to bake a loaf of bread. No matter how well planned the boat, scooping flour and sugar out of large, low-placed bins when the boat is rolling takes time and effort. Then one has to brace oneself to mix and knead while the boat is at an impossible angle.

The feminist fight goes on on the ocean just as it does on land.

He: "If you can't go up the mast, I don't see why I should do any cooking."

She: "Well, if you won't help with the dishes, you can do all the watches."

I cringe every time I meet a boat where the man proudly announces that "I don't cook or do dishes or things like that." Followed by the enigmatic "Besides she likes doing it!"

The man who does not cook also expects his wife to shop as well as do laundry. Those chores are even more timeconsuming and demanding when travelling on a boat.

Most long—distance boats are well—stocked with basics—flour, rice, sugar, pastas as well as tinned meats, fruits and other goodies. You can always round up a meal. But in port, you're conscious of catching up on fresh fruit and vegetables and such luxuries as cold milk, yoghourt and fresh meat. You've done enough baking at sea, so there's also bread to buy. Without refrigeration, you pretty well shop every day.

Many places do not have supermarkets, so you're going from store to store or the local open—air market looking for what you need. You won't find your usual brands, so it all takes longer to figure out. Meat and fish are not conveniently packaged. You may have to buy your chicken live and there's a huge variety of fish to choose from. Once back on the boat, you'll probably also have to clean it.

Then you have to carry your heavy load back to the boat, which is probably moored on the outskirts of town. The Curaçao Yacht Club is a good example. A gorgeous setting — but how do you shop every day? (Thanks, Charlene, and everyone else for your kind lifts!).

Back on the boat, the friendly captain still wants his lunch cooked, and maybe there's laundry to do as well.

Take it to the laundromat? Don't make me laugh. The last washing machine we saw was in Venezuela. Usually you're using a scrub brush, two buckets and the one cold water tap available..

For the majority of sailing couples, however, it's a shared world. And we're the ones who will last longest and get the most pleasure out of our travelling.

On Lorcha, Paul usually makes breakfast. If he is really energetic or it's time for a treat, he makes pancake. In some countries we're lucky enough to find pancake syrop, in others we're compromising with lemon juice and sugar.

Paul usually does the breakfast dishes — which includes the dinner dishes of the night before — because I like to teach Penny first thing in the morning. That way we can all go out for the day comparatively early. Our day starts at 6 a.m. when the children wake up. "School" usually starts around 7:30 a.m.

We both shop and do laundry, sometimes together, sometimes separatley. We share watches.

If we have a morning of chores — going to the port captain, the post office, shopping for groceries and perhaps looking for kerosene or some other unusual item, we'll have a snack lunch in town. Usually this will be take—out food or bread and cheese which we'll eat in a park or at the waterfront so the children can run around.

It won't be an expensive meal — but we get a sense of how lucky we are when in countries like Brazil we see hungry street children run into a restaurant and scoop up whatever might be left on a plate before making a run for it. Restaurant managers are sympathetic to the plight of the poor and as long as the snatch is done quickly and quietly, there's no fuss.

In the evening, we eat early, starting to cook around 5 p.m., well before dark. I usually make the evening meal, but Paul is a good chef and he probably cooks up a fish supper at least twice a week. Then it's my turn to sit in the cockpit, enjoying the cooler night air and watching the harbour sights.

We don't spend many evenings in town. Eating out is usually expensive and besides there's the children to think of. No baby—sitters available in any harbour. In some countries we've travelled in, nighttime robberies were also a problem. The boat was safer with people on board after dark.

So evenings are spent on Lorcha, perhaps with the crew of another cruising boat, perhaps reading stories to the children, perhaps planning an upcoming passage.

And certainly discussing how we'll be sharing the chores the following day. ■

Fiona McCall.

(Vervolg van pag. 5)

king, vreemde visioenen van dood en verderf, vrienden die doodgaan - ik heb me daar nooit bij neer kunnen leggen. Je nadert een bepaalde streep. Als je dàar overheen gaat, kun je vrijwel zeker niet meer terug. Ik wilde dat niet. Ik wist toen: als ik niet stop, dan krepeer ik gewoon.

Dat kwam zò dichtbij".

René Stoute in Vrij Nederland. (9-10-1982).

Vuile zwanen

Enige tijd na zijn definitieve breuk met de drugswereld besluit hij zijn ervaringen in romanvorm op papier te zetten. In 1981 vindt een voorpublikatie plaats in het literaire tijdschrift 'Maatstaf'. Het verhaal "Op reis en nergens heen" wordt het eerste van zijn debuutbundel "Op de rug van vuile zwanen".

De titel is veelzeggend. Het gaat over zwanen - dat is schoonheid, dat is het pure. Het zijn echter vuile zwanen geworden. De oprechte, misschien naïeve, maar pure zestiger- jaren-idealist is verworden tot een zichzelf zoekende junk.

"Op reis en nergens heen" beschrijft de hunkering naar de dope. Een hunkering die alle tegenkrachten te slim af is. De zich in Kopenhagen bevindende ik-figuur wordt als het ware teruggezogen naar het Disneyland van de Dope.

"Naar huis! Naar Amsterdam, een shot, een GROOT shot warme opium".

In 'De heiligen zijn dood', signaleert hij de rol van de hulpverleners, die vaak passief is, en de onderlinge machtverhoudingen in de dopescène. De padvinderachtige benadering in de afkickcentra werkt voor de ik-figuur averechts. Het dilemma: spuiten of afkicken houdt hem voortdurend bezig, maar niemand anders kan hem de oplossing voor die tweestrijd aandragen dan hijzelf.

De ik-verhalen worden afgewisseld door een aantal zedenschetsen. Hij laat in 'Junkziek', 'Bezoekdag' en in 'Het métier' een stoet van personages aan de lezer voorbijtrekken die een beeld geven van dè jûnk in dè grote stad. Deze verandering van perspectief suggereert een algemenere betrokkenheid dan die t.a.v. de ik-figuur alleen. Het boek geeft een beeld van het junkleven zonder dat de schrijver moraliseert. Hij beschrijft zijn geschiedenis en iedereen moet daar maar mee doen wat-ie wilt. René Stoute heeft, ondanks het feit dat het over zijn eigen ervaringen handelt, een afstand geschapen die de verhalen vrijwaren van de chaos van persoonlijke emoties. Naast zijn directe manier van formuleren is dat de kracht van het boek.

Voorgeschiedenis

Vorig jaar verscheen van zijn hand de vertelling "Een fatsoenlijke betrekking". Het speelt zich af in de periode 1965-1967 en handelt over de (ver)wording van de puber Jacco Krom. Mislukt op school wordt hij door zijn vader in een kapsalon tewerkgesteld. De handel in illusies, zoals hij het onduleren en cold waven ervaart, maakt hem niet gelukkiger. Het benauwt hem steeds meer en hij zoekt uitlaatkleppen in Rock and Roll en Vietnam- betogingen. Een tijdsbeeld van de jaren zestig dus. Het niet willen verburgerlijken leidt bij Jacco tot een hevige identiteits- crisis. Tijdens een vakantie in Zuid-Frankrijk denkt hij eindelijk het zo verlangde outlawgevoel te gaan ervaren. Onmiddellijk krijgt hij een zonnesteek en ernstige verbrandingen. De mislukking loert overal. Omdat hij te laat terugkeert van vakantie wordt hij ontslagen, het huis uitgezet en gaat werkeli k aan de zwalk. Dat is net iets teveel van het goede. Jacco raakt ontredderd en aan het slot van het boek rookt hij zijn eerste stickie. Daarmee wordt hij precies wat hij zeker niet heeft willen zijn: de verslaafde consument.

"Een fatsoenlijke betrekking" is de voorgeschiedenis van de ik-figuur uit "Vuile zwanen". De wortels van de latere junk worden blootgelegd. In die zin vormen beide boeken een geheel. ■

JACQUES GROENENDIJK

THE ANDES

by S. de Sampayo

None of the first discoverers and conquerors were concieus on their arrival, of the size and proportions of the "copper mountains" (in quétchua, "copper" = "ande"). In fact, the presence of the Andes, from "Tierra del Fuego" to "Puerto Colón", characterizes a Continent and is, in itself, one of the wonders of the World.

Neither Pizarro (Peru), nor Jimenez de Quezada (Colombia) and Aleixo Garcia (Paraguay-Bolivia), arriving by land to the Andes, could sense de collosal scale of the "cordillera", ranging from approximately 7.000 meters in the South (Aconcágua) to 5.770 meters in the North (Puerto Colón).

Most probably, the great navigators of the time, as Fernao de Magalhaes and Pedro Fernandes de Queiroz, both Portuguese under the service of Spain, had from the Sea a better perception of the Andes and its dimensions and beauty.

So huge is the scale in which Nature worked these regions, that only from a great distance the spectator can, in any degree, comprehend the relation of the several parts of the stupendous whole, writes William Prescott. "Few works of Nature, indeed, produce impressions of higher sublimity than the aspects of this coast ("Mar Peruvianus"), as it is gradually unfolded to the eye of the mariner, sailing the waters of the Pacific".

Arranged, sometimes, in a single line, though more frequently in two or three lines, running parallel or obliquity to each other, they seem from the Sea, but one only chain. "Mountain rising over mountain, from North to South, and the Chimborazo (6.300 meters), with its canopy of snow, glittering far above the clouds, crowning the whole as a celestial diadem". Such is the size of the Andes, that Humboldt states: "The crevaces, between mountains, are so deep, that if seated in the bottom of them, the Vesuvius would not rise above the level of the ridges of the neighbouring sierra".

As a result of gigantic telluric movements, not yet totally ended, the mountains were in ancient time, displaced and pushed upwards to the clouds... They rose sometimes for more than 3.000 meters from their base. The rivers, instead, were pushed down to deeper valleys and they formed the canyons were nowadays some of the waters run at incalculable speed. The Majes (3.000 meters deep), towards the Pacific, offers an impressive view. It is twice the Colorado Cañyon, in deepness. Only by air, is one really able to realize its magnitude. The Pampas-Apurimac (around 2.000 meter), in the direction of the Atlantic, is also an example of savage beauty and grandeur.

The volcanic area lies to the south, within Chilean boundaries, to form the largest chain of volcanos in the World. Some are extinct (Coropuna, Ampato) and others are in minor (misti) or major activity (Ubinas). Arequipa, the Peruvian city, is surrounded by great heights of volcanic origin (Chachani, of around 6.000 meters, the Misti and the Pichu Pichu). They lend their imposing presence to the view from the city.

To the norts of Lima, the "cordillera" grows narrower and higher, reaching at the Huascaràn, approximately 6.900 meters. The "Cordillera Blanca", at this latitude, holds the greatest glaciers of the tropical zone. Entering Equador and Colombia, the Andes lose some of their altitude, but nothing of their ruggedness and stern presence.

The *vegetation* of the Andes diverges at similar altitudes. The latitude becomes a determining factor. Up in the north, the equatorial rains produce a rich and abundant flora. The arid zones, of which the peruvian coast is typical, are predominant in the south. At Sea level, the limits of the "desert" in Peru, are in Chiclayo. But the desert goes up to 1.000 meters in the vicinity of Lima, and 1.800 meters close to Arequipa.

The *"andean man"* has adapted himself through the centuries, to a variety of altitudes. The casual traveller or the tourist may encouter difficulties above 2.500 meters. The "soroche" or "mal de altura" is a dreaded nuisance and it may become a serious and exceptionally, deadly illness. (Rest, whiskey and artichokes seem to be the best possible treatment....).

It is precisely between 2.500 and 4.000 meters that some of the indian population met ideal conditions for the development of remarkable levels of culture and wealth.

Cajamarca, Cuzco (craddle of the Inca Empire), the Collao or Lake Titicaca area, and northwards, Popayan, Bacatá (Colombia), the capital of the Kingdom of the Chibchas - are all of them, and living examples of the capacity of survival of the *"andean man"*. An extraordinary adaption has taken place: a bigger torax with the corresponding ability to breathe in a very ample way, a larger vessel-net in the lungs for blood, and a higher level of red globules. The toraxic capacity being enlarged, allows for the full assimilation of oxygen, scarce as it is, in high altitudes. In the zone of Lake Titicaca, according to G. de Reparaz, "the low capacity to retain fats, has eliminated from the population the fat individuals".

Also remarkable is the inexistence of paralysis and cases of mental unbalance and madness, of cancer, of gastric ulcers, diabetis, asthma and rheumatism!". The "aymara", along the Titicaca, live in a constant fight with Nature. Their main ob- jective is to extract from the land all they are able to. But the soil is unfavourable and only prepared to offer only a few crops. As Harry Tschopik notes "the aymaras are willing and capable of interpreting nature; they have developped a technique of guessing the future and that is the reason why the "aymara" culture may be characterized as "anxious or apprehensive" ".

RACES AND ANCIENT CULTURES

"Aymaras" (Alto Peru-Bolivia),*"Quétchuas" (Center and Northern Peru) and "Chibchas"* (Colombia) were the main races, predominant in the Andes, spinal column of cultures and civilizations.

The native races in ancient Peru were many and distinct from each other. The may be devided in three groups: "indios de la Selva (Amazonic)", "indios de la Sierra (Andes) and "indios de la Costa".

The *first group* included the Amazonic tribes, "which were more than 50 and spoke 31 different languages, excluding minor dialects. Some of them are related to the "quéchuas", hundreds of which descenden from the mountains to the Amazonic, when attacked by the Incas. The Amazonic tribes were named "antis". Manu authors link this expression with "Andes" and consider it the origin of this last word.

The *second group* includes the "aymaras" and the "quéchuas". In the North, the sub-group "chincay-suyo" was devided in "huánucos", "casamarcas, "huacacruchos". The "aymaras" from Collao or Kollao live around the Lake Titicaca and betweed them the following sub-groups may be distinguished: "collas", "collaguas", "canchis" and "ubinas". In this area, lived the strange and now extint, *"uru-puquinas", by the Incas hardly considered as human beings*. As a matter of fact, the Incas who were organizers and masters of the Andes gave special tasks to each race or tribe. For the "urus", they could find none! So, they were given small "bambu" boxes or containers in which lice where to be stored and presented, each year, to the Inca!

The *third group* comprised the "indians of the Coast" or "yungas", representatives of the highest cultural level in Peru: the "tallán de Tumbes", the "sec", the colán de Sechura", the "chimu",, and the "chango", in Northern Peru; the "chinchas" in Central Peru, and finally, in the South, the "nazca".

The main cultures in ancient Peru were the following: Chavin, Paracas, Mochica, Nazcam Tiahuanaco, Chimú, Chancay, Ica and Chincha.

The Incas, whose origin is veiled in mystery, established themselves in Cuzco, around 1.200 a.c.. They are relatively modern in comparaison with the cultures above, exeption made of the last four, more or less contemporary of the Incas, the race of conquerors capable of building in the course of three centuries, the "andean empire", extending from Pasto (Colombia) to Maule (Chili), that is to say for five thousand kilometers, from South to North.

The Incas whose policy was of destruction of the old cultures and people, achieved the aim of being the masters of the Andes. But like the Romans "vis-à-vis" the Greeks, they finished by being assimilated by the conquered, as far as the finest points of culture were concerned.

In the Andes, "before the Incas, the world was chaos and a delirium of rock and ruggedness; only a rational order could reunite the broken surface", writes Waldo Franck. The Sun would be the appropriate answer, as long as there was a natural relation ("ayllu") stemming from the Sun...".

Then, came the Inca from the highest mountains and said: "Pachacama is the One who gives life to the World. He gave life to the Sun and it is through the Sun that men can adore Pachacama. The world is as hard as the Andes and no eye can see further to the Sun, but no eye can see without it. We are the Incas, the sons of the Sun and in relation to the Sun we are, what the Sun is in relation to Pachacama". This is the synthesis of the practical genius of the Incas, though neither the metaphysics of Pachacama, nor the cult of the sun, was their own creation... The "ayllu", blood link or family relation, became the basic stone and frome one end to the other, of the Andes, every man should feel as an "atom or electrical energy and charge of the social unity". No one better than the Incas ever incarnated the soul and the cosmic powers of the Andes. ■

PTO RICO SHARING PROFITS

SAN JUAN, PUERTO RICO, CANA — Puerto Rico says it is pressing ahead with a US700 million dollar fund to provide economic development assistance to its Caribbean neighbours despite threats in the U.S. Congress to shut off the tax loophole providing the money. 'The government of Puerto Rico is prepared to move at this time', John Collins of the Puerto Rican Economic Development Administration (EDA), told CANA.

'Whatever the reservations in Washington and in the Congress, (they do) not influence the Puerto Rican administration away from the proposal', added Collins, who coordinates the EDA's Caribbean Basin Initiative (CBI) related programmes. Puerto Rico's determination to keep the project on stream was underlined by a lighting visit Friday to Grenada by Governor Rafael Hernandez Colon, to seek the support of Prime Minister Herbert Blaize in lobbying the Reagan administration to keep section 936 on the U.S. tax code.

That section is providing the fund for the programme which the Puerto Ricans say will not only be beneficial to the region, but important to their own economy. Hernandez Colon is counting on Grenada as a lobbyist because of the political store the Reagan administration has placed on the East Caribbean island which was invaded by American troops in october 1983 to remove a leftwing military government.

Expensive San Juan interested in twin-plants

Under section 936, introduced in 1976, subsidiaries of companies operating in Puerto Rico are exempt from federal taxes. These companies can avoid a 10 per cent Puerto Rican 'toll gate' tax on repatriated profits if they leave the money in local banks, therefore making it available for local investment. At the end of December commercial banks on the island held an estimated US700 billion dollars in such unrepatriated profits. Ten per cent of this is earmarked for the CBI programme.

The government also has direct access to some of the funds because the commercial banks are required to lodge 10 per cent of such holdings with the Puerto Rican Development Bank. San Juan is especially interested in the development of the so-called 'twin plant' concept where different components of the same products can be made in plants in Puerto Rico and in other Caribbean countries. The idea is attractive to the Puerto Ricans because relative to its Caribbean and Central American neighbours the island is becoming a relatively labour expensive country and its new industrial thrust is in capital intensive projects. The labour intensive component of a product would be made outside of Puerto Rico. ■